

การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาษิตของ
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

AN ANALYTICAL STUDY OF THE DISCOURSE CREATING HARMONIZATION
ACCORDING TO THE WELL-SPOKEN SPEECH OF
GEN. PRAYUTH CHAN-O-CHA

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสันติศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๙

การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาษิตของ
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสันติศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๙

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

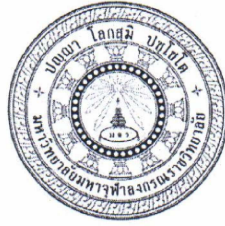
An Analytical Study of the Discourse Creating Harmonization
According to the Well-spoken Speech of
Gen. Prayuth Chan-o-cha

Miss Suphattana Boontham

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Master of Arts
(Peace Studies)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2016

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของพลเอกประยุทธ์
จันทร์โอชา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สันติศึกษา

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานกรรมการ
(พระมหาดวงเด่น จิตตภาโน, รศ.ดร.)

กรรมการ
(ผศ.ดร.อุทัย สติมัน)

กรรมการ
(ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์)

กรรมการ
(พระมหาดวงเด่น จิตตภาโน, ดร.)

คณะกรรมการควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย

ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์

ประธานกรรมการ

พระมหาดวงเด่น จิตตภาโน, ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
- ผู้วิจัย** : นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สันติศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์, บธ.บ. (การโฆษณาและประชาสัมพันธ์), ศศ.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 - : พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ,ดร., ป.ธ.๔, ศน.บ. (ศึกษาศาสตร์), พธ.ม. (ปรัชญา), พธ.ด. (ปรัชญา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาการใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ๒) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๓) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา การดำเนินการวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพภาคสนาม (Qualitative Field Research) โดยศึกษาจากการเก็บข้อมูลในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งหมด ๙ ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) วาทกรรมสร้างเพื่อสร้างความปรองดอง เป็นเรื่องของอำนาจ การแสดงออกซึ่งข้อเท็จจริง หากต้องการทำให้สังคมไทยเกิดความปรองดอง วาทกรรมต้องเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดประโยชน์

๒) หลักของวาจาสุภาสิต คือคำพูดที่ดีงาม เมื่อส่งไปยังถึงผู้ฟังทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคำพูด เมื่อผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่น ก็จะทำให้เกิดความปรองดองและสันติสุขในสังคม

๓) วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิต ของพลเอกประยุทธ์ ในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล เดือนกันยายน ๒๕๕๙ พบว่า พลเอกประยุทธ์ พยายาม ที่จะสื่อสารผ่านวาทกรรมเพื่อให้สังคมเกิดความปรองดองโดยใช้พื้นที่ของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในการแนะนำผลงานของรัฐบาลที่บอกถึงความจริง ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ ประกอบด้วยจิตที่มีเมตตา และเป็นวาจาที่สุภาพและน่าฟัง เป็นไปตามกรอบของวาจาสุภาสิต

Thesis Title : An Analytical Study of the Discourse Creating Harmonization According to the Well-spoken Speech of Gen. Prayuth Chan-o-cha

Researcher : Ms. Suphattana Boontham

Degree : Master of Arts (Peace Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Dr.Khantong Wattanapradith, B.A. (Advertising and Public Relations), M.A. (Industrial and Organizational Psychology), Ph.D. (Buddhist Studies)

: PhramahaDuangden Thitañño, Dr., Pali IV, B.A. (Education), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Philosophy)

Date of Graduation : March 13, 2017

Abstract

Using the form of Qualitative Field Research, this Thesis is of 3 objectives: 1) to study the use of discourse to create harmonization of Gen. Prayuth Chan-o-cha, 2) to study the idea related to the principle of Subhāsītavācā: Well-spoken Speech in Buddhist Scripture, and 3) to analytically study the discourse for harmonization according to the principle of Subhāsītavācā: Well-spoken Speech of Gen. Prayuth Chan-o-cha; the tools to collect data are from “Returning Happiness to the People of the Nation” broadcasting program and an in-depth interview of 9 key informants.

From the research, it is found the followings:

1) The discourse for creating harmonization is the matter of power, the expression of facts; if there is the need to harmonize Thai society, the discourse must be in creative way and causes benefits.

2) The principle of Subhāsītavācā: Well-spoken Speech is the nice speech or wording when sent to the listeners, they feel confident leading to harmonization and peace in the society.

3) The discourse creating harmonization according to the principle of Subhāsītavācā: Well-spoken Speech of Gen. Prayuth Chan-o-cha in the duration of collecting data in September, 2016, it is found that Gen. Prayuth tried to communicate through such discourse to harmonize society by utilizing “Returning Happiness to the People of the Nation” broadcasting program in presenting the Government’s performance that tells the truth, points out the benefits, all of which

comprised of loving-kindness mind that is in accordance with the scope of Subhāsitavācā: Well-spoken Speech.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้เพราะความเอื้อเฟื้อและความเมตตาจากบุคคลสำคัญหลายคนที่เกี่ยวข้อง ที่ให้คำแนะนำหลักการ แนวทาง รูปแบบในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพราะยังไม่คุ้นชินกับงานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพราะไม่ได้ศึกษามาทางด้านนี้โดยตรง แต่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ก็แนะนำแนวทางจนเห็นกรอบของการที่จะนำไปศึกษาวิจัยจนลุล่วงไปได้ รวมถึงบุคคลที่คอยให้กำลังใจในเวลาที่เราท้อในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ยากและท้าทายให้ประสบความสำเร็จ

บุคคลหนึ่งที่ผู้วิจัย จะลืมกราบขอบพระคุณไม่ได้ นั่นคือ ดร.ชันทอง วัฒนะประดิษฐ์ ผู้เป็นประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่แนะนำให้แนวทาง ตั้งแต่ครั้งแรกที่ เสนอหัวข้อวิจัย และเสนอแนะว่าควรทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานคือสื่อมวลชนที่ติดตามและตรวจสอบเรื่องราวต่างๆ ดร.ชันทอง จะคอยกระตุ้น และติดตามนิสิต ทุกท่านด้วยความห่วงใย และต้องการให้นิสิต สันติศึกษา สำเร็จการศึกษาไปโดยพร้อมเพรียงกัน หากนิสิตท่านใดมีปัญหาติดขัด ก็พร้อมแก้ไข และให้คำแนะนำ และความประทับใจคือการใกล้ชิดกับ นิสิต เพื่อให้งานวิจัย สำเร็จลุล่วงไปได้

ผู้วิจัย ขอบกราบนมัสการและขอบพระคุณ พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส,รศ.ดร. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการหลักสูตร ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสันติศึกษา ที่คอยติดตามความคืบหน้าการค้นคว้าวิจัย ของนิสิต สันติศึกษา หากท่านใดติดขัดปัญหา อื่นใด อาทิ วันกรรมฐานยังไม่ครบ หรือ งานยังไม่ส่งไม่ครบ ก็ส่งงานมาตามสายงานการบังคับบัญชา ให้ตรวจสอบเร่งรัดนิสิต ให้รีบส่งงานเพื่อเคลียร์ตัวเองให้พร้อมก่อนการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัย ขอบกราบนมัสการและขอบพระคุณ พระมหาดวงเด่น จิตฺตญาณ (ตุนิน), ดร. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ และความเมตตาอนุเคราะห์ในด้านต่างๆ ขอบกราบนมัสการและขอบพระคุณ พระมหาวุฒิเมธส วุฑฺฒิเมโธ, พระมหาดนัย อุปทฺตโน, พระปลัดสมชาย ปโยโค, ดร. นายชินนาท สุทธิบุญชร นักจัดการงานทั่วไป และนางสาวสิรินาฏ พิมเสนาะ เจ้าหน้าที่บัญชี และบุคคลากรหลักสูตรสาขาสันติศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ และสนับสนุนข้อมูลทางด้านวิชาการ ประกอบการเรียนตลอดหลักสูตร และประสานงานเรื่องของการศึกษาในทุกๆด้าน

ผู้วิจัยขอกราบนมัสการขอบพระคุณในความเสียสละของ พระมหาประเสริฐ อคฺคเตโช นักจัดการงานทั่วไป บุคคลากรของหลักสูตรสาขาสันติศึกษา ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประสานงานระหว่างหลักสูตร กับนิสิตสันติศึกษา รุ่นที่ ๓ ในทุกๆเรื่องแม้ว่า พระมหาประเสริฐ จะมีกิจของพระสงฆ์ ให้ต้องปฏิบัติ และยังต้องเสียสละแบ่งเวลามาทำงานกับทางหลักสูตร และคอยช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อนร่วมชั้นเรียน ในทุกๆเรื่องที่เพื่อนนิสิต ร้องขอ คอยติดตามเรื่องของการส่งงาน และการเซ็นชื่อเข้าห้องเรียน

ผู้วิจัยขอกราบนมัสการและขอกราบขอบพระคุณ ท่านประธานคณะกรรมการสอบ, คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งความรู้ที่เป็นประโยชน์ และกรุณาเสียสละมาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ หลวงพ่อวิชัย บุญธรรม และ คุณแม่ละออ บุญธรรม บิดา และมารดา ที่คอยให้ข้อคิด ให้กำลังใจ อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบจนเป็นวิทยานิพนธ์นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆนิสิตสันติศึกษารุ่นที่ ๓ ทุกรูป/คน และรุ่นพี่สันติศึกษา รุ่น ๑-๒ ตลอดจน รุ่นพี่สันติศึกษา ปริญญาเอก ที่คอยส่งกำลังใจให้กันเปรียบเสมือนครอบครัวใหญ่ของสันติศึกษา รวมถึงหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน ที่เข้าใจและให้การสนับสนุนด้านการศึกษา เป็นกัลยาณมิตร ที่ดีเสมอมา

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภูมิ	ช
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๖
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๖
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๖ กรอบแนวคิดงานวิจัย	๘
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ	๘
บทที่ ๒ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ แนวคิดเรื่องวาทกรรม	๙
๒.๑.๑ ที่มาและความหมายของวาทกรรม	๙
๒.๑.๒ แนวคิดเรื่องวาทกรรมของฟูโกต์	๑๐
๒.๑.๓ แนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรม	๑๓
๒.๒ แนวคิดการสร้างความปลอดภัย	๑๕
๒.๒.๑ ความหมายของการปลอดภัย	๑๖
๒.๒.๒ ขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ของการปลอดภัย	๑๗
๒.๓ แนวคิดหลักวาทาสุนาษิต	๒๐
๒.๓.๑ ความหมายของวาทาสุนาษิต	๒๐
๒.๓.๒ องค์ประกอบวาทาสุนาษิต	๒๓
๒.๓.๓ หลักการของการใช้วาทาสุนาษิต	๒๗
๒.๓.๔ วาทาสุนาษิตที่เป็นไปเพื่อการสร้างความปลอดภัย	๒๘

๒.๔ สภาพบริบทของวาทกรรมของ พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	๓๐
๒.๔.๑ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๑	๓๐
๒.๔.๒ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๒	๓๔
๒.๔.๓ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๓	๓๖
๒.๔.๔ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๔	๓๗
๒.๔.๕ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๕	๔๐
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๐
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๕๐
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๐
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๒
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๓
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๕๕
๔.๑ วาทกรรมสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา	๕๕
๔.๒ หลักทฤษฎีสัญญาประชาคมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๗๑
๔.๓ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักทฤษฎีสัญญาประชาคม ของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา	๗๓
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๘๙
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๘๙
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๙๑
บรรณานุกรม	๙๓
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๙๗
ภาคผนวก ข หนังสือขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	๑๐๑
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๑๑๑
ภาคผนวก ง ภาพถ่ายผู้ให้สัมภาษณ์	๑๒๑
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๔

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

๘

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

ก. คำอธิบายคำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ใช้การอ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙ โดยระบุชื่อย่อคัมภีร์ เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น ที.สี. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๗. หมายถึง ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค ภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๒๗๖ หน้า ๙๗.

พระสุตตันตปิฎก

ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกายมหารวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มู.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย อุปริปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย ติกนิบาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ติก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ป.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามวรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.ขุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ธมมปทปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เถรคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เตรสก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เทรสกนิบาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.เตรสก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เทรสกนิบาต ชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.สตุตติ.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย สตุตตินิบาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.สตุตติ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย สัตตตินิบาต ชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เอกกนิบาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.เอกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย เอกกนิบาต ชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.อป.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย อปทานปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.อป.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย อปทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย สุตตนิบาตปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.สุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย สุตตนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.วิ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ	(ภาษาไทย)

ช.ม. (ไทย) = สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทส (ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพปัญหาการใช้ความรุนแรงทางการเมือง จากคนแบ่งออกเป็น หลายฟากฝั่งของสังคม ทั้งกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติหรือ นปช.กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่ม กปปส. รวมถึงกลุ่มเสื้อหลากสี ที่ล้วนแล้วแต่ยึดอุดมการณ์ทางการเมือง โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีความยุติธรรม ความเท่าเทียม สร้างบรรทัดฐานทางสังคมที่ถูกต้อง ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ความแตกร้างของประชาชนหลากหลายกลุ่ม เกิดความแตกแยกมากขึ้นด้วยการใช้วาจา หรือวาทกรรมของผู้นำ ที่ประชาชนในกลุ่มนั้นๆต่างฝ่ายต่างให้ความเชื่อถือ การใช้วาทกรรมที่รุนแรงกับฟากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มตน ปรากฏให้เห็นชัดเจนและขยายผลลูกกลามไปถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังเช่นรายงานการสัมภาษณ์พิเศษของ นายนภพัฒน์จักษ์ อัตตนนท์ ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวในเครือเนชั่น ได้สัมภาษณ์ สามีภรรยา คู่หนึ่งที่มีความแตกต่างทางการเมือง ในช่วงปี ๒๕๕๗ โดยสามียากเลือกตั้งก่อนการปฏิรูป ขณะที่ภรรยาต้องการที่จะให้เกิดการปฏิรูปก่อนเลือกตั้ง ฝ่ายสามีให้คำนิยามตัวเองว่าเป็นพวกชั่วที่สาม เคยออกไปร่วมจุดเทียนตามสถานที่ต่างๆ บ้าง และเผื่อรอที่จะได้เลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อย่างใจจดจ่อ ส่วนฝ่ายภรรยาเป็นหนึ่งในมวลมหาประชาชนออกไปเดินขบวนทุกครั้งที่มีการนัดหมายใหญ่ ว่างๆ ก็จะไปเป่านกหวีดที่ ถ.ราชดำเนิน แยกราชประสงค์ และแยกปทุมวัน^๑

กล่าวได้ว่า การใช้วาทกรรมของผู้นำในสังคมจึงเป็นเสมือนทิศทางการแสหลักของการเพิ่มความเกลียดชัง หรือการสร้างสันติ ความปรองดองของคนในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน),ดร. เรื่อง ผู้นำกับการใช้วาจาในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์ ที่ระบุว่า การใช้วาจาของผู้นำในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์ เพราะว่าวาจาที่ดีมีคุณค่าสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันโดยสันติของคนในสังคม ประเทศชาติ แม้กระทั่งการมีสันติภาพของโลกโดยส่วนรวม^๒

^๑ นภพัฒน์จักษ์ อัตตนนท์, [ออนไลน์],แหล่งที่มา : <http://noppatjak.com/2014/01/1097> [๓๑ ก.ค. ๒๕๕๗]

^๒ พระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน), “ผู้นำกับการใช้วาจาในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์”, **สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

สาเหตุของสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมไทยที่นำไปสู่การใช้วาทะที่ก้าวร้าวและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการได้รับอิทธิพลจากผู้นำความคิดที่มีข้อขัดแย้งทางการเมืองที่แตกต่างกันจนยากที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข จนในที่สุดสังคมได้เดินทางมาถึงจุดที่ประชาชนในประเทศใช้ความรุนแรงต่อกัน ทั้งการใช้วาจาตอบโต้ของกลุ่มบุคคลที่มีความเห็นต่างกันไปจนถึงการใช้อาวุธเข้าทำร้ายกัน รวมถึงการนำไปสู่การแจ้งความฟ้องร้องดำเนินคดีต่อกัน และเพื่อเป็นการยุติ ระวังและป้องกันความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นต่อไปและส่งผลทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ ทำให้ผู้นำทางทหารในช่วงปี ๒๕๕๗ คือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ได้ตัดสินใจ ทำรัฐประหารและยึดอำนาจทางการเมืองจากรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น และใช้กำลังทหาร เข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมือง เพื่อยุติบทบาทการใช้วาจา หรือ วาทกรรมและการกระทำที่ทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงในสังคม^๓ เป็นที่น่าสังเกตว่า การทำรัฐประหารในครั้งนี้ มีความแตกต่างกับทุกครั้งที่ผ่านมา ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยเกิดการรัฐประหารขึ้น ๑๓ ครั้ง^๔ แต่ในครั้งนี้นี้ ผู้นำที่ทำการรัฐประหารได้มีการวางเป้าหมายของประเทศ โดยการใช้ Road map เป็นตัวกำหนดทิศทางของดำเนินงาน ที่จะนำพาประเทศไปสู่การปฏิรูปสังคมไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และสังคมเกิดความสันติสุข Road map กำหนดไว้ ๓ ระยะ

ระยะที่ ๑ ช่วงแรกของการควบคุมอำนาจการปกครอง จะต้องดำเนินการในเรื่องปรองดองสมานฉันท์ให้เร็วที่สุด คสช. ได้มอบหมายให้ กอ.รมน. ดำเนินการโดยเริ่มรวมกลุ่มจากเล็กมาใหญ่ เพื่อให้ผู้เห็นต่างได้พบปะพูดคุยกันแต่เนิ่น และมิให้เป็นปัญหาต่อไป รวมทั้งจัดตั้งคณะทำงานเตรียมการปฏิรูปเพื่อเตรียมการสู่การปฏิบัติโดยปราศจากความขัดแย้ง

ระยะที่ ๒ การใช้รัฐธรรมนูญชั่วคราว ซึ่งกำลังดำเนินการจัดทำอยู่โดยฝ่ายกฎหมายมีการจัดตั้ง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา รวมถึงแต่งตั้งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ มีหน้าที่ศึกษาปัญหาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ นายกรัฐมนตรี โดย ตั้งคณะรัฐมนตรีบริหารราชการ ร่าง/จัดทำรัฐธรรมนูญ ตามแผนอาจใช้เวลาประมาณ ๑ ปี มากหรือน้อยกว่านั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หากสถานการณ์เรียบร้อยปกติ ปฏิรูปสำเร็จ ปรองดอง สมานฉันท์กับทุกฝ่าย ประชาชนมีความรักความสามัคคีกัน

^๓ Isranews, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.isranews.org/isranews-scoop/item/29666-%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%AB_29666.html [๓๑ ก.ค. ๒๕๕๙]

^๔ วิกีพีเดีย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3> [๓๑ ก.ค. ๒๕๕๙].

ระยะที่ ๓ คือ การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ ที่ทุกคนทุกฝ่ายพอใจ กฎหมายทันสมัยในทุกด้าน กฎระเบียบ กติกาต่างๆ ได้รับการแก้ไข ได้คนดี สุจริต มีคุณธรรม มาปกครองบ้านเมืองด้วยหลักธรรมาภิบาล

เส้นทางที่ทำให้นโยบายเหล่านี้สามารถส่งไปถึงประชาชนได้ร่วมรับรู้ รัฐบาลภายใต้การรัฐประหารได้ใช้ยุทธศาสตร์ผ่านวาทกรรมของผู้นำ โดยการจัดรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ซึ่งออกอากาศทุกคืนวันศุกร์ ช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา สื่อสารเรื่องราวนโยบายของประเทศการเคลื่อนไหวของการทำ Road map เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน ว่ารัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

ทั้งนี้การใช้วาทกรรมหรือวาทกรรมของผู้นำนั้น หากได้รับการยอมรับและความศรัทธาจะทำให้วาทกรรมนั้น มีความทรงพลังและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นจากประชาชนซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการทำให้ยุทธศาสตร์ต่างๆ ของประเทศที่วางไว้ได้ลุล่วงตามเป้าหมาย วาทกรรมหรือวาทกรรมของผู้นำนั้นจึงสำคัญอย่างยิ่ง ดังวลีพจน์ของผู้นำด้านสันติภาพ อย่าง มหาตมะ คานธี กล่าวว่า “ผู้นำที่ยิ่งใหญ่นั้นจะต้องกล้าหาญ ยึดมั่นในความคิดความเชื่อที่ตนเองเห็นว่าถูกต้องและเป็นธรรม^๕ กล่าวได้ว่าการใช้วาทกรรมของผู้นำนั้นส่งผลต่อการสร้างความปรองดองและสันติสุขในสังคม ซึ่งแนวคิดเรื่องวาทกรรมมิใช่แต่เป็นเพียงการใช้วาทกรรมของผู้นำเท่านั้น วาทกรรมตามทัศนะของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) หมายถึง การสร้างระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย(significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง วาทกรรมทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่ และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง ขณะเดียวกันวาทกรรมก็ทำหน้าที่เก็บกด/ปิดกั้นมิให้เอกลักษณ์และความหมายบางอย่างเกิดขึ้น (subjugate)หรือไม่ก็ทำให้เอกลักษณ์และความหมายของบางอย่างที่ดำรงอยู่แล้วในสังคมเลื่อนหายไปได้พร้อมๆ กันด้วย (displace) ฟูโกต์มองว่า สิ่งที่เป็นตัวกำหนดเอกลักษณ์และความหมายให้เกิดขึ้นในสังคม ก็คือ จารีตปฏิบัติและกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งอยู่ในรูปของวาทกรรมและภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรม^๖ ดังนั้น รายการการคืนความสุขให้กับประชาชนของ พล.เอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีจุดหมายคือ การสร้างความปรองดองในสังคมปัจจุบัน กล่าวอีกนัยหนึ่งนั่นคือวาทกรรมที่ผู้นำต้องการโน้มน้าวและทำให้ปรากฏขึ้น

^๕ อิศราวดี (แอมมี) ชานาญกิจ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://leadership.exteen.com/20091002/entry> [๓๑ ก.ค.๒๕๕๔]

^๖ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, วาทกรรมการพัฒนา: ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์และความเป็นอื่น, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: วิชาฯ, ๒๕๕๕).

ในสังคมได้จริง ซึ่งวาทกรรมมิใช่แต่เพียงการใช้วาจาของผู้นำเท่านั้น แต่เป็นการให้ชุดความรู้ภูมิทัศน์ และข้อปฏิบัติทางสังคม (Discursive Practice) อีกทางหนึ่ง

กระบวนการสร้างความปรองดอง ในแง่มุมของสังคมวิทยา Luc Huyse ระบุว่า มี ๓ ขั้นตอน กล่าวคือ ๑) หยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว (Replacing Fear by Nonviolent Coexistence) ทั้งนี้ เพื่อที่จะขจัดความเกลียดชัง ความเคียดแค้น และความทรงจำที่เจ็บปวด โดยขั้นตอนแรกสุดของการเดินทางสู่ความปรองดองคือ จะต้องหยุดใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ ๒) การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ (Building Confidence and Trust) หลังจากที่ได้หยุดการใช้ความรุนแรงแล้ว รัฐบาลจะต้องสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในสังคมให้กลับคืนมา ทั้งนี้ทั้งคู่ขัดแย้ง เหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบกับความขัดแย้งทางการเมืองจะต้องสร้างความไว้วางใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน ๓) เอาใจเขามาใส่ใจเรา (Towards Empathy) การเอาใจเขามาใส่ใจเราคือการเข้าใจถึงสาเหตุที่มาของความขัดแย้งจากมุมมองของฝ่ายตรงข้ามโดยเหยื่อยินดีที่จะรับฟังเหตุผลของผู้กระทำผิด และผู้กระทำผิดก็พร้อมที่จะรับรู้ความรู้สึกเจ็บปวดของเหยื่อเพื่อหยุดยั้งความเกลียดชังและการแก้แค้นต่อกัน เมื่อนำแนวคิดนี้มาย้อนดูปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยจนนำไปสู่การรัฐประหาร จะเห็นได้ว่า ผู้นำประเทศได้ใช้กระบวนการสร้างความปรองดองเข้าสู่ขั้นตอนที่ ๒ และ ๓ โดยมีวาทกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความปรองดองให้กับสังคม ทำให้ประชาชนเข้าใจทิศทางของประเทศผ่านวาจาของผู้นำที่เรียกว่าวาทกรรมสร้างความปรองดอง ซึ่งถึงอย่างไรก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นจากการใช้วาจาของผู้นำเป็นหลักอย่างแน่นอน ดังนั้นการใช้วาจาหรือวาทกรรมของผู้นำจึงเป็นเรื่องที่ส่งผลเนื่องกันไม่อาจแยกจากกันได้ ด้วยเหตุนี้วาจาของผู้นำที่จะนำไปสู่การสร้างความปรองดองหรือการขึ้นนำให้สังคมเดินไปสู่จุดหมายคือความปรองดองนั้นจึงสำเร็จผลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณธรรมของผู้นำเป็นตัวกำกับด้วย ซึ่งในทางพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่แสดงให้เห็นถึงการใช้วาจาเช่นไรจึงจะเหมาะสมจะควรและทำให้เกิดประโยชน์สุข เรียกว่า หลักวาจาสุภาสิต ดังพุทธพจน์มีว่า

ตถาคต. . . ย่อมรู้วาจาที่ไม่จริง ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ และวาจานั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

อนึ่ง ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง ที่แท้ แต่ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ และวาจานั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

อนึ่ง ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง วาจาที่แท้ และประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ในข้อนี้ ตถาคตย่อมรู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น

ตถาคตย่อมรู้วาจาที่ไม่จริง ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้นเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง ที่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้นเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

อนึ่ง ตถาคตย่อมรู้ว่าจาที่จริง ที่แท้ และประกอบด้วยประโยชน์ และวาจานั้นเป็นที่รักเป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ในข้อนี้ ตถาคตย่อมรู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น^๗

พุทธพจน์ของพระพุทธเจ้าชี้ให้เห็นว่า หลักวจาสุภาสิต นับว่าเป็นแนวทาง หรือหลักการ ใช้วจาหรือวาทกรรมที่สำคัญสำหรับผู้นำ ในการสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ให้กับสังคม ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เห็นความสำคัญของการสื่อสารตรงจากวจาของผู้นำจะทำให้ประชาชนทุกฝ่ายรับทราบทิศทางการบริหารประเทศไปในทางเดียว จึงได้จัดรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” โดยมีความปรองดองของสังคมเป็นจุดหมายปลายทางและการขจัดความขัดแย้งในสังคมที่สะสมมายาวนาน

ดังนั้น เพื่อศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ผู้วิจัยจึงได้นำหลักวจาสุภาสิต มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ถอดบทเรียนวาทกรรมในการสร้างความปรองดอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีวาทกรรมในการสร้างความปรองดอง โดยนำหลักวจาสุภาสิตมาใช้อย่างไร และเมื่อได้บททวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่ายังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเด็นนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองของพล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา” เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ผู้นำในสังคมไทย ให้มีข้อคิดและหลักธรรมในการใช้วจาหรือวาทกรรมให้เกิดประโยชน์ และไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคมไทยเหมือนดังในอดีต และสามารถนำมาเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างสันติภาพและสันติสุขในสังคมไทย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักวจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวจาสุภาสิต ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การใช้วาทกรรมของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่งผลต่อการสร้างความปรองดองหรือไม่อย่างไร

^๗ ม.ม.(ไทย) ๑๓/๘๕/๘๖ .

๑.๓.๒ หลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนามีความสำคัญในการสร้างความปรองดองหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ วาทกรรมของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้หลักวาจาสุภาสิตในการสร้างความปรองดองหรือไม่อย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบลงภาคสนามโดยการศึกษาวិเคราะห์วาทกรรม ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในการจัดรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ทุกคืนวันศุกร์ ช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ Key Informants ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา : ศึกษาหลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้แก่ พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา และหนังสือตำราที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดเรื่องการใช้วาทกรรมในการสร้างความปรองดองของ พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีหลักในการใช้คำพูดเพื่อให้สังคมเกิดความปรองดองได้อย่างไร โดยผู้วิจัยกำหนดช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลจากรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นเวลา ๕ สัปดาห์ ตลอดทั้งเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และถอดเทปจัดหมวดคำเพื่อวิเคราะห์ วาจาสุภาสิต ที่นำมาใช้ในการสร้างความปรองดอง ทั้งมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และภาคประชาชน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านระยะเวลา: ผู้วิจัยจะใช้ระยะเวลา ๖ เดือน ในการศึกษา โดยเริ่มจากเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านประชากรเป้าหมาย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร นักสันติภาพ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นักสิทธิมนุษยชน นักวิชาการ โดยแบ่งเป็น

๑. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร ๒ ท่าน
๒. นักสันติภาพและสันติวิธี ๓ ท่าน
๓. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ ท่าน
๔. นักสิทธิมนุษยชน ๑ ท่าน
๕. ประชาชนทั่วไปที่รับชมรายการคืนความสุขให้ประชาชนในชาติ ๑ ท่าน

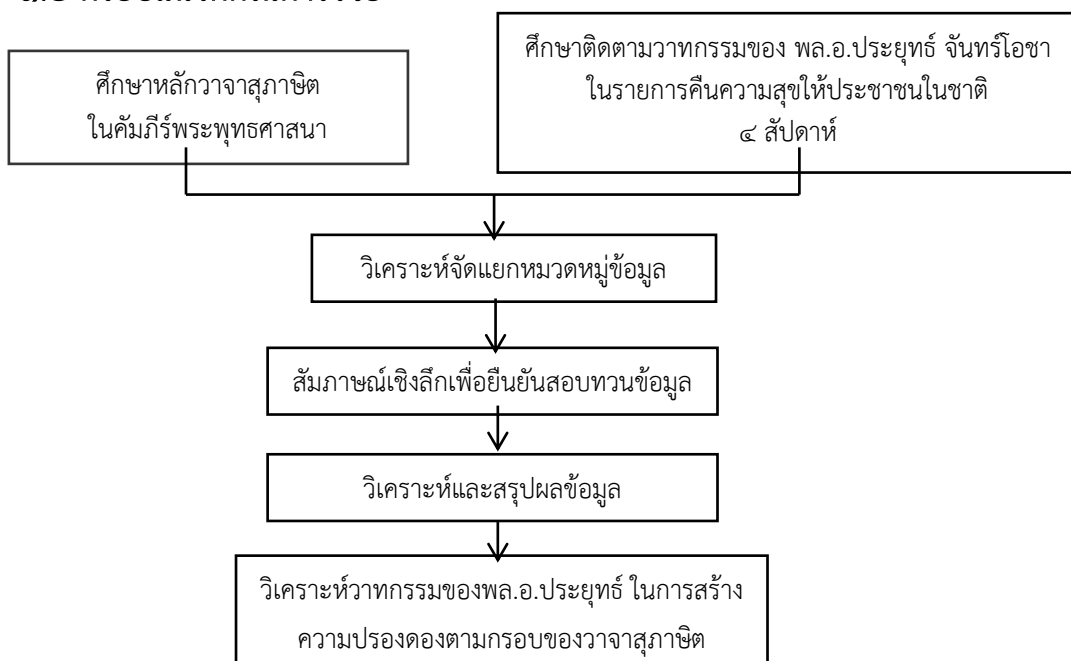
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๕.๑ วาทกรรม คือ กระบวนการคิด การพูดการเขียน สัมพันธ์กับภาษาความรู้ ความเป็นจริง และอำนาจ ซึ่งการจัดลำดับวาทกรรม ในแต่ละยุคแต่ละสมัยเพื่อกำหนดกลไกเชิงโครงสร้างทางสังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้และวิธีปฏิบัติ วาทกรรมยังคงทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นมาขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (Valorize) จนกลายเป็นวาทกรรมหลัก (Dominant Discourse) ขึ้นมาในสังคม และยังมองว่า วาทกรรม คือระบบที่ทำให้การพูด การเขียนถึง รวมทั้งการปฏิบัติ ในเรื่องต่างๆ ในสังคมหนึ่ง ๆ เป็นไปได้ เพราะวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เงื่อนไข และกลไกต่าง ๆ ในการพูด การเขียน (รวมทั้งการปฏิบัติ) ในเรื่องราว/ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย

๑.๕.๒ ความปรองดอง คือ การจัดการความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมที่เคยแตกแยก โดยการทำข้อตกลงในการเจรจาสร้างสันติ หยุดวงจรการใช้ความรุนแรงด้วยสันติวิธี ทำให้สังคมเกิดความสามัคคีในการแก้ไขปัญหาประเทศ และพัฒนาวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยให้เกิดสันติสุข

๑.๕.๓ วาจาสุภาสิต คือ คำพูดที่ผู้พูดได้กลั่นกรองไว้ดีแล้วด้วยใจที่ผ่องใส พูดเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประกอบด้วย คำพูดที่เป็นจริง มีประโยชน์ สุภาพไพเราะ เหมาะสมกับกาล และมีจิตที่เมตตาในการพูด

๑.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ ๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงความสำคัญของการใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

๑.๗.๒ ได้ทราบถึงความสำคัญ ลักษณะและคุณค่าของหลักวาจาสุภาษิตในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา

๑.๗.๓ ได้ทราบถึงวาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาษิต ของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามหลักวาจาสุภาษิต ที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

บทที่ ๒

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของแนวคิดวาทกรรม การวิพากษ์วาทกรรม แนวคิดการสร้างความปรองดอง แนวคิดหลักวาจาสุภาสิต และสภาพบริบทของวาทกรรม ของ พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆตามรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ แนวคิดเรื่องวาทกรรม

๒.๒ แนวคิดการสร้างความปรองดอง

๒.๓ แนวคิดหลักวาจาสุภาสิต

๒.๔ สภาพบริบทของวาทกรรมของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑. แนวคิดเรื่องวาทกรรม

สาเหตุแห่งความขัดแย้งในสังคมไทยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา นับว่าเกี่ยวข้องกับความเห็นต่างชั่วคราวทางการเมือง แต่ละฝ่ายฝ่ายความคิดต่างก็แสดงทัศนะเพื่อหาแนวร่วมกับตนและพวกพ้อง การประนีประนอมบางอย่างของผู้ที่มีอิทธิพลทางความคิดต่อสังคม ทำให้เกิดเป็นวาทกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคม ทั้งในฝ่ายที่เห็นด้วยคล้อยตาม เพราะเชื่อในวาทกรรมเหล่านั้น และในขณะเดียวกันก็สร้างความขัดแย้งหรือความไม่พึงพอใจในฝ่ายฝั่งที่เห็นต่างกับวาทกรรมนั้น แท้จริงแล้ววาทกรรม เป็นเพียงคำพูด และคำว่าวาทกรรม มีลักษณะอย่างไร เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ดังนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรมได้ ดังนี้

๒.๑.๑. ที่มาและความหมายของวาทกรรม

ทฤษฎีวาทกรรมพัฒนามาจากแนวคิดของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศสที่เป็นต้นแบบแนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวาทกรรม ซึ่งฟูโกต์ให้ความสำคัญในประเด็นความสัมพันธ์ของภาษา อำนาจและความรู้

ในมุมมองของนักสังคมวิทยา มองว่า วาทกรรม คือ ระบบและกระบวนการผลิตเอกลักษณ์และความหมาย ให้กับสิ่งต่างๆ ทั้งยังมีโครงสร้างที่กำหนดคำพูดทั้งหลายเพื่อกำหนดให้เป็นจริง โดยมีระบบเกณฑ์ที่กำหนดสร้างความหมายเป็นไปได้ในการพูดถึงความจริง ความเป็นจริงในที่นี้ไม่ใช่ข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ แต่มีระบบกฎเกณฑ์ที่กำกับว่าอะไรเป็นจริง อะไรไม่เป็นจริง วาทกรรมยังมีอำนาจและความรุนแรงเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้มีอำนาจหรือสถาบันในสังคมเป็นผู้กำหนดวาทกรรม หรือกรอบความรู้ให้กับสังคม วาทกรรม จึงมีหน้าที่หนึ่งในการสร้าง “ระบอบว่าด้วยความจริง” นั้นกับสังคมอีกด้วย^๑

สำหรับในแง่ของนักพัฒนา มองว่า วาทกรรม เป็นระบบที่ทำให้การพูด การเขียนในสังคมหนึ่งๆ เป็นไปได้ กระบวนการที่ทำหน้าที่ในการสร้างอัตลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งรอบตัวเรา ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวเอง^๒ นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดที่ว่า วาทกรรม คือ การผลิตความหมายเกี่ยวกับความจริงในเรื่องต่างๆ เป็นการผลิตชุดของความรู้กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติทางสังคม นอกจากนั้นยังรวมถึงสถาบันทางสังคมและปฏิบัติการที่ต่อเนื่องจากความรู้นั้นด้วย วาทกรรมจึงทำให้คนนิยามตนเองตามความรู้ที่ถูกผลิตขึ้น และ วาทกรรม คือ ข้อความที่ถูกพูดหรือเขียนขึ้นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในยุคใดยุคหนึ่ง โดยเนื้อหาของข้อความดังกล่าวถูกกำกับด้วยกรอบความรู้ (Episteme) ของสังคมยุคนั้นๆ อีกทั้งการไหลเวียนเผยแพร่ของข้อความยังส่งผลให้เกิดการปฏิบัติการทางสังคม (social practice) บางอย่างที่สอดคล้องกันอีกด้วย^๓

กล่าวได้ว่า วาทกรรม หมายถึง กระบวนการคิด การพูดการเขียน สัมพันธ์กับภาษาความรู้ ความเป็นจริง และอำนาจ ซึ่งการจัดลำดับวาทกรรม ในแต่ละยุคแต่ละสมัยเพื่อกำหนดกลไกเชิงโครงสร้างทางสังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้และวิธีปฏิบัติ

๒.๑.๒ แนวคิดเรื่องวาทกรรมของฟูโกต์

แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับวาทกรรม คือ ภาษา ความรู้ อำนาจ และความจริง โดยมีความเชื่อที่ว่า “วาทกรรม” ผลิตสิ่งที่เรียกว่า ความรู้ และความรู้นั้นได้ก่อให้เกิดพลัง “อำนาจ”

^๑ สุภากร จันทวนิช, **ทฤษฎีสังคมวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๙-๒๑, ๔๘

^๒ ไชรัตน์ เจริญสินโอฬาร, **วาทกรรมกับการพัฒนา**, (กรุงเทพมหานคร: วิชาฯ, ๒๕๔๓), หน้า ๑๙-๒๐

^๓ เสนาะ เจริญพร, **ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๘), หน้า ๓๐๐

ดังมีคำกล่าวว่า “ไม่มีสิ่งใดมีความหมายภายนอกวาทกรรม” ซึ่งหมายถึง ภายในวาทกรรม คือแนวคิด การก่อร่างโดยสังคม (Social construction) ที่ต้องผ่านกระบวนการ ภาพตัวแทน เพื่อตอกย้ำว่า เรา จะมีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆ ก็ต่อเมื่อมันมีความหมายเท่านั้น วาทกรรม จึงเป็นตัวผลิต ความรู้ ไม่ใช่สิ่งต่างๆ มีความหมายอยู่ในตัวของมันเอง^๔

แนวคิดเรื่องวาทกรรม มิเชล ฟูโกต์ กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า วาทกรรมถูกสร้างขึ้นจาก ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่สามารถพูดได้อย่างถูกต้องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (ภายใต้กฎเกณฑ์และ ตรรกะชุดหนึ่ง)^๕ กับสิ่งที่ถูกพูดอย่างแท้จริง สนามของวาทกรรมในขณะใดขณะหนึ่งก็คือกฎเกณฑ์ว่า ด้วยความแตกต่างนี้ ฉะนั้น วาทกรรมจึงสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา ภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง กฎเกณฑ์นี้จะเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง หรือ การเลื่อนหายของสรรพสิ่ง นั่นคือ ควบคู่ไปกับสิ่งต่างๆ ที่สังคมสร้างขึ้น ยังมีการสร้างและการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ถูกพูดถึงโดยวาทกรรม อีกด้วย เอกลักษณ์ และความหมายในความคิดของฟูโกต์ นั้นเป็นเรื่องของการใช้อำนาจและความ รุนแรงเข้าไปบังคับยึดเยียดให้เป็นของวาทกรรมชุดหนึ่ง

กล่าวโดยรวมแล้วความคิดเกี่ยวกับเรื่องวาทกรรมของ มิเชล ฟูโกต์ ที่ผู้ศึกษานี้ได้ใช้ การศึกษาผ่านการตีความจากงานเขียนของท่านอาจารย์ ดร.ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร ในงานเขียน เรื่อง “วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง และความเป็นอื่น” ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น แล้วนั้น สิ่งที่เรียกว่า วาทกรรม ในทัศนคติของมิเชล ฟูโกต์ นั้น เป็นเรื่องที่มีมากกว่าเรื่องของภาษา คำพูด หรือ การตีความ แต่เป็นเรื่องของอำนาจและความรุนแรงที่แสดงออกมาในรูปของภาคปฏิบัติ การจริงของวาทกรรม (Discursive Practices) ในสังคม หรือที่ฟูโกต์ กล่าวไว้ในปาฐกถาในงาน เขียนเรื่อง “The order of discourse” ว่า “ในทุกๆสังคมการผลิตวาทกรรมจะถูกควบคุม คัดสรร จัดระบบ และแจกจ่ายภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่พลิกแพลงเพื่อให้เรามองไม่เห็นอำนาจ และ อันตราย รวมตลอดถึงความน่าเกลียด น่าสะพรึงกลัวของวาทกรรม เพื่อให้วาทกรรมดังกล่าวดำรง ความเหนือกว่าความเป็นเจ้าในสังคม สำหรับสังคมปัจจุบันของเรา กฎเกณฑ์ที่รู้จักกันดีคือการกีดกัน การเก็บกด ปิดกั้น ในรูปแบบที่เราคุ้นชินอย่างมากรุนแรงนั้นคือ การห้าม”^๖

การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse and Discourse Analysis) แนวคิดดังกล่าวนี้ของ มิเชล ฟูโกต์ นั้นโดยสาระสำคัญ ๆ แล้วแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับ การพยายามศึกษาและสืบค้น

^๔ กาญจนา แก้วเทพ, **ทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหาสารและความหมาย**, ใน ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญานิตยศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ ๘-๑๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๖), หน้า ๓๕๔-๓๕๗.

^๕ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง และความเป็นอื่น**, (กรุงเทพมหานคร: วิชา, ๒๕๕๓), หน้า ๒๑.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

ถึงกระบวนการ ขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ และลำดับปลีกย่อยต่าง ๆ ในการสร้างเอกลักษณ์และความหมายต่าง ๆ ให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปแบบของวาทกรรม และภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ว่าเป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้เพื่อช่วงชิงการนำ (Hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ อย่างไรบ้าง มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับบุคคล สถานที่ เหตุการณ์อะไรบ้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสร้าง รวมตลอดถึงการเก็บกด ปิดกั้น สิ่งเหล่านี้ของวาทกรรมมีอย่างไร

หัวใจของการวิเคราะห์วาทกรรม นั้นอยู่ที่การค้นคว้า ด้วยวิธีการ กระบวนการ ใด ๆ ที่สิ่งต่างๆ ในสังคมถูกทำให้กลายเป็นวัตถุเพื่อการศึกษา เพื่อการพูดถึงของวาท หรือก็คือการพิจารณาถึงภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมนั่นเอง ซึ่งเป็นชุดของความสัมพันธ์ที่มีความสลับซับซ้อนในสังคม ที่เป็นตัวกำหนดการพูดถึงสิ่งนั้น ๆ ซึ่งชุดของความสัมพันธ์ที่มีความสลับซับซ้อนดังกล่าวนี้ นั้น ไม่ได้ดำรงอยู่ในตัววัตถุธรรมของวาทกรรมหรือโลกแห่งความเป็นจริง แต่อยู่ภายนอกตัววัตถุธรรมของวาทกรรม และกลับกลายเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ของตัววัตถุธรรมของวาทกรรมนั้นๆ อีกต่อหนึ่งในรูปของวาทกรรม ในส่วนของภาคปฏิบัติการจริงที่ฟูโกต์ สนใจนั้นเป็นภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมที่สำคัญ ๆ ในสังคม (Serious Speech Acts) นั่นก็คือวาทกรรมของผู้เชี่ยวชาญในแขนงต่าง ๆ ภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมนั้นสถาปนาผู้พูดให้มีอำนาจ ความชอบธรรมในการพูดถึงเรื่องนั้น ๆ สำหรับมุมมองของนักวิเคราะห์วาทกรรมแล้วนั้นมองว่า มนุษย์ เป็นเพียง ร่างทรง หรือผู้ที่กระทำตาม ตोकย้า ผลิตซ้า (Enact) กฎเกณฑ์ของสิ่งที่พูด มากกว่าที่จะคิดค้นหรือสร้างสรรค์ระบบกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมา อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของการวิเคราะห์วาทกรรมคือในการวิเคราะห์วาทกรรมนั้นมิได้อยู่ที่ว่าคำพูด หรือสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นจริง หรือเป็นเท็จ “ในการวิเคราะห์วาทกรรมไม่ได้สนใจในประเด็นเหล่านี้มากนัก หากแต่ความสนใจกลับอยู่ที่กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ที่เป็นตัวกำกับให้การพูด ผู้กระทำนั้นเป็นไปได้ และกฎเหล่านั้นนั้นก็ยังแฝงอยู่ภายในตัวของวาทกรรมเอง

ในกระบวนการ ขั้นตอนในการวิเคราะห์วาทกรรม จะเริ่มต้นด้วยคำถามที่ดูเหมือนง่าย และมีความเป็นรูปธรรมสูงว่า อะไรคือสิ่งที่กำลังพูดถึง ศึกษาถึง หรือวาทกรรมของสิ่งนั้นคืออะไร ซึ่งการตั้งคำถามดังกล่าวนี้เป็น การตั้งคำถามที่ตั้งขึ้นเพื่อต้องการตรวจสอบหรือสืบค้นว่าเอกลักษณ์และความหมายของสิ่งที่ถูกตั้งคำถามถึงนั้นว่าถูกสร้างขึ้นมาได้อย่างไร และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง เพื่อศึกษาถึงชุดกฎเกณฑ์ที่เป็นตัวกำหนด/สร้างความหมาย (Forms) ให้กับสิ่งที่ถูกตั้งคำถามดังกล่าว

^๗ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง และความเป็นอื่น, (กรุงเทพมหานคร : วิชาฯ, ๒๕๕๓), หน้า ๒๙-๓๐.

นั้น ซึ่งจะช่วยทำให้เราเห็นถึงโยงใยของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมที่สิ่งสิ่งนั้นดำรงอยู่ ทั้งยังช่วยให้เห็นถึงความสั่นไหวเปลี่ยนแปลงด้วย

อนึ่ง อานันท์ กาญจนพันธุ์ นักวิชาการด้านมนุษยวิทยา พยายามที่จะนำตัวอย่างที่ฟูโกต์ที่นิยามความหมาย ว่า ยังสามารถผ่านการให้ความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ และการให้ข้อสังเกตจากนักวิชาการ ผ่านสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ ตำราเรียน จนเราสามารถที่จะเข้าใจได้ตามนั้น เพราะถูกตอกย้ำอยู่ตลอดในชีวิตประจำวัน ฟูโกต์ มองว่าคนที่พูดเรื่องเหล่านั้นจะเริ่มมีสถานภาพทางสังคมมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมอยู่ ทำให้คำพูดของเขามีน้ำหนักขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะถ้ามีสถาบันรองรับว่ามีความรู้โดยตรงชัดเจน จะทำให้มีการแบ่งพรมแดนที่ชัดเจนมากขึ้น^๘

๒.๑.๓. แนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรม

การวิเคราะห์วาทกรรม เป็นการศึกษาและสืบค้นถึงกระบวนการขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ในการสร้างเอกลักษณ์และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปของวาทกรรมและภาคปฏิบัติของวาทกรรม (Discursive practice) ว่าด้วยเรื่องต่างๆ ที่ว่านั้น มีความเป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้เพื่อช่วงชิงการนำ (Hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้นอย่างไร มีความหมายเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคล สถาบัน สถานที่ เหตุการณ์อะไรบ้างและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสร้างรวมถึงตลอดถึงการกด ปิดกั้นของสิ่งเหล่านี้ของวาทกรรม มีอะไรบ้างจึงเป็นรูปแบบของความสม่าเสมอที่เกิดขึ้นในการแสดงออกของวาทกรรม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยที่มนุษย์ไม่รู้ตัว เกิดขึ้นในระดับคำพูด (Parole) ซึ่งเป็นกระบวนการไม่ใช่ระดับภาษา (Language) ซึ่งเป็นตัวระบบหรือโครงสร้าง^๙

วิลเลียม สมิทส์ อ้างแนวการวิเคราะห์วาทกรรมของ Marget Wetherell and Jonathan Potter ว่า การพูดที่ใช้การสนทนาต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังนี้^{๑๐}

๑. องค์ความรู้ในการตีความหมาย คือ ประเด็นเรื่องที่ใช้ในการตีความเป็นหน่วยสรุปของรูปแบบที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ถูกนำไปใช้ในวาทกรรมเพราะฉะนั้นจึงเป็นตัวฐานรากของผู้พูดที่ใช้ในการสร้างมุมมองของกิจกรรมทางวาทกรรมเป็นกระบวนการทางความรู้ที่นำไปสู่การโต้แย้ง

^๘ อานันท์ กาญจนพันธุ์, *คิดอย่างมีเซล ฟูโกต์คิดอย่างวิพากษ์: จากวาทกรรมของอัตบุคคลถึงจุดเปลี่ยนของอัตตา*, (เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒), หน้า ๖๓.

^๙ สุภากร จันทวานิช, *ทฤษฎีสังคมวิทยา*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๒๗-๒๘

^{๑๐} วิลเลียม สมิทส์, *ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมรายการวิทยุจ.สนทนา*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/113893.pdf> [๒ ก.พ.๒๕๖๐].

๒. การสร้างสรรค์ภาษา คือ การสร้างสรรค์ภาษาเพื่อจุดหมายและบรรลุผลความต้องการ เป็นตัวที่บอกให้ผู้วิจัยทราบว่ามีมาจาก วาตกรรมนั้นถูกสร้างขึ้นมาจากลักษณะของภาษาที่มีมาก่อน อย่างไรก็ตามทำให้ทราบว่า ผู้วิจัยมีวิธีการเลือกใช้ภาษาอย่างไร คำบางคำไม่ถูกนำมาใช้และแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึงวาตกรรมเป็นเรื่องของการกระทำบางอย่างเพื่อหวังผลในทางปฏิบัติ นั่นก็คือ วาตกรรมเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาจากความจริงที่มีชีวิต หรือ Real Life

๓. การผันแปรของภาษา คือ วิธีการใช้ภาษาที่จะนำไประบุว่าวาตกรรมทำหน้าที่อะไร เป็นตัวแปลที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพูดกับการกระทำโดยศึกษาจากเหตุการณ์กลุ่ม สังคมนโยบายหรือบุคลิกภาพอาจจะถูกอธิบายได้หลายลักษณะเหมือนหน้าที่ของวาตกรรมนั้น เปลี่ยนไป

๔. การทำหน้าที่ของภาษา คือ วาตกรรมนั้นทำหน้าที่ในการอธิบายเหตุการณ์ให้ผู้รับฟัง ได้รับรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น แต่อาจจะเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจได้โดยตรงเพราะหน้าที่ของวาตกรรมนี้จะไม่มีการบอกโดยตรงเช่นการอ้างอิงหรือความพยายามหาเหตุผลให้เกิดความน่าเชื่อถือหรือการเสนอแนะ ต่อเนื่องที่อาจเกิดขึ้นต่อไปได้

สำหรับผู้เสนอแนวคิดการวาตกรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับกันในวงกว้างคือ นอร์มัน แฟร์คลัฟ (Norman Fairclough) ได้เสนอทฤษฎีวาตกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) เพื่ออธิบายปฏิบัติการทางวาตกรรมในฐานะที่เป็นรูปแบบพฤติกรรมทางสังคมที่นำไปสู่การสร้างโลกทางสังคม รวมทั้งอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ทางสังคม^{๑๑} แนวทางการวิเคราะห์ของแฟร์คลัฟ มองว่า วาตกรรมเป็นรูปแบบของปฏิบัติการทางสังคมที่เป็นทั้ง “ผู้กำหนด” โลกทางสังคม และ “ผู้ถูกกำหนด” โดยการกระทำทางสังคมอื่นๆ วาตกรรมจึงมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์เชิงวิภาษวิธีกับมิติทางสังคมอื่นๆ วาตกรรมมิใช่เพียงก่อให้เกิดการสร้างรูปและการสร้างรูปแบบใหม่ทางสังคมเท่านั้น แต่ยังสะท้อนสังคมนั้นด้วย

การวิเคราะห์วาตกรรมเชิงวิพากษ์ จึงมีเป้าหมายเพื่อเผยให้เห็น บทบาทของปฏิบัติการทางสังคมในการรักษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันและมุ่งหวังที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมผ่านเส้นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นในกระบวนการสื่อสารและกระบวนการทางสังคมโดยทั่วไป สำหรับแนวทางวิเคราะห์ของแฟร์คลัฟจะให้ความสำคัญกับตัวบท อันได้แก่ การใช้ภาษาวิธีการสื่อความหมาย รูปแบบทางวัฒนธรรมรวมถึงตัวบทที่เป็นอวัจนภาษา โดยใช้แนวการวิเคราะห์ตัวบทอย่างละเอียดเพื่อดูว่า กระบวนการทางวาตกรรม

^{๑๑} Marianne Jorgensen and Louise Philips, Discourse Analysis as Theory and Method, (London : SAGE Publications, ๒๐๐๒), อ้างใน สมัชชา นิลปัท และ รุ่งวิ เณลิมศรีภิญโญรัช, “วาตกรรม สื่อมวลชนในกระบวนการสันติภาพสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”, รายงานวิจัย, ๒๕๕๖, หน้า ๙.

ทำงานอย่างไรในตัวบทนั้น แต่ขณะเดียวกันการวิเคราะห์ทางภาษานั้นนำไปสู่การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับสังคมด้วยการตั้งคำถามที่ว่า ตัวบทนั้นถูกผลิตขึ้นมาอย่างไรและมันถูกตีความอย่างไร

กรอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์นี้จึงประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ (๑) ตัวบท (Text) (๒) ปฏิบัติการทางวาทกรรม คือ กระบวนการผลิตและรับบท และ (๓) วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Social practice) คือ สถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่การสื่อสารนั้นเป็นส่วนหนึ่ง ในการศึกษาความสัมพันธ์ทั้ง ๓ ระดับดังกล่าว^{๑๒} แฟร์คลัฟ เชื่อว่าจะต้องศึกษาในลักษณะสัมพันธ์บท (Intertextuality) คือ จุดที่เชื่อมต่อระหว่างบทและปฏิบัติการทางวาทกรรมว่ามีความขัดแย้งกันหรือไม่ มีการจัดระเบียบอย่างไรเพื่อจุดประสงค์อะไร ซึ่งการจัดระเบียบทางวาทกรรมในตัวบทนี้มักเกิดขึ้นในพื้นที่ทางสังคม

สรุปว่า วาทกรรม มีความหมายที่มิใช่แต่เพียงคำพูด หรือการใช้วาจา แต่เกี่ยวข้องกับการแสดงอำนาจ ความรู้ และข้อเท็จจริง ที่ส่งผ่านถึงผู้ฟังจนทำให้ความรู้ อำนาจนั้น เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้การวิเคราะห์วาทกรรมนอกจากจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับตัวประโยคแล้ว แต่ยังต้องศึกษาบริบทปัจจัยแวดล้อมสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานคิดวิเคราะห์และทำนายแนวโน้มทิศทางของวาทกรรมนั้น ต้องการส่งผลหรือชี้เป็นแนวทางกับสังคมในลักษณะใด

๒.๒ แนวคิดการสร้างความปลอดภัย

เมื่อสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคม ดำเนินไปสู่ความรุนแรงและขยายขอบเขตในวงกว้าง สังคมเริ่มที่จะตระหนักถึงผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศและคนในชาติ ปรากฏการณ์การเรียกร้องหาความปลอดภัยจึงเป็นที่นิยมและถูกกล่าวถึงในสังคมในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยสังคมคาดหวังว่า ความปลอดภัยน่าจะเป็นทางออกของปัญหาความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในสังคม ดังนั้น การศึกษาเรื่องการสร้างความปลอดภัยเป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รู้จักเครื่องมือและกรอบความคิดเรื่องความปลอดภัย ซึ่งมีหลายสำนักและนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัย โดยมีรายละเอียดการศึกษา ดังนี้

^{๑๒} สาวิตรี คทวนิช, วาทกรรมการศึกษาเพื่อวิจัยทางสังคม: กรอบทฤษฎีเพื่อการวิจัยเชิงประจักษ์ ในองสังคมผ่านวาทกรรม, ฤกษ์วารรณ หงส์ลดาธรมณ, จันทิมา เอี่ยมานนท์ บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๒๓ -๔๘.

๒.๒.๑. ความหมายของการปรองดอง

“ปรองดอง” ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ อธิบายไว้ว่า ปรองดอง หมายถึง การออมชอม ประนีประนอม ยอมกัน ไม่แก่งแย่งกัน ตกลงกันด้วยความไกล่เกลี่ย ตกลงกันด้วยไมตรีจิต^{๑๓}

ความหมายของ “การปรองดอง” ที่ปรากฏในรายงานการวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า นั้นได้ แยกความหมายออกเป็น ๒ แง่มุม แบ่งเป็นเชิงทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติ โดยใน แง่มุมเชิงทฤษฎี นั้น การปรองดอง ได้แก่กระบวนการต่างๆ ที่ป้องกันแก้ไข ไม่ให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นมาใหม่อีกครั้ง โดยการสร้างสันติภาพ หยุดยั้งวงจรความรุนแรง และสร้างสถาบันที่เป็นประชาธิปไตยให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง แต่สำหรับแนวทางการปฏิบัติ นั้น เป็นที่รับรู้ร่วมกันว่า เป็นสิ่งที่ทำตามแนวคิดเชิงทฤษฎี ของการปรองดอง ได้ยาก เนื่องจากการปรองดองไม่ใช่การกระทำที่จะสามารถแยกออกจากสังคมที่มีปัญหาความขัดแย้งและความหวาดกลัวอย่างรุนแรง ออกไปได้การปรองดอง ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เป็นกระบวนการที่ ยากลำบาก ยาวนาน คาดเดาไม่ได้และเกี่ยวข้องกับการวางแผน ขั้นตอนและวิธีการต่างๆ ที่หลากหลาย และ ต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ^{๑๔}

สามารถ มั่งส้ง นักวิชาการและคอมลัมนิสต์ ให้คำนิยามเกี่ยวกับ ความปรองดอง คือ การที่ทุกฝ่าย ที่มีความขัดแย้งนั้น พยายามที่จะหันหน้ามาเจรจาพูดคุยกัน หากันจะเกิดขึ้นได้สองทาง^{๑๕} คือ

- ๑.เกิดจากทุกฝ่ายที่ขัดแย้งกัน พร้อมใจหันหน้าเข้าหากันเพื่อแสวงหาข้อยุติร่วมกัน
- ๒.เกิดจากมีคนกลางซึ่งทุกฝ่ายที่ขัดแย้งยอมรับให้เข้ามาเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเพื่อให้ทุกฝ่ายหาทางยุติข้อขัดแย้ง

การหันหน้าเข้าหากันจะเกิดจากการพร้อมใจกันเองหรือว่าเกิดจากการไกล่เกลี่ยมิใช่ประเด็นสำคัญแต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าเมื่อหันหน้าเข้าหากันแล้วก็ปรองดองกันได้หรือไม่ผลจากการปรองดองคืออะไร เป็นประโยชน์หรือไม่ ตามคำสอนของพระพุทธศาสนา ปรองดองจะเกิดได้ต้องยึดหลักธรรมะ ๔ ประการได้แก่

^{๑๓} พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.royin.go.th/dictionary/>, [๒๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

^{๑๔} Abu-Nimer อ้างใน วุฒิสาร ตันชัยและคณะ, “การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ”, รายงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕), หน้า ๑๘.

^{๑๕} สามารถ มั่งส้ง, การปรองดอง: การคิดเห็นตรงข้าม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9570000082152>, [๒๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

๑. ทิฐีสัมมัญญตา คือ การมีความคิดเห็นในสิ่งเดียวกัน ตรงกัน หรือเสมอกัน
๒. สีลสัมมัญญตา คือ การมีศีลเสมอกัน
๓. ปรัตโฆชะ คือ การฟังความคิดคนอื่น ไม่ถือของตนเป็นใหญ่ฝ่ายเดียว
๔. กัลยาณมิตตตา คือ การมีคนดีเป็นเพื่อนหรือการมีเพื่อนที่คอยแนะนำอะไรผิด อะไรถูก อะไรควร อะไรไม่ควร

การสร้างความปลอดภัย เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การลดความเกลียดชังแตกแยกและสร้าง ความไว้วางใจเพื่อฟื้นคืนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนที่เคยขัดแย้งรุนแรง โดยผ่านการแสดงความรับผิดชอบ ต่อการกระทำในอดีต การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น การเมตตาให้อภัย ตลอดจนการมองภาพอนาคตของ สังคมร่วมกัน

นอกจากนี้ มีนักวิชาการฝั่งตะวันตก ให้ความหมายของกระบวนการสร้างความปลอดภัย ในอีกแง่มุม คือ กระบวนการเยียวยาบาดแผลของทั้งผู้กระทำและผู้กระทำภายหลังเหตุการณ์ความรุนแรง และเป็นการยุติ ความสัมพันธ์ด้านลบต่อกัน ไม่นำไปสู่ความเป็นศัตรูในหลักการแล้วบุคคลที่สามเท่านั้นที่สามารถสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและผู้กระทำได้ทั้งนี้ผู้กระทำสามารถให้อภัย หรือเรียกร้องให้ผู้กระทำผิดชดใช้ ได้รับการลงโทษ หรือแม้แต่การล้างแค้น สำหรับผู้กระทำผิดอาจจะยอมรับผิด หรือถูกลงโทษจากผู้กระทำ ก็เป็นไปได้^{๑๖}

๒.๒.๒ ขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ของการปลอดภัย

จากรายงานการวิจัย การสร้างความปลอดภัยของสถาบันพระปกเกล้า ได้อ้างอิงถึง Luc Huyse (๒๐๐๓) ศาสตราจารย์วิชาสังคมวิทยาและสังคมวิทยากฎหมาย จาก มหาวิทยาลัยกฎหมาย Leuven ที่มีการเสนอขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการปลอดภัยไว้ ๓ ขั้นตอน แต่ก็อธิบายว่า กระบวนการต่างๆ ของการปลอดภัยอาจไม่ได้ดำเนินการในลักษณะขั้นตอนเช่นนี้ทั้งหมด เพราะแต่ละ สถานการณ์ความขัดแย้ง อาจจะใช้ขั้นตอนการปลอดภัยที่แตกต่างกันได้ดังนี้^{๑๗}

ขั้นตอนที่ ๑ หยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว (Replacing Fear by Nonviolent Coexistence) ทั้งนี้เพื่อที่จะขจัดความเกลียดชัง ความเคียดแค้น และความทรงจำที่เจ็บปวด โดยขั้นตอน แรกสุดของการเดินทางสู่ความปลอดภัย คือ จะต้องหยุดใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ

^{๑๖} Galtung อังโน วุฒิสาร ตันไชยและคณะ , “การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ”, รายงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕), หน้า ๑๙.

^{๑๗} วุฒิสาร ตันไชยและคณะ, “การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ”, รายงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕), หน้า ๒๐

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ (Building Confidence and Trust) หลังจากที่ได้หยุดการใช้ความรุนแรงแล้ว รัฐบาลจะต้องสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในสังคมให้กลับคืนมา ทั้งนี้ทั้งคู่ขัดแย้ง เหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบกับความขัดแย้งทางการเมืองจะต้องสร้าง ความไว้วางใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน

ขั้นตอนที่ ๓ เอาใจเขามาใส่ใจเรา (Towards Empathy) การเอาใจเขามาใส่ใจเราคือการเข้าใจถึงสาเหตุที่มาของความขัดแย้งจากมุมมองของฝ่ายตรงข้าม โดยเหยื่อยินดีที่จะรับฟังเหตุผลของผู้กระทำผิด และผู้กระทำผิดก็พร้อมที่จะรับรู้ความรู้สึกเจ็บปวดของเหยื่อ เพื่อหยุดยั้งความเกลียดชังและการแก้แค้นต่อกัน

ดังนั้น กระบวนการสร้างความปรองดอง สังคมอาจจะต้องนำวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ ผสมผสานเข้าด้วยกันในหลายวิธีการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและบริบททางวัฒนธรรมของแต่ละสังคม โดยมีเป้าหมาย ที่สำคัญก็คือการสร้างสังคมที่คนเห็นต่าง แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ (Peaceful Coexistence) เครื่องมือในการสร้างความปรองดองเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเกิดความไว้วางใจ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา และการมีวัฒนธรรมประชาธิปไตย (A Culture of Democracy) ประกอบไปด้วยการ เยียวยาทางจิตใจ (Healing) กระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ (Restorative Justice) และการเล่าความจริง (Truth-telling) และการชดเชย (Reparation)

ทั้งนี้ นายโทนี แบลร์ อดีตนายกรัฐมนตรีประเทศอังกฤษ เคยได้กล่าวการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "ผนึกกำลังสู่อนาคต: เรียนรู้ร่วมกันจากประสบการณ์" หรือ Uniting for the future : Learning from each other's experiences ที่โรงแรมพลาซ่า แอทธินี เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ โดย นายโทนี แบลร์ ในฐานะที่เคยมีประสบการณ์ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการปรองดองหลายสถานการณ์ จึงมีการนำเสนอแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ ด้วยหลัก ๕ ประการไว้อย่างน่าสนใจ ประกอบด้วย^{๑๘}

ประการที่ ๑ คือ การปรองดองเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อสังคมมีความรู้สึกอยากแบ่งปันมากกว่าแบ่งแยก หรือหมายความว่าเรามีความรู้สึกไม่พอใจเกิดขึ้น แต่ก็อยู่ในบริบทที่สังคมรู้สึก ต้องการเห็นโอกาสมากกว่าไม่พออกพอใจในอดีต สิ่งที่สำคัญคือการเจรจาต่อรองสันติภาพและการผนึกกำลังร่วมกันที่จะแบ่งปันโอกาส

ประการที่ ๒ สังคมจะต้องอยู่กับสถานการณ์ที่พูดถึงเรื่องการปรองดอง หมายความว่า เป็นความขัดแย้งที่มีการปรองดอง อดีตสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ แต่ไม่ควรตัดสิน ทั้งนี้ก็เพื่อความ

^{๑๘} โทนี แบลร์, ชู ๕ แนวทางสร้างความปรองดอง ดึงแก้รัฐธรรมนูญ แคปเปลิก-ยุติธรรมต้องไร้อคติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/527123> [๑๒ ม.ค. ๒๕๖๐].

พอใจของทุกฝ่าย อย่างไรก็ตาม เราต้องยอมรับว่าจะอย่างไรก็ตามเราต้องมีสองฝ่าย และเราไม่สามารถข้ามพ้นได้ แต่สามารถตรวจวิเคราะห์ห่อหุ้มเพื่อเดินสู่นาคตได้ สิ่งที่ยากที่สุด คือ การยอมรับความไม่พอใจและการปล่อยตัวนักโทษ ดังนั้นความปรองดองจะไม่ใช่ว่าเรื่องเกี่ยวกับความคิดในอดีต แต่เป็นความคิดที่จะนำไปสู่นาคต ทั้งนี้ หากวิเคราะห์เหตุการณ์ในประเทศไทย เราจะเห็นประเด็นต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน คือเรื่องของความทุกข์ของญาติเหยื่อที่เสียชีวิตก็ยังมีอยู่ แต่การปรองดองต้องก้าวข้ามมันไป

ประการที่ ๓ คือ เราไม่สามารถลบเลือนความยุติธรรมได้ แต่สาระที่แท้จริงคือสามารถตั้งกรอบการทำงานที่ทุกคนเห็นว่ายุติธรรมได้ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ซึ่งประเทศไทยมีกรอบอยู่แล้ว คุณสามารถลงรายละเอียดเพิ่มเติมในผลลัพธ์ที่ถูกต้อง สำหรับประเด็นเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือประเด็นว่าใครขึ้นมายึดอำนาจนั้น ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นแค่พื้นผิว แต่ลึกลงไปคือความไม่เห็นชอบของแต่ละฝ่าย การปรองดองจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่ออยู่ในประเด็นที่ลึกลงไปในแง่ของความยุติธรรมและความสมดุล ไม่ว่าจะเห็นขัดแย้งอย่างไรก็ต้องทำให้เห็นว่ามีทางเดินไปสู่นาคตได้

ประการที่ ๔ คือ หลักการประชาธิปไตยที่แท้และใช้งานได้ หมายความว่าในแต่ละประเทศมีการแบ่งแยกกัน มีพรรค ชนชั้น ศาสนา เชื้อชาติ และสีผิว ในประเทศไทยมีการแบ่งแยกมากมาย แต่เป็นเรื่องปกติ อย่างไรก็ตาม ๒-๓ อย่างที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ ประชาธิปไตยไม่ใช่เรื่องของพรรคคะแนนเสียงเฉยๆ ไม่ใช่เรื่องที่ว่าคนส่วนใหญ่เข้าไปมีอำนาจ แต่ประชาธิปไตยเป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดที่ว่าคนส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กับคนกลุ่มน้อยอย่างไร หากคิดว่าประชาธิปไตยคือการชนะทุกอย่าง จะทำให้คนกลุ่มน้อยรู้สึกว่าคุณก็คิดกันในทุกเรื่อง

ประการที่ ๕ คือ หลักการที่นำไปปฏิบัติได้จริง แต่ปัจจุบันหลงลืมไป การปรองดองจะเกิดขึ้นได้ง่าย ถ้ารัฐบาลมีประสิทธิภาพในการดูแลประชาชน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ การปรองดองจะง่ายขึ้นถ้ารัฐบาลกำลังทำงานเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนรู้สึกดีขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือให้ประชาชนรู้สึกว่ากระบวนการสันติภาพนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นประเด็นที่รัฐบาลจะเดินหาประชาชน ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คือ ประเด็นที่สำคัญและเป็นสิ่งที่ทำลายของรัฐบาล

อนึ่ง อดีตนายกรัฐมนตรียุคอังกฤษ ได้เน้นย้ำว่า ทั้งหมดนี้คือ หลักการทั้ง ๕ ข้อ ในการทำงานเรื่องปรองดอง ซึ่งกระบวนการนี้ไม่ง่าย และบางครั้ง เราอาจก้าวไปสู่เหตุการณ์ที่ว่าความแตกต่างไม่สามารถนำไปสู่ความปรองดองได้เลย แต่สิ่งที่สำคัญในการปรองดอง คือ อย่ายอมแพ้ เพราะเป็นอนาคตของประเทศ แม้จะดูยากแค่ไหน แต่ก็คุ้มค่าที่จะปรองดอง

ดังนั้น ความปรองดองในทัศนของผู้วิจัยมองว่า ผู้มีอำนาจ ผู้ปกครอง ควรต้องมองให้ลึกซึ้งถึงปัญหาของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นของประชาชนทุกชั้น ทุกฝ่าย แล้วหาวิธีทางแก้ไขปัญหาความ

ขัดแย้ง ต้องเข้าใจสิทธิพื้นฐานของประชาชนที่พึงมี พึงได้ และต้องปฏิบัติกับทุกภาคส่วนของสังคม ด้วยความเสมอภาคความเท่าเทียมกัน

๒.๓. หลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

๒.๓.๑ ความหมายของวาจาสุภาสิต

คำว่า “วาจาสุภาสิต” หรือ “สุภาสิตา วาจา” หรือ “วาจา สุภาสิตา” หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายเป็นคติสอนใจ^{๑๙} ถ้อยคำที่กล่าวดีแล้ว คำพูดที่ถือเป็นคติได้ เป็นคำพูดที่ถูกต้องดีงามหรือคำพูดที่ผู้พูดกล่าวด้วยดีแล้ว เป็นคำกล่าวที่มีคติควรฟัง คำกล่าวที่เป็นประโยชน์หรือคำพูดที่ผู้พูดพูดดีแล้ว เป็นคำสัตย์จริง เป็นคำพูดดี และสมบูรณ์ทั้งอรรถและพยัญชนะคือดีทั้งคำที่พูด เรื่องที่พูดและคนที่พูด ดีงามทั้งในเบื้องต้น ท่ามกลางและที่สุด คำพูดใดก็ตามที่ดีทั้งหมด คำพูดนั้นรวมเรียกว่า “วาจาสุภาสิต”

วาจาสุภาสิตเป็นหลักการของการใช้วาจาในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีปรากฏจากหลายคัมภีร์ เช่น ในมงคล ๓๘ ประการ^{๒๐} มงคลข้อที่ ๑๐ สุภาสิตา จ ยา วาจา ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า “การพูดวาจาสุภาสิตนั้น เป็นมงคลอันสูงสุด” เป็นการกล่าววาจาที่ดีงาม ไพเราะอ่อนหวาน ไม่หยาบคาย

วาจาสุภาสิตในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง วาจาสุภาสิตที่เป็นมงคลอันสูงสุด^{๒๑} เป็นความดีงามยอดเยี่ยม หรือเป็นความดีประเสริฐสุด^{๒๒} คือ วาจาที่พูดแล้ว จะไม่มีโทษ และผู้รู้ทั้งหลายไม่ติเตียน^{๒๓} เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่สะท้อนคติสอนใจ เป็นการพูดที่พูดหรือเปล่งเป็นเสียงทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อความได้ ไม่มีโทษ สบายหู แฝงด้วยคติ เป็นวจีสุจริต ทำให้ได้รับประโยชน์ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เป็นถ้อยคำ ที่เป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของบุคคลให้ผู้อื่นได้รับรู้ความคิดของตน

ดังนั้น คำว่า สุภาสิต จึงได้แก่ คำพูดที่ผู้พูดกล่าวด้วยดีแล้ว ซึ่งในหลักวิชาการเทศน์ ได้ให้คำจำกัดความและกล่าวถึงคุณค่าของคำว่า “สุภาสิต” ไว้ ๕ ประการ คือ

^{๑๙} พันเอกปิ่น มุทุกันต์, *มงคลชีวิต ภาค ๑*, หน้า ๔๐๔.

^{๒๐} พ.พ. (บาลี) ๒๕/๕/๓, พ.พ. (ไทย) ๒๕/๕/๖.

^{๒๑} พ.พ. (ไทย) ๒๕/๕/๗.

^{๒๒} พ.พ. (บาลี) ๒/๔๕๗/๒๒๑, ส.ส.อ. (บาลี) ๑/๒๑๓/๒๖๑.

^{๒๓} พ.พ. (บาลี) ๒๕/๔๕๓/๔๑๙, พ.พ. (ไทย) ๒๕/๔๕๓/๖๐๒.

๑. สุภาชิตทั้งหลายเป็นเครื่องบำรุงความฉลาด
๒. สุภาชิตเป็นวาหะอันดีงามของสาธารณชน
๓. ปัญญาทั่วไปรวมอยู่ในสุภาชิต
๔. สุภาชิตย่อมไม่มีประโยชน์แก่ผู้ไม่กระทำตามเหมือนดอกไม้งาม สีกงาม แต่ไม่มีกลิ่น
๕. สุภาชิตทั้งหลายย่อมเป็นเครื่องเตือนใจให้ทำดีละชั่ว ปลอดภัยในคราวที่ควรปลอดภัยในคราวที่ควรอยู่ ย่อมช่วยเหลือตลอดกาลเป็นนิตย์ และเป็นมิตรอันประเสริฐ

นอกจากนี้ยังพบว่าในคัมภีร์อรรถกถา พระอรรถกถาจารย์ได้อธิบายถึงวาจาสุภาชิตไว้ว่า วาจาสุภาชิต หมายถึง วาจาที่พูดแล้วทำให้เกิดประโยชน์ ปราศจากโทษมีราคาโทษหรือคติเป็นต้น เป็นคำพูดที่เว้นจากวจีทุจริต ๔ คือ พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ ประกอบด้วยวจีสุจริต ๔ คือ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเพ้อเจ้อ ความหมายของวาจาสุภาชิตนี้ยังมีคุณลักษณะที่เปิดกว้างและเป็นสากล กล่าวคือ วาจาที่ประกอบด้วยการพูดดี พูดเป็นธรรม พูดคำที่ไพเราะ พูดคำสัตย์จริง พูดด้วยความสำรวมระวัง พูดเกี่ยวเนื่องด้วยชาติ ชรา พยาธิ และมรณะ ถึงแม้จะเป็นภาษาพูดของชนชาวมีลักษณะ คนป่าเถื่อน ของหญิงรับใช้ หรือของนักขบถก็ก็ตาม ก็ถือว่าเป็นวาจาสุภาชิตได้เหมือนกัน^{๒๔}

นักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้เป็นหลักเกณฑ์ตัดสินคำสุภาชิตหรือภาชิต ไว้ดังนี้

๑. คำพูดที่ถือเป็นคติ
๒. จะต้องเป็นข้อความสั้นๆ แต่เน้นความลึกซึ้งและต้องเป็นคำสอนไปในตัวหรือมีคตินั้นจะต้องวางหลักเกณฑ์อันใดอันหนึ่ง ซึ่งสามารถพิสูจน์และเชื่อได้
๓. ถ้อยคำที่ดี หมายถึง คำสอนหรือคำเตือนสตินับเป็นอุบายแห่งการใช้คำอย่างหนึ่งเรียกว่า วาโทยาย ที่มุ่งที่การสอนหรือการให้คติ ชีทศทางให้คนประพฤติ
๔. ภาชิตในทางคติชนวิทยา คือ คำกล่าวที่สืบทอดกันมาตามประเพณีและมีความหมายค่อนข้างกว้าง คือรวมทั้งที่เป็นสุภาชิตและคำพังเพยไว้ด้วย

เมื่อศึกษาอย่างละเอียดพบว่า ค่อนข้างยากที่จะตัดสินว่าบทไหนเป็นสุภาชิตหรือภาชิต แต่ได้กล่าวสรุปว่า ภาชิตคือคำกล่าวที่สืบทอดกันมาตามประเพณี มีความหมายรวมทั้งสุภาชิตและคำพังเพย ส่วนสุภาชิตคือคำที่กล่าวให้เป็นคติมุ่งสั่งสอนอย่างชัดเจน และได้สรุปเกณฑ์ตัดสินคำว่าสุภาชิต หรือ ภาชิต ไว้ดังนี้

๑. มุ่งสั่งสอน เป็นการพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของการใช้
๒. อาจเป็นคำพังเพย หรือถ้อยคำใดก็ได้ถ้ามุ่งหมายเพื่อสั่งสอน

^{๒๔} ดูรายละเอียดใน พ.ศ.อ. (บาลี) ๒/๔๕๓/๒๑๕-๒๒๐, พ.ศ.อ. (บาลี) ๑/๕/๑๑๗-๑๑๘.

อีกประการหนึ่ง คำว่า สุภาชิต นั้นนอกจากจะเป็นคำพูดที่ผู้พูดมุ่งสั่งสอนเป็นหลักแล้ว ยังมี ส่วนประกอบอื่น ๆ ของคำพูดที่เป็นส่วนสำคัญที่จะกล่าวได้ว่าเป็นวาจาสุภาชิตแท้ โดยมีได้ หมายความว่า เป็นแต่เพียงคำพูดดีเฉยๆ ดังผู้รู้อธิบายไว้ว่า คำว่า สุภาชิต ตามความหมายของ พระพุทธศาสนานั้น ไม่ใช่หมายความว่า คำพูดดีเฉย ๆ คือ พูดเพราะ พูดคม พูดเข้าที่ ไม่ใช่ดีเท่านั้น แต่ดีหลายประการ เช่น เสือที่มนุษย์ใส่มีดีหลายอย่างคือ ผ้าก็ดี แบบก็ดี เป็นต้น

ดังนั้น “วาจาสุภาชิต” จึงแยกออกเป็น ๒ คำ คือ วาจา + สุภาชิต ซึ่งคำว่า วาจา หมายถึง ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด หรือเสียงพูดที่มนุษย์ใช้สื่อสารหรือพูดคุยกัน เป็นคำพูดที่เปล่งออกมาเป็นเสียงทำให้บุคคลอื่นที่ได้ยินเข้าใจเนื้อความได้ และยังมีความหมายเป็นกลาง ๆ คือยังไม่ดี ไม่ชั่ว แต่จะดีหรือชั่วนั้นแล้วแต่เจตนาของผู้พูดมุ่งจะให้ไป และคำว่า สุภาชิต หมายถึง คำพูดที่ผู้พูดพูดดีแล้ว ถือเป็นคนดีได้ ผู้พูดพูดด้วยมุ่งหมายเพื่อสั่งสอน เป็นข้อความสั้น ๆ แต่เน้นความลึกซึ้ง และต้องเป็นคำสอนไปในตัวซึ่งสามารถพิสูจน์และเชื่อได้ เป็นคำพูดที่ผู้พูดกลั่นกรองไว้ดีแล้วจึงพูด มิใช่สักแต่พูด เป็นคำพูดที่พอเหมาะพอดี เป็นคำพูดจริง หรือคำสัตย์ สุภาพเกลี้ยงเกลา ละมุนละไม ดีทั้ง ๓ ส่วน คือคำพูด เรื่องที่พูด และคนที่พูดด้วย ทั้งมีประโยชน์มีผลดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง เป็นคำพูดที่เป็นธรรม ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

มงคลชีวิต ฉบับ “ทางก้าวหน้า” ได้อธิบายความหมายของ วาจาสุภาชิต หมายถึง คำพูดที่ผู้พูดได้กลั่นกรองไว้ดีแล้วด้วยใจที่ผ่องใส มิใช่สักแต่พูด ^{๒๕} อวัยวะในร่างกายของคนเรานี้ก็แปลก

ตา	มีหน้าที่ ดู อย่างเดียว	ธรรมชาติให้มา ๒ ตา
หู	มีหน้าที่ ฟัง อย่างเดียว	ธรรมชาติให้มา ๒ หู

แต่ปาก มีหน้าที่ถึง ๒ อย่าง คือทั้งกินและพูด ธรรมชาติกลับให้ มาเพียงปากเดียว แสดงว่าธรรมชาติต้องการให้คนดูให้มาก ฟังให้มาก แต่พูดให้น้อยๆ ให้มีสติคอยระมัดระวังปาก จะกินก็กิน ให้พอเหมาะ จะพูดก็พูดให้พอดี ลักษณะคำพูดที่พอเหมาะพอดี เป็นคุณทั้งแก่ตัวผู้พูดและผู้ฟัง เรียกว่า วาจาสุภาชิต

๒.๓.๒. องค์ประกอบวาจาสุภาชิต

พระองค์ได้ทรงอธิบายเป็นองค์ประกอบของสัมมาวาจาหรือวาจาชอบตามที่ปรากฏใน มหาจิตตารีกสูตรว่า “ภิกษุทั้งหลาย... สัมมาวาจา คือเจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ เจตนางดเว้นการ

^{๒๕} พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า, หน้า ๘๕.

พูดส่อเสียด เจตนางดเว้นการพูดคำหยาบคายเจตนางดเว้นการพูดเพ้อเจ้อ”^{๒๖} เท่ากับ “สัมมวาจา” ก็คือ “วาจาสุภาสิต” นั้นเอง ซึ่งปรากฏในพระไตรปิฎกทั้งหมด ๑๔ หน้า อย่างเช่นในสุภาสิตสูตรทรงตรัสถึงองค์ประกอบความว่า ภิกษุทั้งหลาย วาจาประกอบด้วยองค์ ๔ ประการ เป็นวาจาสุภาสิต ไม่เป็นวาจาทุพภาสิต เป็นวาจาไม่เป็นโทษ และวิญญูชนทั้งหลายไม่ติเตียน วาจาสุภาสิตโดยแท้ มีองค์ประกอบ ๕ ประการตามหลักวาจาสูตร คือ

๑) สจจา ภาสิตา พูดคำจริง อยู่ในลักษณะของการพูดคำจริงหรือวาจาจริง เป็นเงื่อนไขสำคัญและจำเป็นที่ขาดไม่ได้ ทศนะทางพระพุทธศาสนานิยมความจริง เฉพาะเรื่องคำพูดนั้น คำพูดที่ดีว่าดีและถูกต้อง จะต้องมีความจริงเป็นหลักเสมอไป วาจามีความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้การพูดเป็นแกนกลางในการทำความเข้าใจ เพื่ออธิบาย เพื่อโน้มน้าวใจ หรือเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ ดังพุทธภาษิตที่ทรงตรัสว่า สัตย์แลเป็นวาจาไม่ตายธรรมนี้เป็นของเก่า สัตบุรุษทั้งหลายตั้งมั่นแล้วในคำสัตย์ ทั้งที่เป็นอรรถและเป็นธรรม^{๒๗} สัจวาจา คือคำพูดสัตย์จริงไม่กลิ้งกลอก ซึ่งจะเป็นเหตุทำให้คนพูดน่าเคารพนับถือ คำพูดมีน้ำหนัก เป็นที่รักของผู้คบหาสมาคม โดยเฉพาะในครอบครัว ถ้าทุกคนต่างพูดคำสัตย์จริงต่อกัน ย่อมก่อให้เกิดความรักที่มั่นคง มีพลังสามัคคีไม่แตกแยกไว้อย่างงั้นและกัน^{๒๘}

๒) สมฺมา ภาสิตา พูดด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน ลักษณะของคำพูดที่ให้คุณแต่ส่วนเดียว บุคคลควรเปล่งถ้อยคำอ่อนหวาน มีประโยชน์เท่านั้น^{๒๙} เป็นคำพูดด้วยภาษาที่สุภาพ ไพเราะ ไม่หยาบคาย เป็นคำพูดที่ผู้ฟังน่ายินดี ชื่นชอบ ทั้งทำให้ใจผู้พูดสงบ เป็นการพัฒนาสุขภาพจิตให้ดีขึ้น บุคคลจึงควรพูดแต่วาจาที่สุภาพ วาจางาม อ่อนหวาน ประกอบด้วยประโยชน์ เพราะทำให้เกิดผลดีแก่ตนเองและผู้อื่น ดังนัยยะที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า ...ไพเราะในเบื้องต้น ไพเราะในท่ามกลาง ไพเราะในเบื้องปลาย พร้อมทั้งอรรถ พร้อมทั้งพยัญชนะ^{๓๐} บุคคลไม่ควรพูดคำที่ชั่วหยาบ การพูดคำที่ดีงาม เป็นการดี บุคคลย่อมเดือดร้อนเพราะพูดคำชั่วหยาบ^{๓๑}

๓) อตถสยฺหิตา ภาสิตา คำพูดที่ประกอบไปด้วยประโยชน์ คำพูดที่พูดแล้วผู้ฟังย่อมได้รับประโยชน์ และทำให้ผู้พูดปรารถนาประสบผลสำเร็จได้ มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง ถ้าหากนำแนวทาง

^{๒๖} ม.อ. (ไทย) ๑๔/๒๖๗/๑๔๗.

^{๒๗} ส.ส. (ไทย) ๑๕/๒๑๔/๓๑๐.

^{๒๘} พระมหาศรีสุพรรณ อุตตฺธิโป (ค่านนท์), การประยุกต์ใช้วาจาสุภาสิตที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธทศนิกาย เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต ธรรมนิเทศ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๑๔๔.

^{๒๙} พุ.ชา.เตรสก. (บาลี) ๒๗/๖๐/๒๗๗, พุ.ชา.เตรสก. (ไทย) ๒๗/๖๐/๔๐๖.

^{๓๐} สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า พิมพ์ ธรรมธโร, บทสร้างนิสัยแบบอย่าง, (กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๕๑.

^{๓๑} พุ.ชา.เอกก. (บาลี) ๒๗/๘๘/๒๒, พุ.ชา.เอกก. (ไทย) ๒๗/๘/๓๗.

ไปคิด หรือปฏิบัติในทางสร้างสรรค์^{๓๒} วาจาที่พูดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลดีทั้งแก่ผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวาจาที่ควรแก่การฟัง ดังพระพุทธพจน์ที่ว่า “เปล่งวาจางามทำให้ประโยชน์สำเร็จได้”^{๓๓} พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญวาจาที่มีประโยชน์ แม้ผู้พูดจะพูดได้ไพเราะอ่อนหวาน โดยอุบายอันแยบคายมากมายจนทำให้คนอื่นเชื่อในถ้อยคำของตนได้ก็ตาม ก็ผู้พูดเพียงคำเดียวที่ประกอบด้วยประโยชน์ ทำให้จิตใจของผู้สดับสงบไม่ได้ ดังที่ปรากฏในขุททกนิกาย ธรรมบทว่า “คำพูดที่เหลวไหลไร้ประโยชน์ตั้งพันคำ ก็ผู้พูดที่มีประโยชน์เพียงคำเดียวไม่ได้ เพราะฟังแล้วทำให้จิตใจสงบ”^{๓๔} วาจาที่พูดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลดีทั้งแก่ผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวาจาที่ควรแก่การฟัง หรือเป็นวาจาที่ควรพูดดีกว่าไม่พูด แต่ถ้าวาจานั้นจริงและเป็นวาจาสุภาพ แต่ถ้าพูดแล้วไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร กลับจะทำให้เกิดโทษ ก็ไม่ควรพูด

๔) เมตตจิตเตน ภาสิตา พุดด้วยจิตที่มีเมตตา การพูดด้วยจิตที่ดีมีเมตตา พุดด้วยจิตใจที่มีความปรารถนาดีต่อผู้ฟัง มีความจริงใจต่อผู้ฟัง ปรารถนาให้ผู้ฟังพ้นจากความทุกข์ โดยขึ้นอยู่กับ “เจตนา” เป็นสำคัญเพราะเจตนาเป็นตัวนำ บังชี้ถึงลักษณะของวาจาที่มีเมตตา เมื่อผู้พูดพุดด้วยเจตนาดีมีไมตรีต่อผู้ฟัง ก็จัดว่าพุดด้วยวาจาสุภาสิตตามลักษณะของคำพุดประกอบด้วยเมตตา นี่เพราะคำว่า “เมตตา” หมายถึงความปรารถนาดี อยากให้คนฟังมีความสุขมีความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป^{๓๕} ความมีไมตรี ความปรารถนาดี ความอยากให้ผู้ฟังมีความสุข และประสบความสำเร็จในสิ่งที่เป็นคนคุณประโยชน์^{๓๖} ดังเช่นเรื่องในทณทสูตรและสัมพหุลกumarวัตถุว่า พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในกรุงสาวัตถี ทอดพระเนตรเห็นพวกเด็กๆ เอาท่อนไม้ตีงู จึงเปล่งอุทานในขณะนั้นว่า “ผู้ใดไฝหาความสุขเพื่อตน แต่กลับใช้ท่อนไม้ทำร้ายสัตว์ทั้งหลายผู้รักสุข ผู้นั้นตายไปแล้วย่อมไม่ได้รับความสุขเลยส่วนผู้ใดไฝหาความสุขเพื่อตน ไม่ใช้ท่อนไม้ทำร้ายสัตว์ทั้งหลายผู้รักสุข ผู้นั้นตายไปแล้วย่อมได้รับความสุข”^{๓๗} จากพุทธอุทานสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปรารถนาความสุข ไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่นสัตว์อื่นให้ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน ไม่ว่าจะเป็นการทำ พุด คิด จึงควรตั้งจิตประกอบด้วยเมตตาไว้เป็นเบื้องต้นเสมอ

^{๓๒} พระสมชาย ปโยโค ดำเนิน, “การใช้วาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ”, **สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๒๒.

^{๓๓} ดูรายละเอียดใน ขุ.ชา.เอกก. (บาลี) ๒๗/๘๘/๒๒, ขุ.ชา.เอกก. (ไทย) ๒๗/๘๘/๓๗.

^{๓๔} ขุ.ธ. (บาลี) ๒๕/๑๐๑/๓๕, ขุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑๐๑/๖๑.

^{๓๕} พระครูนิยมจันทโพธิ์ โพธิ์ศรี จันทสโร, “การประยุกต์ใช้วาจาสุภาสิตในมงคลสูตรกับสังคมไทยปัจจุบัน” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๒๘.

^{๓๖} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**, หน้า ๕๐๗.

^{๓๗} ขุ.ธ. (บาลี) ๒๕/๑๓๑-๑๓๒/๔๐, ขุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑๓๑-๑๓๒/๗๓, ขุ.อุ. (บาลี) ๒๕/๑๓/๑๐๗, ขุ.อุ. (ไทย) ๒๕/๑๓/๑๙๒-๑๙๓.

๑) กาเลน ภาสิตา พุดถูกกาล หมายถึง การพุดอยู่ในลักษณะของ “ความเหมาะสม” คือ พุดในสถานที่ที่เหมาะสม ในเวลาที่เหมาะสม ในปริมาณที่เหมาะสม โดยความเหมาะสมจะมีความน้อยก็ขึ้นอยู่กับเรื่องที่พุด เวลาที่เหมาะสมดังกล่าว ไม่ใช่หมายถึง เวลาเช้า สาย บ่าย เย็น การเข้าใจเช่นนี้ ย่อมทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เพราะจะทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องเวลาว่า เวลานั้น เวลานี้ เป็นฤกษ์มงคลหรือไม่มงคล เพราะการเชื่อเรื่องเวลาในลักษณะนี้ ไม่ถูกหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา^{๓๘} ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสถึงเรื่องฤกษ์ยาม มีข้อแสดงว่า “สัตว์เหล่าใดประพฤตีสัจจจิตทางกาย วาจา ใจ ในเวลาเช้า ในเวลากลางวัน หรือในเวลาเย็น เช้านั้น กลางวันนั้น หรือเย็นนั้น ย่อมเป็นฤกษ์ดีของสัตว์เหล่านั้น”^{๓๙} นอกจากนี้ การพุดถูกกาล ยังหมายรวมถึง ความเหมาะสมหรือ เช่น รู้ว่าเวลาไหนควรพุด เวลาไหนยังไม่ควรพุด ควรพุดนานเท่าไร ต้องคาดผลที่จะเกิดขึ้นไว้ด้วย ดูความเหมาะสมหรือจังหวะอันเนื่องด้วยเวลาและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังพุทธภาษิตว่า “ภิกษุทั้งหลาย วาจาประกอบด้วยองค์ ๔ ประการ เป็นวาจาสุภาสิต ไม่เป็นวาจาทุภาสิต เป็นวาจาไม่เป็นโทษ และวิญญูชนทั้งหลายไม่ติเตียน”^{๔๐} ทั้งนี้ ในวาจาสูตร มีความว่า

“ภิกษุทั้งหลาย วาจาประกอบด้วยองค์ ๕ ประการ เป็นวาจาสุภาสิต ไม่เป็นวาจาทุภาสิต เป็นวาจาไม่เป็นโทษ และท่านผู้รู้ไม่ติเตียนคือ

๑. พุดถูกกาล
๒. พุดคำจริง
๓. พุดคำอ่อนหวาน
๔. พุดคำประกอบด้วยประโยชน์
๕. พุดด้วยเมตตาจิต

ดังตัวอย่างใน”พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถร-เถรีคาถา ได้ตรัสถึง หลักวาจาสุภาสิตไว้ในตอนหนึ่ง ว่า ^{๔๑}

“บุคคลควรพุดถึงสิ่งที่ตนทำได้ ไม่พึงพุดถึงสิ่งที่ตนทำไม่ได้

บัณฑิตทั้งหลายย่อมรู้จักบุคคลผู้ไม่ทำ ดีแต่พุด

^{๓๘} พระมหาศรีสุพรรณ อดตทีโป คำนนท, “การประยุกต์ใช้วาจาสุภาสิตที่ปรากฏในคัมภีร์ขุททกนิกาย เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต ธรรมนิเทศ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๕๐.

^{๓๙} อัง.ติก. (ไทย) ๒๐/๑๕๖/๓๙๙.

^{๔๐} ขุ.สุ. (ไทย) ๒๕/๔๕๓/๖๐๒.

^{๔๑} ขุ.วิ. (ไทย) ๒๖/๓๒๒-๓๒๔/๓๙๓.

ดอกไม้งาม มีสีสวย (แต่)ไม่มีกลิ่น แม้นใด
 วาจาสุภาชิตก็ฉนั้น ย่อมไม่มีผลแก่ผู้ไม่ทำตาม
 ดอกไม้งาม มีทั้งสีและมีกลิ่น แม้นใด
 วาจาสุภาชิต ก็ฉนั้น ย่อมมีผลแก่ผู้ทำตามด้วยดี”

พระพุทธองค์ ได้ตรัสสอนบุคคลทั่วไปว่า ควรจะพูดในสิ่งที่ตนเองทำได้เท่านั้น ไม่ควรพูดในสิ่งที่หาสาระไม่ได้ ปฏิบัติไม่ได้ และควรพูดในสิ่งที่ผู้ฟังสามารถปฏิบัติตามได้ หากเปรียบกับผู้นำ ผู้ปกครอง แล้ว ก็ควรที่จะพูดในสิ่งที่เป็นไปได้และพูดในสิ่งที่ประโยชน์ ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ “หลักวาจาสุภาชิต”

สำหรับองค์ประกอบของวาจาสุภาชิต ตามแนวทางของมงคลชีวิต 38 ประการ นั้น ให้ความหมายว่า

๑. ต้องเป็นคำจริง ไม่ใช่คำพูดที่ปั้นแต่งขึ้น เป็นคำพูดที่ไม่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่บิดเบือนจากความจริง ไม่เสริมความ ไม่อำความ ต้องเป็นเรื่องจริง

๒. ต้องเป็นคำสุภาพ เป็นคำพูดไพเราะ ที่กลั่นออกมาจากน้ำใจที่ บริสุทธิ์ ไม่เป็นคำหยาบ คำด่า คำประชดประชัน คำเสียดสี คำหยابนั้นฟังก็ ระคายหู แค่คิดถึงก็ระคายใจ

๓. พูดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์ เกิดผลดีทั้งแก่คนพูดและคนฟัง ถึงแม้คำพูดนั้นจะจริงและเป็นคำสุภาพ แต่ถ้าพูดแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไร กลับจะทำให้เกิดโทษ ก็ไม่ควรพูด

๔. พูดด้วยจิตเมตตา พูดด้วยความปรารถนาดี อยากให้คนฟังมี ความสุข มีความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป ในข้อนี้หมายถึงว่า แม้จะพูดจริง เป็นคำ สุภาพ พูดแล้วเกิดประโยชน์ แต่ถ้าจิตยังคิดโกรธมีความริษยาก็ยังไม่สมควรพูด เพราะผู้ฟังอาจรับไม่ได้ ถ้วยคำที่กล่าวด้วยจิตขุนมัว แม้เพียงประโยคเดียวอาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงอย่างไม่อาจประมาณได้

๕. พูดถูกกาลเทศะ แม้ใช้คำพูดที่ดี เป็นคำจริง เป็นคำสุภาพ เป็นคำพูดที่มีประโยชน์ และพูดด้วยจิตที่เมตตา แต่ถ้าผิดจังหวะ ไม่ถูกกาลเทศะ^{๔๖} ผู้ฟังยังไม่พร้อมที่จะรับแล้ว จะก่อให้เกิดผลเสียได้ เช่น จะกลายเป็นภาระงานหรือจับผิดกันไป

- พูดถูกเวลา (กาล) คือ รู้ว่าเวลาไหนควรพูด เวลาไหนยังไม่ควรพูด ควรพูดนานเท่าไร ต้องคาดผลที่จะเกิดขึ้นไว้ด้วย

- พูดถูกสถานที่ (เทศะ) คือรู้ว่าในสถานที่เช่นไร เหตุการณ์แวดล้อม เช่นไรจึงสมควรที่จะพูด หากพูดออกไปแล้วจะมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร

^{๔๖} พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า, หน้า ๘๖

๒.๓.๓ หลักการของการใช้วาจาสุภาพ

การสนทนา การพูดจาระหว่างกันนั้น เป็นการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ การแสดงออกทางวาจาหรือคำพูด จึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน พระพุทธศาสนาได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับวาจาหรือการพูดไว้หลายนัยยะ เช่น การใช้วาจาเพื่อการแสดงหลักธรรมที่ต้องรู้จักสำรวมในการพูด พูดสุภาพอ่อนหวาน พูดคุยกันด้วยความรักความเมตตาต่อกัน เพื่อสร้างมิตรไมตรีต่อกัน เพื่อให้ถ้อยคำเป็นที่น่าเชื่อถือ หลักการของวาจาในทางพระพุทธศาสนามีปรากฏหลายทีในพระไตรปิฎก ดังนี้

๑) **พูดความจริง** หลักการนี้มีปรากฏในหลักของศีล ๕^{๔๓} กุศลกรรมบถ ๑๐^{๔๔} ที่ว่า มุสาวาทา เวรมณี แปลว่า เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ๒) **เจรจาชอบ** หลักการนี้มีปรากฏใน มรรคมงคล ๘^{๔๕} คือ หนทางหรือมรรคสายเอกสำหรับเป็นข้อปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์ ของสัตว์ทั้งหลาย หลักสัมมาวาจา แปลว่า เจรจาชอบเว้นจากวจีหุจรีต ๔ หลักวาจาสุภาสิตจึงมีนัยยะดุจสัมมาวาจาที่มีการเจรจาชอบ คือ เว้นจากวจีหุจรีต ๔

๒) **สุภาพไพเราะอ่อนหวาน** หลักการนี้มีปรากฏใน หลักธรรมสังคหัตถุ ๔^{๔๖} อันเป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคล และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี หรือหลักการสงเคราะห์ ๔ ประการ ข้อที่ ๒ ปิยวาจา แปลว่า วาจาเป็นที่รัก วาจาพูดต็มน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือการกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำพูดที่แสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม

๓) **การไม่ว่าร้ายผู้อื่น** หลักการนี้มีปรากฏในหลักโอวาทปาฏิโมกข์^{๔๗} กล่าวคือ พระพุทธองค์ได้ตรัสสอนภิกษุทั้งหลายให้ยึดหลักการใช้วาจาไว้ว่า “อนุปวาโท” แปลว่า การไม่ว่าร้ายผู้อื่น และพระอรรถกถาจารย์ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า “ไม่ชักชวนผู้อื่นให้ว่าร้ายด้วย”^{๔๘}

๔) **ระลึกถึงกัน** หลักการนี้มีปรากฏในหลักสาราณียธรรม ๖^{๔๙} เป็นการใช่วาจาที่เกี่ยวกับการให้ระลึกถึงกัน หรือการอยู่ร่วมกัน ในข้อที่ ๒ ที่ว่าเมตตาวจีกรรม แปลว่า การตั้งเมตตาวจีกรรม

^{๔๓} พุ.วิ. (ไทย) ๒๖/๑๘๑/๓๒.

^{๔๔} พุ.อป. (ไทย) ๓๓/๒๘๒/๒๗๖.

^{๔๕} พุ.ป. (ไทย) ๓๑/๓๖/๕๕.

^{๔๖} พุ.ชา.สตตติ. (ไทย) ๒๘/๑๗๘/๘๓.

^{๔๗} พุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑๘๕/๙๑.

^{๔๘} พุ.ธ.อ. (บาลี) ๖/๑๐๑.

ในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอนแนะนำ ตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒.๓.๔ วาจาสุภาสิตที่เป็นไปเพื่อการสร้างความปรองดอง

แนวทางการใช้วาจาสุภาสิตเพื่อการสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม มีลักษณะและแนวทางที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ ดังว่า “บุคคลพึงกล่าววาจาที่ไม่เป็นเหตุทำตนให้เดือดร้อน และไม่เบียดเบียนผู้อื่น วาจานั้นเป็นวาจาสุภาสิตแท้ บุคคลพึงกล่าวเฉพาะวาจาที่เป็นที่รักเป็นที่ถูกใจผู้ฟัง พึงเว้นคำลามกทั้งหลายเสีย กล่าวแต่วาจาที่เป็นที่รักแก่คนอื่น วาจาสัตย์เป็นวาจาที่ไม่ตาย. . .”^{๕๐} กล่าวได้ว่า พระวาจาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกถึงหลักการและการทำงานอย่างมีเป้าหมายชัดเจน ดังที่ตรัสแก่พระสาวกที่จาริกทำงานเพื่อสันติสุขแก่สังคมว่า “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ หวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย^{๕๑} การใช้คำพูดที่อาศัยหลักธรรม แสดงได้ ดังนี้คือ

๑) กัลยาณวาตะ หมายถึง การพูดที่ดี หรือ ถ้อยคำที่ดี แนวคำสอนทางพระพุทธศาสนา ได้แสดงองค์ประกอบของการพูดไว้ ๓ ประการ คือ^{๕๒}

๑.๑ เจตนา เป็นแม่บทของกรรม วาตะจะมีผลหรือไม่ ขึ้นอยู่ที่เจตนา การพูดของปุถุชน มักประกอบด้วยเจตนา ๔ อย่าง เจตนาไม่ดี เจือด้วยกิเลส โลภะ โทสะ และโมหะ ส่วนเจตนาดี เป็นกุศล เป็นมงคล กล่าวคือ มีความเมตตาเป็นเจตนา เป็นเจตนาดี

๑.๒ ชนิดหรือลักษณะของการพูด การพูดของปุถุชน มักมีลักษณะ คือ จจริงหรือเท็จ สุภาพหรือหยาบ ประโยชน์หรือเพื่อใจ

๑.๓ กาลเทศะ การพูดอันควรบูชา ต้องเหมาะสมกับกาลเทศะด้วย แม้จะพูดด้วยเจตนาดี สุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน รวมทั้งการพูดที่เป็นความจริง แต่ถ้ายังไม่เหมาะสมกับกาลเทศะก็ไม่อยู่ในฐานะที่สมควรพูด

๒) ลักษณะการใช้วาจา ลักษณะการใช้วาจาทางพระพุทธศาสนา แบ่งการออกเป็น ๓ ประเภท ซึ่งปรากฏในคฤฎาณีสสูตร^{๕๓}

^{๕๔} ขุ.เถร. (บาลี) ๒๖/๑๐๔๕/๔๐๑, ขุ.เถร. (ไทย) ๒๖/๑๐๔๕/๕๑๐.

^{๕๐} ขุ.สุ. (ไทย) ๒๕/๔๕๔-๔๕๖/๖๐๓.

^{๕๑} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๘๖/๔๖.

^{๕๒} ร้อยเอก ดร.จิตรจำนง สุภาพ, **กัลป์ยาณวาตะ**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัทโอเรียนเต็ล แอ็ดเวอร์ไทซิงแอนด์มีเดีย จำกัด, ๒๕๓๓), หน้า ๕๒-๕๔.

^{๕๓} อง.ทุก. (ไทย) ๒๐/๒๘/๑๗๗-๑๗๘.

๒.๑ คุณภาณี แปลว่า ผู้พูดปากเหม็น ผู้พูดประเภทนี้ มักกล่าวแต่ว่าทะลุจริต อันได้แก่ ปด หยาบเพื่อเจ้าและส่อเสียด

๒.๒ บุพภาณี แปลว่า ผู้พูดปากหอม พูดภาษาดอกไม้ ผู้พูดประเภทนี้ มักกล่าวแต่คำจริงและก่อปรด้วยประโยชน์ เมตตา กรุณา ซึ่งแจ้งเหตุผล ตามความเป็นจริง ซึ่งให้ผู้ฟังเข้าใจถูกต้อง คำพูดแต่ละคำไพเราะ ดุดตีม จบใจ

๒.๓ มธุภาณี แปลว่า ผู้พูดปากหวาน หรือปากน้ำผึ้ง ผู้พูดประเภทนี้ มักกล่าวแต่ว่าจาอ่อนหวาน ไพเราะ เป็นที่พอใจผู้ฟัง

๓) ทิศทางเป้าหมายของการใช้วาจา วาจาที่ดีจะต้องมีทิศทางหรือเป้าหมายของการใช้ กล่าวคือ เป็นวาจาที่สอดคล้องกับกถาวัตถุ ๑๐^{๕๔} เรื่องที่ควรพูด เรื่องที่ควรนำมาสนทนากัน ๑๐ ประการ คือ

๓.๑ อับปิจฉกถา คือ ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความปรารถนาน้อย

๓.๒ สันตุฏฐิกถา คือ เรื่องความสันโดษ ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสันโดษ

๓.๓ ปวิเวกกถา คือ เรื่องความสงัด ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสงัดกายใจ

๓.๔ อสังสัคคกถา คือ เรื่องความไม่คลุกคลี ถ้อยคำที่ชักนำให้ไม่คลุกคลี

๓.๕ วิริยารัมภกถา คือ เรื่องการปรารถนาความเพียร

๓.๖ สิลกถา คือ เรื่องศีล ถ้อยคำที่ชักนำให้ตั้งอยู่ในศีล

๓.๗ สมาธิกถา คือ เรื่องสมาธิ ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำจิตมั่น

๓.๘ ปัญญากถา คือ เรื่องปัญญา ถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดปัญญา

๓.๙ วิมุตติกถา คือ ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำใจให้พ้นจากกิเลสและความทุกข์

๓.๑๐ วิมุตติญาณทัสสนกถา คือ เรื่องความรู้ความเห็นในวิมุตติ ถ้อยคำที่ชักนำให้สนใจ และเข้าใจเรื่องความรู้ ความเห็นในภาวะที่หลุดพ้นจากกิเลสและความทุกข์

ดังนั้น สรุปได้ว่า วาจาสุภาสิต คือการพูดแต่เรื่องจริงที่เกิดประโยชน์และถูกกาลเทศะ และเป็นไปในแนวทางสร้างสรรค์ สิ่งใดที่ แม้จะเป็นเรื่องจริง แต่อาจทำให้คนหลายคนเดือดร้อน หรือ พูดไปแล้วทำให้เกิดความขัดแย้งแตกความสามัคคี และยังไม่ถึงกาลที่เหมาะสม มนุษย์จึงควรหลีกเลี่ยงการพูดที่จะก่อให้เกิดความบาดหมางกัน การทะเลาะกันและ ไม่ปรองดองกัน เพราะจะนำมาซึ่งความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในสังคมได้^{๕๕}

^{๕๔} ขุ.ม. (ไทย) ๒๙/๘๕/๒๕๗-๒๕๘.

^{๕๕} ดุราลัยเถียรใน ม.ม. (ไทย) ๑๒/๔๙๑/๕๓๑.

๒.๔. สภาพบริบทของวาทกรรมที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ภายหลังจากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้ามาบริหารประเทศในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. จึงได้กำหนดให้มีการจัดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารกับประชาชน ในการชี้แจงผลงานของรัฐบาลว่า กำลังดำเนินการแก้ปัญหาของประเทศ อย่างไรบ้าง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการทำงานได้มากขึ้น

สำหรับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งจัดโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ออกอากาศครั้งแรกในวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๒๑.๐๐ น. ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เพื่อชี้แจงถึงสาเหตุที่รัฐบาล คสช.ต้องเข้ามาควบคุมอำนาจและบริหารประเทศ และออกอากาศในทุกวันศุกร์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน^{๕๖}

โดยรูปแบบการดำเนินรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ นั้น จะมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้ดำเนินรายการเอง ด้วยการยืนพูดบนโพเดียม แล้วชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล และแนวนโยบายที่จะดำเนินการตามโรดแมปเพื่อการปฏิรูปประเทศ และนำไปสู่การเลือกตั้ง

ทั้งนี้ผู้วิจัย ได้ทำการสรุปวาทกรรมในการสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เป็นเนื้อหาในการจัดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๕ สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ พ.ศ. ๒๕๕๙ นำมาเรียบเรียง สกัด และจัดหมวดหมู่วาทกรรม ได้ดังนี้

๒.๔.๑ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๑

ออกอากาศในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ สิงหาคม - ๒ กันยายน ๒๕๕๙ มีทั้งหมด ๕ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

เหตุการณ์ที่ ๑ เรื่อง การรถไฟแห่งประเทศไทย นำขบวนรถไฟใหม่จำนวน 39 คัน มาเตรียมให้บริการประชาชน

“วันจันทร์ที่ผ่านมานั้น ผมมีความยินดีที่การรถไฟแห่งประเทศไทย ขบวนใหม่ จำนวน ๓๙ คัน จาก ๑๑๕ คัน ซึ่งเราจะได้รับครบทั้งหมด ภายในเดือนตุลาคมนี้ ซึ่งการรถไฟได้รายงานว่าเป็น “จุดเปลี่ยน” ครั้งสำคัญของประวัติศาสตร์ ๑๐๐ กว่าปี ของการรถไฟไทย ๖๐ ปีที่ผ่านมาไม่มีการสร้างเส้นทางเพิ่มเติม และ ๔๐ ปีที่ผ่านมาไม่มีการลงทุนใหม่ ๆ ไม่มีการซื้อขบวนรถไฟใหม่ ก็ทำให้รถไฟซึ่งเป็นการคมนาคมที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ ทรงริเริ่มไว้ อยู่ในปัญหา “ชบเซา” ไม่ได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตลอดมา . . . โครงการนี้แม้ได้รับความ

^{๕๖} พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา, รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1/item/83635-83635> [๓ ม.ค. ๒๕๖๐].

เห็นชอบในวงเงิน ๔,๙๐๐ กว่าล้านบาท เมื่อปี ๒๕๕๔ การจัดซื้อจัดจ้างทำไม่สำเร็จ รัฐบาลนี้ได้เข้ามาเร่งรัดให้สามารถดำเนินการได้ โดยแก้ปัญหาข้อขัดข้องทั้งปวง ในทันที ให้สามารถลงนามในสัญญาซื้อ ในวงเงิน ๔,๖๐๐ กว่าล้านบาท ในปลายปี ๒๕๕๗ ถูกกลืนรวม ๓๐๐ ล้านบาท จากวงเงินที่ตั้งไว้เดิม แล้วเราก็ได้รับรถขบวนใหม่ทั้งหมด ภายในเดือนตุลาคมนี้ ซึ่งมีทั้งตู้โดยสาร มีทั้งหัวรถจักรด้วยหลาย ๆ อย่างที่มีการจัดซื้อจัดหาใหม่ ทั้งนี้ เมื่อเปิดให้บริการแล้วคาดว่า รถไฟฟ้าไทย น่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑,๒๕๐ ล้านบาท ต่อปี ก็จะเป็นการยกระดับภาพลักษณ์การให้บริการ ด้านความปลอดภัย ทันสมัย สะอาด และขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกให้ทุกกลุ่มผู้โดยสาร ทั้งทั่วไป นักท่องเที่ยว คนพิการ ผู้สูงอายุ ก็จะกลับมาเป็นความหวังของประชาชนอีกครั้ง . . . รัฐบาลนี้ก็เร่งรัดดำเนินการในระยะแรกให้ได้ โดยพิจารณาเรื่องของการพัฒนาพื้นที่ ๒ ข้างทางในเชิงธุรกิจด้วย เราก็ต้องไปดูเรื่องกฎหมาย ต้องมีการปรับปรุง ทั้งนี้ เพื่อจะยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน หรือในพื้นที่ที่รถไฟผ่าน เราแก้ปัญหาหนึ่ง จะต้องไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน จะทำอย่างไร กฎหมายว่าอย่างไร รัฐศาสตร์จะแก้ยังไง เราจะต้องให้มีที่อยู่อาศัย มีตลาด มีชุมชนใหม่เกิดขึ้น หรือแม้กระทั่งเป็นศูนย์ซ่อม สร้างงาน สร้างรายได้ในท้องถิ่นเหล่านี้เป็นต้น”

เหตุการณ์ที่ ๒ เรื่อง การวางมาตรการแก้ไขปัญหาการจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพ

“ . . . ทั้งมิติปริมาณการจราจร มาตรฐานการให้บริการ ก็เห็นใจผู้มีรายได้น้อย จะทำอย่างไร ล่าสุดก็เพิ่งเปิดตัวทางพิเศษ สายศรีรัช – วงแหวนรอบนอก เพื่อเพิ่มข่ายเส้นทางเชื่อมโยงถนนกาญจนาภิเษก ที่ด่านบรมราชชนนี บริเวณตลิ่งชัน เชื่อมโยงทางด่วนศรีรัช ที่ด่านกำแพงเพชร ๒ บริเวณชุมทางรถไฟบางซื่อ ใกล้สถานีขนส่งหมอชิต เป็นต้นนะครับ . . . การเชื่อมโยงระบบขนส่งมวลชนภายในกรุงเทพและปริมณฑล นอกจากเรื่องบัตรร่วมแล้ว เราต้องเชื่อมโยงทั้งเส้นทางและสถานี ระหว่างเรือโดยสาร- รถไฟฟ้า – รถประจำทาง ทั้งนี้เรือด่วนเจ้าพระยา ๑๙ สถานี เราได้ดำเนินการให้ยกระดับ “ท่าเรือ” เป็น “สถานีเรือ” ให้บริการคล้าย ๆ สถานีรถไฟ ที่มีความปลอดภัย สะดวก ทันสมัย มีระบบแจ้งข้อมูลเส้นทางและการสัญจรทางเรือให้ผู้โดยสารทราบ จัดระเบียบพื้นที่ให้บริการในสถานีเรือ และเชื่อมโยงกับระบบรถไฟฟ้า ๔ สาย ม่วง-แดง-น้ำเงิน-เขียว ใน ๕ สถานี เป็นต้นนะครับ จุดเชื่อมต่อ ๑ กิโลเมตร กำลังทำอยู่ หาทางทำให้ได้โดยเร็ว . . . รัฐบาลนี้ต้องทำทุกอย่างเพื่อจะเชื่อมโยงทุกระบบให้ได้ ในระยะเวลาที่เราอยู่นี้ แบบไร้รอยต่อ แต่ก็ต้องทำกันต่อไปในวันหน้าด้วย คงทำไม่เสร็จ ต้องแก้ของเก่าที่เป็นปัญหาเรื้อรังก่อน วางระบบใหม่ให้ครบวงจรและรับดำเนินการให้ได้เพื่อพวกเราทุกคนและลูกหลานในอนาคต . . . ”

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่อง การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มีการอนุมัติโครงการต่างๆ ๓๔ โครงการ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิต กระตุ้นกิจกรรมห่วงโซ่อุปทาน ในสินค้าและบริการต่างๆในท้องถิ่น และในภาพรวมของประเทศ

“ สำหรับการประชุมในคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ก็ได้มีการเห็นชอบใน สาม เรื่องที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ได้อนุมัติให้ส่งเสริมการลงทุนแก่กิจการในกลุ่มต่าง ๆ จำนวน ๓๔ โครงการ มูลค่าเงินลงทุน เกือบ ๒.๗ แสนล้านบาท ใน ๖ กลุ่ม ซึ่งโครงการเหล่านี้คาดว่าจะส่งเสริมให้มีการใช้ วัตถุดิบในกระบวนการผลิต กว่า ๑.๖ แสนล้านบาท นอกจากนั้น ยังกระตุ้นในกิจกรรมต่อเนื่องที่ เรียกว่า ห่วงโซ่อุปทาน ในสินค้าและบริการต่าง ๆ ในท้องถิ่น และในภาพรวมของประเทศอีกด้วย (๒) การส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) ที่เราเตรียมการสู่การเป็น Hub ในเรื่องนี้ เราเป็น ๑ ใน ๑๐ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายที่กำหนดไว้ เรื่องทางการแพทย์ เพราะฉะนั้นตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจของรัฐบาล เราจะต้องให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมแก่ กิจการผลิตยา อาจจะต้องมีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมทั้งกิจการผลิตเครื่องมือแพทย์ นอกจากจะเป็นการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร” แล้ว ยังช่วย สร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของคนในประเทศ ช่วยให้คนไทยสามารถเข้าถึงยา เครื่องมือแพทย์ ลด การขาดดุลการค้าจากการนำเข้ายาและเครื่องมือแพทย์จากต่างประเทศอีกด้วย หลายอย่างเราผลิตได้ แล้ว ผมได้ให้มีการแก้ไขเรื่องงบประมาณไปแล้ว ทุกหน่วยงานต้องสนับสนุนผลงานวิจัย การผลิต ภายในประเทศไปใช้งาน รับรองมาตรฐานให้ได้แล้วกัน . . . เพราะฉะนั้น การพัฒนาอาชีพเกิดขึ้น ไม่ได้ ถ้าไม่มีการพัฒนา คิดแบบเดิม กติกาต่างประเทศเขาก็มีอยู่ เราจะอยู่ตรงไหน กำหนดบทบาท ตัวเองตรงไหน เราต้องมีศักยภาพก่อน วันนี้เราเสียเวลากับความขัดแย้งมานานพอสมควร ศักยภาพ เราลดลงไปเรื่อย ๆ ก็ต้องดึงความเชื่อมั่นกลับมา

เหตุการณ์ที่ ๔ เรื่อง การแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ภาคใต้

“สำหรับการแก้ปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ทุกคนเป็นห่วง รัฐบาล ห่วงมากที่สุดอยู่แล้ว เพราะเป็นความมั่นคงตายของประชาชน ผมอยากจะเรียนให้ทราบอีกครั้ง หนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจกัน ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มันอยู่ที่ ประชาชน ประชาสังคม NGO เจ้าหน้าที่ รัฐ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ทั้งหมดในพื้นที่นอกพื้นที่ด้วย สื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ โซเชียลมีเดีย ต่าง ๆ ทั้งหมด ต้องเข้าใจปัญหา ร่วมมือกันแก้ไข และ แสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์ผม ฟังหมด มาพิจารณาทั้งหมด อะไรทำได้ทำไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนเช่นนี้ ไม่ใช่จะ กำหนดเวลาว่าจะต้องยุติเมื่อไหร่ ช้าหรือเร็ว เพราะเกิดมานานแล้ว ก็ยิ่งพันกันไปเรื่อยถ้าเราไม่ แกะออกมา การแกะเรื่องปัญหาก็ยาก สิ่งสำคัญวันนี้ที่เราต้องเร่งอยู่ก็คือ ทำอย่างไรประชาชน จะปลอดภัย มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน . . . เพราะว่าหลายอย่างมีความขัดแย้งอยู่ เจ้าหน้าที่ก็ถูกจับ ตามองในการปฏิบัติงาน ทุกประเด็นไป เข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการ บังคับใช้กฎหมาย มองว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากทั้งในองค์กรในประเทศเราเอง และองค์กร ในต่างประเทศด้วย ต้องระวังที่สุด อีกประการหนึ่งคือ บ้านเรือนประชาชนนั้น เป็นอัตลักษณ์ของ เขา อยู่ในพื้นที่สวยงามบ้าง ป่าเขาบ้าง เป็นเส้นทางมากมาย เราก็ต้องแบ่งกำลังไปในหลายพื้นที่

หลายเส้นทาง ทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง ซึ่งประชาชนยังต้องใช้อยู่ตลอดเวลาอย่างเป็นอิสระ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่เราต้องให้ความสำคัญ . . . สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การใช้พื้นที่นอกประเทศ เป็นแหล่งช่องสุ่ม ข้ามไปมา ก็ได้มีการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านมาตลอด ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดคุยสันติสุขนี้ก็พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่ ค่อยๆ เดินไป สิ่งที่เราจะต้องระมัดระวังอย่างที่สุด. . . ”

เหตุการณ์ที่ ๕ เรื่อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หรือ ปัจจุบันคือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้จัดกิจกรรม ตลาดนัดคลองผดุงกรุงเกษม ข้างทำเนียบรัฐบาล ภายใต้ชื่องาน “ตลาดเกษตรดิจิทัล” วันที่ ๕-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙

“สุดท้ายนี้ ตลาดคลองผดุงฯ เดือนกันยายนนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จับมือกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) นำเสนอ “ตลาดเกษตรดิจิทัล” ภายใต้แนวคิด “เทคโนโลยีก้าวไกล การเกษตรไทยก้าวหน้า” ระหว่างวันที่ ๕ - ๒๕ กันยายน เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้าน ICT ในการประยุกต์ใช้สนับสนุนภาคการเกษตรกรรมของประเทศและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงให้ความรู้ การใช้ระบบดิจิทัลในการขับเคลื่อน ซึ่งกำลังเป็นแนวทางของเราอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะได้ทันสมัยสักที รวดเร็วประชาชนเข้าถึง ค่าขายได้ทางอินเทอร์เน็ตเหล่านี้ ผมมุ่งเน้นไปถึงเกษตรกรผู้ผลิตขายตรงเลยก็ได้ ไม่เช่นนั้นผ่านทางนั้นทางนี้ก็มีปัญหาหมด ราคาที่ต่ำลง อันนี้เป็นแนวทางของ “ไทยแลนด์ ๔.๐” นี่คือ ไทยแลนด์ ๔.๐ เพื่อประชาชนข้างล่างเราจะแบ่งพื้นที่เป็น ๔ โซนหลัก คือ (๑) โซนดิจิทัล สำหรับสินค้า IT, Smart Phone, Computer (๒) โซนเกษตรดิจิทัล คือการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งสินค้าที่ตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาได้ ด้วยระบบ QR Code อันนี้จำเป็นสินค้า GI เหล่านี้ วันหน้าถ้าไม่มี GI ขายไม่ได้ (๓) โซนสินค้าเกษตร Organic เกษตรอินทรีย์ เราก็จะเร่งรัดในเรื่องของการจดทะเบียน ขึ้นทะเบียนสินค้า GI เหล่านี้ของไทยเพื่อบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จาก ๔๙ จังหวัด ๖๗ รายการ ทำเสร็จไปแล้ว อีกหลายรายการยังรอการขึ้นทะเบียนอยู่ กำลังตรวจสอบอยู่ เพื่อรับรองมาตรฐานเหล่านี้ขึ้นทะเบียนได้ ผมก็กำชับไปแล้วให้ทุกจังหวัด ยกเว้นสินค้าเหล่านั้นให้ขึ้นทะเบียนให้ได้โดยเร็ว รวมทั้งสินค้าแปรรูป เพิ่มมูลค่า และผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน หลายคณะทำงานต้องเร่งทำงาน (๔) โซนกิจกรรมสาธิตและฝึกอบรม ด้านการเงิน การขาย การบัญชี และการตลาด การเสริมสร้างนวัตกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการให้คำปรึกษาทางธุรกิจและ SME เป็นต้น . . .

๒.๔.๒ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๒

ออกอากาศในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๓ - ๙ กันยายน ๒๕๕๙ มีทั้งหมด ๓ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

เหตุการณ์ที่ ๑ นักเรียน จากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จ.สุราษฎร์ธานี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ผลงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา ชื่อผลงาน “นวัตกรรมกักเก็บน้ำโดยเลียนแบบสับปะรดสี” จากการประกวด Stockholm Junior Water Prize ที่ประเทศสวีเดน

ผมขอแสดงความยินดีกับคณะเยาวชนไทย จากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ นางสาวสุรีย์พร ตรีเพชรประภา นางสาวธิดารัตน์ เพียร และ นางสาวกาญจนา คมกล้า ซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัย “นวัตกรรมการกักเก็บน้ำโดยเลียนแบบสับปะรดสี” ซึ่งชนะเลิศจากการประกวดผลงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ประจำปี ๒๕๕๙ และได้รับ “รางวัลชนะเลิศ” ในการประกวด Stockholm Junior Water Prize ที่เมืองสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ซึ่งนับเป็นเกียรติอย่างสูง ที่ได้รับพระกรุณาธิคุณจากเจ้าฟ้าชายคาร์ลฟิลิป แห่งสวีเดน ประธานรางวัล ในครั้งนี้อีกด้วยผมขอขอบคุณและชื่นชม อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง ๒ ท่าน ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ . . . สำหรับผลงานวิจัยนี้ เกิดจากการศึกษาการกลไกทางธรรมชาติ ๒ ประการ คือ (๑) การกักเก็บน้ำและรักษาความชื้นของสับปะรดสี ประกอบด้วย การสังเกตคุณสมบัติเฉพาะ ของแผ่นสังกะสีเคลือบอะลูมิเนียมหลังคาบ้านที่มีความจุความร้อนน้อย ในช่วงเวลากลางคืนเมื่อไอน้ำในอากาศมากระทบจึงกลั่นตัวเป็นหยดน้ำได้ง่าย จนนำมาสู่การประยุกต์เป็นต้นแบบสร้างอุปกรณ์ในการกักเก็บน้ำเลียนแบบสับปะรดสี โดยประดิษฐ์จากแผ่นอะลูมิเนียม นับเป็นนวัตกรรมใหม่ ซึ่งสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะในภาคการเกษตรได้ โดยโมเดลจากการวิจัยนี้ช่วยให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชได้แม้ในสภาวะแห้งแล้ง . . .

เหตุการณ์ที่ ๒ เรื่อง ที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ หรือ คตช. ได้มีมติเพิ่มบทบาทของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ให้ทุกกระทรวงเร่งรัด ติดตาม ดำเนินงานตามแผนของการปราบปรามการทุจริต

“จากการประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้เห็นชอบให้เพิ่มบทบาทของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) นับเป็นกลไกใหม่ ในแต่ละทุกกระทรวงให้มีหน้าที่ประสานงาน เร่งรัด กำกับ ดูแลและติดตาม ให้รัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชนในกำกับของกระทรวง ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพจน์มิชอบ รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้วย โดยจะต้องทำงานประสานสอดคล้องกับ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ป.ป.ช. ป.ป.ท. สตง. และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย รัฐบาลนี้ถือว่าการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เป็น “วาระแห่งชาติ” การดำเนินการทุกอย่าง ต้องมิใช่เป็นเพียงแนวนโยบาย หรือเป็นแผนในกระดาษ แต่ต้องลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม ในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ เราได้ตรวจสอบพบว่า ๓ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๖ – ๒๕๕๘) ปัญหาการทุจริตสร้างความเสียหายให้หน่วยงานรัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากกว่า ๒๐๐ เรื่อง คิดมูลค่าความเสียหายมากกว่า ๕ แสนล้านบาท . . . ผมเห็นว่าการ

แก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศเราต้องพิจารณาอย่างเป็นระบบ และครบวงจร อาทิ (๑) สภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน ซึ่งโลกยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง และสมัยใหม่เป็นเสมือน “ดาบ ๒ คม” โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยฝ่ายที่จ้องกระทำความผิด สรรหาเครื่องมือ อุปกรณ์สมัยใหม่ ที่มีราคาสูง ฝ่ายปราบปราม ก็ต้องปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานทั้งคนทั้งเทคโนโลยี ซึ่งก็จำกัดด้วยงบประมาณ ดังนั้น กลไกที่มีศักยภาพ คือ “ประชาชนทุกคน” ที่เป็นเจ้าของประเทศ ต้องเป็นหู เป็นตา ร่วมมือกันช่วยกันเฝ้าระวัง แต่ก็คงต้องรู้กฎหมายด้วย รู้ขั้นตอนการทำงานของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ไมอย่างนั้นก็ตีกันไปตีกันมาจนทำอะไรไม่ได้เหมือนกัน . . .

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่องที่รัฐบาล เตรียมจัดกิจกรรม แลกผลงานรัฐบาลครบรอบ ๒ ปี เป็นการชี้แจงแนวนโยบายการดำเนินงานของรัฐบาล ตั้งแต่เริ่มเข้ามาบริหารประเทศ จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลจะจัดให้มีการแสดงผลการดำเนินงานของรัฐบาล ครบรอบ ๒ ปี จะมีการถ่ายทอดสด ผ่านสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ในเครือข่ายกรมประชาสัมพันธ์ รายละเอียดต่างๆ ได้รวบรวมเป็น หนังสือสำหรับเผยแพร่และแจกจ่ายพี่น้องสื่อมวลชน ซึ่งในวันนั้น ผมและรอง นายกรัฐมนตรี ทั้ง ๖ ท่าน ชี้แจงสรุปนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของ รัฐบาล ตั้งแต่เริ่ม เข้ามาบริหารประเทศ จนถึงปัจจุบัน ในแต่ละปัญหาที่สำคัญๆ ของประเทศ ที่ได้รับการแก้ไข อย่างยั่งยืน เริ่มต้นกำลังทำแล้วต้องทำต่อไปมีความแตกต่างจากในอดีตอย่างไร ที่ผ่านมา และผล ของความคืบหน้าในการดำเนินการอย่างไรทั้งนี้ มีการวางรากฐานการปฏิรูปประเทศ มีการ เดินหน้าประเทศสู่อนาคต ให้กับลูกหลานอย่างไร พร้อมทั้ง ได้คัดเลือกผลงานหลักๆ เตรียมนำเสนอในรายการ “เดินหน้าประเทศไทย” เวลา ๑๘.๐๐ น. หลังเคาร์พวงชาติ “ทุกวัน – เว้นเย็นวันศุกร์” ขอให้พี่น้องประชาชนสามารถติดตามชมรายการ “ย้อนหลัง” จากสื่อออนไลน์ หรือเว็บไซต์ของรัฐบาล . . . เรามีส่วนตรงไหนจะช่วยรัฐบาลได้อย่างไร ไม่ใช่ดูแล้วโต้แย้งทุกเรื่อง บางทีก็ไม่ใช่ธรรมเหมือนกัน ผมก็พยายามทำให้ อ่านหนังสือบ้างแล้วกัน หนังสือทุกอย่างเป็นประโยชน์ คนเราจะรู้ เรียนรู้อะไรในโลกใบนี้ก็โดยการอ่านหนังสือ อ่านแล้วก็คิดไปด้วย อ่านที่มีสาระบ้าง ไม่มีสาระบ้าง ก็น่าจะเป็นแนวทางที่ดี ก็ขอเชิญชวนทุกท่านได้แบ่งสรรเวลาในการเสพสื่อ อย่างสมดุล . . . เพราะฉะนั้นเสนออะไรออกไปเสนอให้ดี จะเป็นสิ่งที่ดี บางครั้งที่เราเอาเรื่องที่มีนัยไม่ใช่ออกไปเสนอมันก็ได้ไม่ได้เพราะเราคงจะชมแต่ “บ้านเชิงคติ” โดยไม่สน “สารคดี” เลย ก็คงเป็นไปได้ไปอีก เพราะบางอย่างนั้นเป็นข่าวสารจากรัฐบาลซึ่งไม่เคยมีรัฐบาลไหนทำแล้วก็พูด แจ้งให้ประชาชนทราบ เพราะต้องการสื่อสารกับพี่น้องประชาชนโดยตรง ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน อย่าไปฟังความบิดเบือน และความร่วมมือกัน เพื่อประเทศชาติ และลูกหลานของเราในอนาคต . . .

๒.๔.๓ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๓

ออกอากาศในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๑๐-๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ มีทั้งหมด ๓ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

เหตุการณ์ที่ ๑ เรื่อง การแข่งขัน กีฬาคนพิการ “พาราลิมปิกเกมส์ ๒๐๑๖” เมืองริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล ปิดฉากลง ประเทศไทย ได้รับ ๖ เหรียญทอง ๖ เหรียญเงิน และ ๖ เหรียญทองแดง ขอแสดงความยินดีกับทีมนักกีฬาของไทย รวมถึงทีมงานทุกคน ในการแข่งขันกีฬา “พาราลิมปิกเกมส์ ๒๐๑๖” ณ เมืองริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล ที่ล่าสุดประสบความสำเร็จ ๔ เหรียญทอง ๓ เหรียญเงิน และ ๓ เหรียญทองแดง ซึ่งนับว่าเกินความคาดหมาย ที่ตั้งเป้าไว้อย่างน้อย ๔ เหรียญทอง ประเทศไทยได้ส่งตัวแทนนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันผู้พิการครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น ๔๖ คน เข้าร่วมการแข่งขัน ๑๐ ชนิดกีฬา จากทั้งหมด ๒๓ ชนิดกีฬา . . . ผมขอเป็นกำลังใจให้กับนักกีฬาทุกคนที่กำลังอยู่ในระหว่างการแข่งขัน ครั้งนี้อาจจะเป็นเพียงจุดเริ่มต้นสำหรับบางคน ขอให้สิ่งสมประสงค์การณืให้เข้มแข็ง เพื่อความสำเร็จในวันข้างหน้า เช่นเดียวกับการเดินทางประเทศ แม้จะผ่านร้อน ผ่านหนาว ผ่านความยากลำบาก แต่ก็จบบรรลุเป้าหมายในที่สุด หากได้รับการพัฒนา อย่างมีระเบียบแบบแผน มียุทธศาสตร์และผมหวังว่านักกีฬารุ่นพี่-รุ่นน้อง จะมีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดประสบการณ์ เช่นเดียวกับกลไก “ประชารัฐ” ที่รัฐบาล พยายามจะสร้างความเชื่อมโยง “ห่วงโซ่คุณค่า” ทางเศรษฐกิจของประเทศ ให้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ...

เหตุการณ์ที่ ๒ ในช่วงวันที่ ๑๘ - ๒๕ ก.ย. ๒๕๕๙ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จะเดินทางเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๗๑ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อประชุมหารือในหลายประเด็น อาทิ การบริหารจัดการรับมือกับการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานไม่ปกติ (การลี้ภัย) สัปดาห์หน้าระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๕ ก.ย. ๒๕๕๙ ผมจะเดินทางเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๗๑ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา มีหลายการประชุม ที่มี ความสำคัญต่อบทบาทของไทย ในเวทีโลก อาทิ ๑. การประชุมสุดยอดผู้นำด้านผู้ลี้ภัย ซึ่งเป็นเวทีที่เราจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กว่า ๔๐ ปี กับผู้นำ ๓๔ ประเทศ ที่ได้รับเชิญ เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการรับมือกับการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศ “กลางทาง” ที่ผ่านมาระดับได้ดำเนินการตามหลักมนุษยชนสากล มาโดยตลอด และเป็นโอกาสอันดีที่จะขอความร่วมมือ ทั้งจากประเทศ “ต้นทาง” และ “ปลายทาง” ในการแสดงความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว ใน ๓ ประเด็นหลัก คือ (๑) เงินทุนช่วยเหลือผู้ลี้ภัย (๒) การตั้งถิ่นฐานใหม่ของผู้ลี้ภัย ในประเทศ “ปลายทาง” และ (๓) การส่งเสริมการศึกษาและการทำงานอย่างถูกกฎหมาย ในประเทศ “กลางทาง”เรื่องต่อไป . . . ในการนี้ เป็นโอกาสของผม ในฐานะผู้นำประเทศ ก็จะน้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้เป็นทางเลือกหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกันของมนุษยชาติ ที่ผ่านมาในการประชุมกลุ่มประเทศ

G77 ซึ่งได้มีเกือบ 20 ประเทศแล้ว ที่แสดงความสนใจอย่างเปิดเผย ที่จะขอแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และองค์ความรู้ ในหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยขอเข้ามาศึกษาแนวทางการดำเนินงาน ใน “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ทั้ง ๖ แห่ง . . .

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่อง รัฐบาลได้แถลงผลงานครบรอบ ๒ ปี ในการบริหารประเทศในด้านต่างๆ สุดท้ายนี้ จากการแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาล ครบรอบ ๒ ปี พี่น้องประชาชนได้รับรู้ รับทราบแล้วว่า ตลอดระยะเวลาในการบริหารราชการ “๘๔๘ วัน” (ตั้งแต่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ – ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙) ที่ผ่านมานั้น รัฐบาลและ คสช. ให้ความสำคัญอย่างมาก ในการวางรากฐาน การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG ๒๐๓๐) ของ องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้กำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” เพื่อเป็น “เข็มทิศนำทาง” ให้ ประเทศสู่ความสำเร็จ สู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ก็เพื่อลูกหลานไทย ในการนี้ เนื่องใน “วันเยาวชนแห่งชาติ” ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๐ กันยายนของทุกปี ได้กำหนดคำขวัญในวันสำคัญนี้ว่า “ร่วมแรงแข่งขัน ช่วยกันพัฒนา ฝ่าฟันสันติ” (Participation, Development and Peace) ตามคำ ขวัญปีเยาวชนสากล ผมหวังให้เยาวชนไทย ได้ตระหนักเรียนรู้ถึงความสำคัญของตนเองเพื่อที่จะเป็น พลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต และจะสามารถช่วยสร้างเสริมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และต่อโลกอย่างมีความรับผิดชอบ ให้สมกับที่รัฐบาลได้ทุ่มเท ในทุกมิติ ทุก ด้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนา “ทรัพยากรมนุษย์” ของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนในวันนี้ จะเป็นผู้นำพาประเทศสู่จุดหมายของเรา ในวันข้างหน้า ขอขอบคุณครับ สวัสดีครับ

๒.๔.๔ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๔

ออกอากาศในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗-๒๓- กันยายน ๒๕๕๙ มีทั้งหมด ๕ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

เหตุการณ์ที่ ๑ เรื่อง รัฐบาลเร่งพัฒนา ระบบขนส่งทางอากาศ การพัฒนาท่าอากาศยาน ไทย 2 แห่ง คือที่สุวรรณภูมิ และ ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ก็อยากจะทำให้การที่เราจะ พัฒนาในเรื่องของความเชื่อมโยง ที่เขาเรียกว่า Connectivity นั้นมีหลายอย่างด้วยกัน ก็คือในเรื่อง ของความเชื่อมโยงที่มีตัวตน กายภาพ สนามบิน ท่าเรืออะไรเหล่านี้ อีกอันก็คือไม่มีตัวตนคือความ เชื่อมโยงของบุคลากร ของชุมชน ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นก่อนมาผมได้ไปเยี่ยมชม โครงการพัฒนาท่าอากาศยานของไทย ๒ แห่งด้วยกัน

อันแรกคือโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒ ซึ่งจริงๆแล้วได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ แล้ว แต่ไม่ทราบว่าติดขัดอะไร รัฐบาลนี้ก็ผลักดันให้เกิดขึ้นมาได้ เพราะว่าหากเราจะเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับผู้โดยสารของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ให้ เจริญเติบโตขึ้นเพื่อจะรองรับกิจการขนส่งทางอากาศซึ่งนับวันจะมากขึ้นเรื่อยๆ มีความจำเป็นนะครับ

เข้าไม่ได้ เสียโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เรากำหนดว่าเราจะเป็น “ศูนย์กลางการบินในภูมิภาคอาเซียน” ก็เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาการเชื่อมโยงในอาเซียนแล้วก็จะไปสู่ช่องทางหรือเส้นทางอื่นๆอีกด้วย จะเชื่อมโยงกับทางอากาศ ทางน้ำ ทางบก ทางราง อีกด้วย สำหรับที่สุวรรณภูมินั้น โครงการ ๒ ประกอบด้วย การก่อสร้างส่วนขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศตะวันออกอาคารเทียบเครื่องบินรอง และระบบสาธารณูปโภค คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ อีก ๓ ปีนะ ก็ไม่นานแล้วก็ไม่เร็วจนเกินไป ไม่นานจนเกินไป ก็ต้องใช้ความอดทน เราจะสามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้น จาก ๔๕ ล้านคนต่อปีเป็น ๖๐ ล้านคนต่อปี . . . นอกจากนั้นแล้วก็ได้มีโอกาสในการอำนวยความสะดวกของประชาชนคนไทยในประเทศ แล้วก็ยกระดับคุณภาพชีวิต เพราะในการเพิ่มเติมอะไรก็แล้วแต่ จะเห็นว่ามีคนเข้ามา ๑๒ ล้านบั้ง ๖.๕ ล้านบั้ง อะไรเหล่านี้ต้องถามว่าคนที่เข้ามาขนาดนี้ เราพร้อมที่จะรองรับเขาไปที่ไหน อย่างไร ก็ตามไปสู่การพัฒนาพื้นที่ด้วย ก็จะสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างห่วงโซ่มูลค่า เยอะแยะมากมาย นั่นแหละคือเหตุผลที่เราต้องมีการลงทุน เดี่ยวจะหาว่าเอ๊ะลงทุนแพงๆ ทำไปเพื่ออะไร จะทำให้คนในท้องถิ่นสามารถที่จะเกิดธุรกิจเชื่อมโยง มีรายได้เพิ่ม เตรียมตัวเองไว้เรื่องการท่องเที่ยวต่างๆ . . .

เหตุการณ์ที่ ๒ เรื่อง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๑ วันที่ ๑๘-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ นี่ที่ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่องการประชุมสุดยอดผู้นำด้านผู้ลี้ภัย อีกประการหนึ่งก็คือในเรื่องของการร่วมกันรับรองแถลงการณ์นิวยอร์กสำหรับผู้หนีภัยและผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทุกประเทศต้องร่วมกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างแก้กันเอง แก่ไม่ได้หรอกครับทุกปัญหา ฉะนั้นต้องมีเวทีในเชิงนโยบาย หรือกันทั้ง ๓ ส่วน เราต้องเข้มแข็งไปด้วยกัน แก่ปัญหาที่ต้นเหตุ คงไม่มีใครอยากออกจากบ้านตัวเองก็อยากอยู่ประเทศตัวเองทั้งหมดเป็นพื้นที่ ที่ดิน ผืนดินที่น่าภูมิใจ เกิดที่นี่ ตายที่นี่ ไม่มีใครอยากไปทีอื่นหรอกครับ ถ้าไม่เดือดร้อน เพราะฉะนั้นเราต้องกลับมามองใหม่ แก่ปัญหาที่ต้นเหตุก่อนให้ได้โดยเร็ว เพื่อจะลดปริมาณคนที่ออกมาให้มากขึ้น แล้วก็ที่อพยพไปแล้วก็ดูแลเขาให้ดีขึ้น ส่วนประเทศตรงกลางทางก็ต้องดูแลเขาหน่อย ไม่ใช่ทิ้งภาระไว้ให้เขานานๆ เขาก็ไม่ยอมรับไว้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นไม่ใช่หน้าที่ของประเทศใดประเทศหนึ่ง ของคนใดคนหนึ่ง ทุกคน ประชาคมโลกต้องให้ความสำคัญครับ เราพูดไว้แล้วว่าเราจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เหมือนที่รัฐบาลนี้กำลังทำอยู่ . . .

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่อง การประชุมเรื่องของการร่วมมือระหว่างประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างกัน มีเป้าหมายให้ดีขึ้นตามลำดับ . . . เพราะฉะนั้น การพัฒนาที่ยั่งยืน ทำอย่างไรที่จะให้ปรัชญาเศรษฐกิจเพียงพอของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ควบคู่ไปกับเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UN อันนี้สำคัญนะ เราจะต้องเป็นสะพานเชื่อมโยงเหล่านี้ให้ได้ หากจุดเชื่อมโยงให้ลงตัว ไม่มีประเทศไหนอยู่ได้เพียงลำพังหรอก ถ้าเราส่งเสริมเกื้อกูลกัน เข้มแข็งไปด้วยกัน เข้าใจถึงปัญหาที่มีความแตกต่างกัน แล้วเราใช้คำว่าไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ก็ไปด้วยกันทั้งประเทศ เศรษฐกิจต้องดีขึ้น

ไม่ใช่ใครตก ไม่มีใครดีขึ้น แบบวันนี้หรือ หลายประเทศก็ตก หลายประเทศก็ดี ส่วนใหญ่จะตกมากกว่านะ เพราะฉะนั้นการเชื่อมโยงระดับโลกนี้สำคัญ แล้ววันนี้ถ้าภาคภูมิไจจะครับที่เราได้เป็นประธานกลุ่มประเทศ G77 ในครั้งนี้ แล้วก็ได้เข้าร่วมในการประชุมของกลุ่มประเทศ G20 เป็นครั้งแรก ที่นครหางโจว ที่ผ่านมา ไทยก็มีส่วนร่วมได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเพื่อจะผลักดันขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนปี ๒๐๓๐ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ในลักษณะที่เรียกว่าหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ เราก็ทำตัวเป็นสะพานเชื่อมโยง G77 กับ G20 เป็นครั้งแรก อันนี้ก็เป็นตัวอย่งการเชื่อมโยงระดับชาติโดยใช้กลไกประชารัฐในประเทศ . . .

เหตุการณ์ที่ ๔ เรื่อง นายกรัฐมนตรีมีความห่วงใยเรื่องของปัญหาเด็กหาย

เรื่องภัยเงียบหรือที่ถามเมื่อสักครู่นี้ หลายคนอาจมองไม่เห็นเพราะไม่เตือนร้อนกับตัวเอง ท่านอาจจะเคยได้ยินชื่อนะ ด.ญ.จิรภัทร ทองชุม หรือ น้องจีจี เมื่อ ๑๘ กันยายนที่ผ่านมานั้น ครบรอบ ๖ ปีเต็มที่หายตัวไปจากอ้อมอกพ่อแม่ ใครไม่ใช่พ่อแม่ไม่รู้หรือ เราก็คงสงสัยว่าคาตว่าถูกลักพาตัว ปัญหาเด็กหายนี้สำคัญ เป็นปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ที่เราต้องช่วยกันระมัดระวังนะครับ กลุ่มเด็กเล็กที่อายุระหว่าง ๔-๘ ขวบ เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ ถูกลักพาตัว เพราะฉะนั้นวิธีการที่จะลดปัญหาเหล่านี้ลงได้คือ พ่อแม่ต้องไม่ปล่อยบุตรหลานของท่านให้อยู่แต่เพียงลำพัง เพราะเด็กขนาดนี้ยังไม่รู้เรื่องราวเท่าไรหรอก ก็ควรจะสอนลูก เตรียมทักษะให้ลูกในการที่ไม่รับของคนแปลกหน้า ไม่ไปไหนกับคนแปลกหน้า ต้องสั่งให้ชัดเจน แล้วก็ฝึกให้เป็นนิสัย ถ้าจะไปเที่ยวไหนก็ตาม เด็กเล็ก ๆ นี้ ควรจะมีชื่อที่อยู่ ติดใส่กระเป๋าเด็กไว้ สำหรับกลุ่มเด็กโตก็เหมือนกัน ประมาณสัก ๙๕% ที่หายออกจากบ้านนี้เป็นการหนีไป เพราะว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัว พ่อแม่ก็ต้องมีบทบาทความสำคัญในการให้ความรัก และความอบอุ่นในช่องทางที่ถูกต้อง ไม่ใช่ให้แต่ของ แต่ไม่ให้ความรัก บางทีพ่อแม่ก็ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการหาเงิน วันนี้ค่าครองชีพก็สูงขึ้น เหล่านี้เป็นภาพสะท้อนปัญหา แล้วก็ทำให้ปัญหาการคำนุश्यทวีความรุนแรงขึ้น ทั้งเด็ก ทั้งผู้ใหญ่ ผู้หญิง เหล่านี้ อยากให้ช่วยกันเป็นหูเป็นตา มีอะไรผิดปกติ ผิดสังเกตก็ช่วยบอกกันด้วย แจ้งเจ้าหน้าที่ เด็กขอทาน เด็กเร่ขายของ เด็กเร่ร่อน อาจจะเป็นเด็กที่หายไปก็ได้ เพราะฉะนั้นวันนี้เราได้สร้างศูนย์รับคนขอทานไปแล้ว ที่ธัญบุรี ของ พม. วันนี้ก็กรุณาแจ้งมาแล้วกัน ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. ๑๓๐๐ ได้ทุกวัน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เรื่องกรณีน้องจีจี เสียใจนะครับ เห็นใจพ่อแม่ญาติพี่น้องขอให้ได้กลับมาเร็วๆ นะครับ แล้วก็เด็กทุกคนด้วยที่หายตัวไป มีหลายราย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ล้้มเลิกความพยายามในทุกวิถีทางหากใครทราบเบาะแสดูๆ ก็กรุณาแจ้งด้วย ที่นี้เด็กที่หายไปนานๆ เปลี่ยนไปอย่างไร จำกันไม่ได้ เป็นที่น่าเห็นใจ เพราะว่ากลับมาจำพ่อแม่ไม่ได้ กลายเป็นคนอื่นไปอีก . . .

เหตุการณ์ที่ ๕ เรื่อง เหตุการณ์เรือโดยสารของผู้แสวงบุญชาวมุสลิม อับปาง ที่ จ.

พระนครศรีอยุธยา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต ๒๘ คน . . . ผมก็เป็นกังวลเกี่ยวกับเรื่องที่เรือล่ม ตายไปตั้ง ๒๘ คน เกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะอาจจะด้วยความประมาท เท่าที่ผมตรวจสอบบรรทุกคนเกินอัตรา

จำนวนมาก แล้วน้ำก็เขียว แล้วไปกระแทกโป๊ะ หรือเสาอะไรสักอย่าง เห็นว่าทะเลไปตั้ง ๙ เมตรกว่า รุกว้าง ๙.๖ เมตร ขนาดใหญ่ เรือก็คว่ำ ก็จม แล้วคนอยู่ใต้ท้องเรือเยอะ ก็เสียชีวิตด้วยนะครับ เป็นพี่น้องชาวมุสลิมส่วนใหญ่ ไปทำบุญ ไปอะไรสักอย่างด้วยกัน แล้วก็เหมาเรือกลับมา เรือเท่าที่ผมทราบ บรรทุกได้ไม่ถึง ๑๐๐ แต่ทราบว่าบรรทุกมา ๒๐๐ กว่าคน มันเกินไปตั้งแต่ต้นแล้ว เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ บริษัทต่างๆ ผมสั่งงานไปแล้วว่าจะต้องรับผิดชอบดูแลค่าเสียหาย เยียวยา มีความผิดทางอาญาด้วย เรื่องอุปกรณ์การช่วยชีวิตมีพอเพียงหรือไม่ ปลอยปลະละเลยให้คนขึ้นอย่างไร ไม่ว่าเขาจะให้เงินเท่าไรก็ต้องไม่ไป คนจะจ้ำงถ้าเขาคิดถูกที่สุด แล้วไม่ปลอดภัยก็อย่าไปอีก ก็ไม่ตายทั้งคู่ ก็ไม่เดือดร้อนทั้งคู่ เป็นห่วงนะครับ

๒.๔.๕ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สัปดาห์ ที่ ๕

ออกอากาศในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔-๓๐- กันยายน ๒๕๕๙ มีทั้งหมด ๔ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

เหตุการณ์ที่ ๑ รัฐบาล โดยบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน ได้จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติชุดยิ่งใหญ่ “สายธารพระราชไมตรี” ซึ่งนำเสนอพระราชกรณียกิจด้านการต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการเปิดตัวประเทศไทยต่อประชาคมโลกและเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ รวมทั้งสิ้น ๒๙ ประเทศทั่วโลก

ทราบว่าสารคดีชุดนี้ใช้เวลากว่า ๒ ปี ในการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานต่างๆ ทั้งภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่งานเดินทางตามรอยพระยุคลบาทครบทุกประเทศ ทุกเมือง และทุกสถานที่ จึงนับได้ว่าเป็นผลงานทางประวัติศาสตร์ ที่ผมอยากให้คนไทย รวมทั้งเยาวชน-คนรุ่นใหม่ได้เห็นนะครับ เนื่องจากหาได้ยากในปัจจุบัน ดังที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือ ชื่อ “ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ” ความว่า “...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงตั้งพระทัยไว้อย่างแน่วแน่ว่าจะไม่เสด็จออกนอกประเทศ ถ้าไม่มีเหตุผลสำคัญเพียงพอ เพราะในฐานะที่ทรงเป็นพระประมุขของชาวไทย ก็สมควรที่จะประทับอยู่ในบ้านเมืองเพื่ออยู่ใกล้ชิดกับราษฎรของท่านให้มากที่สุด . . . โดยสารคดี “สายธารพระราชไมตรี” ชุดนี้ กำหนดออกอากาศให้คนไทยได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จำนวน ๕๒ ตอนๆ ละ ๒๐ นาที พี่น้องประชาชนสามารถติดตามชมได้ตามรายละเอียดด้านล่างของจอภาพ ทั้งนี้ การเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศต่างๆ และนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยน แบ่งปันช่วยเหลือ และร่วมมือ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปะวัฒนธรรม ตลอดจนการท่องเที่ยว มาจนถึงปัจจุบัน โดยในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญครั้งที่ 71 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ที่ผ่านมานั้น ได้ มีผู้นำประเทศหลายท่านนะครับ ได้แสดงน้ำใจ สอบถามกับผมเกี่ยวกับพระอาการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับสมเด็จพระนางเจ้าฯ

พระบรมราชินีนาถ ซึ่งผมเห็นว่าชาวต่างชาติ นั้น มีความเข้าใจและรับรู้ ถึงความสำคัญและความผูกพันของสถาบันพระมหากษัตริย์กับพสกนิกรชาวไทย รวมทั้งบทบาทของพระองค์ ที่มีต่อมวลมนุษยชาติ อาทิ เมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมา นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” ตามโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ . . .

เหตุการณ์ที่ ๒ เรื่อง กรุงเทพมหานคร ได้รับการจัดอันดับจาก Master Card ให้เป็นเมืองหลวงอันดับ 1 ของโลก ที่มีผู้เดินทางมาเยี่ยมเยือน “มากที่สุดในโลก” อีกเรื่องที่น่ายินดีนะครับ ก็คือ ผลการสำรวจสุดยอดจุดหมายปลายทางโลก โดย Master Card ประจำปี ๒๕๕๙ ที่จัดอันดับให้กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของเรา ได้ขึ้นแท่นอันดับ 1 เป็นเมืองที่มีผู้เดินทางมาเยือน “มากที่สุดในโลก” นะครับ หลังจากที่เรายู่ในอันดับ ๒ มา ๒ ปีติดต่อกัน ปีที่ผ่านมากรุงเทพฯ ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก เกือบ ๒๒ ล้านคน มากกว่ากรุงลอนดอนนะครับ แชมป์เมื่อปีที่แล้ว และกรุงปารีสนะครับ ที่มีนักท่องเที่ยวไปเยือน เกือบ ๒๐ ล้านคน ทั้งนี้ จุดเด่นของกรุงเทพฯ ก็คือ ตำแหน่งที่ตั้ง ซึ่งเป็น HUB ของประเทศ และภูมิภาคอาเซียน รวมทั้ง ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสินค้า อาหาร วัฒนธรรม ความบันเทิง และการเดินทางที่สะดวก เป็นต้นนะครับ แม้ว่าความสำเร็จในเชิงปริมาณ จะเป็นสิ่งที่น่ายินดี แต่ผมยังเห็นโอกาสในการพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จ “เชิงคุณภาพ” ควบคู่ไปด้วย อาทิการสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวให้นานขึ้น มีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนามาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว การบริการ การอำนวยความสะดวก การดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว นะครับ

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่อง การแก้ปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญ คือ การที่บริษัทนำเที่ยว นำนักท่องเที่ยวชาวจีน เข้ามา แล้วจัดโปรแกรมทัวร์ ให้นักท่องเที่ยวไปช้อปปิ้ง ร้านค้า หรือ เข้าพักในโรงแรมของเครือข่าย ที่มีค่าบริการที่แพงเกินจริง ปัจจุบันรัฐบาลได้เร่งแก้ปัญหา “ทัวร์ศูนย์เหรียญ” นะครับ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ด้วยการบังคับใช้ทุกกฎหมายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างตรงไป ตรงมา เพื่อความถูกต้อง อาทิ พ.ร.บ.ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑, ระเบียบคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ว่าด้วยมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์ฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้น รวมทั้ง บูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านความมั่นคง ด้านกฎหมาย ด้านการต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจร ทุกมิตินะครับในคราวเดียวกัน โดยการทำการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกรมการท่องเที่ยว กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสัมพันธ์ไทย – จีน เพื่อให้การบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหา การประกอบธุรกิจนำเที่ยวตลาดจีน ซึ่งเป็นปัญหา “ทัวร์ศูนย์เหรียญ” มากที่สุด . . . เพราะฉะนั้นนักท่องเที่ยวของเราก็คงจะต้องร่วมมือกันนะครับ ได้มีการ

จัดทำบันทึกลงนามความเข้าใจ (MOU) เพื่อการทำงาน “เชิงรุก” ร่วมกันในอนาคตต่อไป ผลจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังนี้ ภายภาคหน้าก็อาจจะมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระยะสั้นนี้ครับ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนอยู่บ้าง แต่ทั้งนี้ก็เพื่อจะเป็นการรักษาภาพลักษณ์และคุณภาพของการท่องเที่ยวของไทย ที่สำคัญก็คือ ได้มีการจัดระเบียบทางสังคม เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปตามกฎหมายที่มีอยู่แล้วครับ ก็จะเป็นการส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของไทยนั้นมีความยั่งยืน เน้นคุณภาพ มากกว่าปริมาณครับ

เหตุการณ์ที่ ๓ เรื่อง วันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปี จะเป็นวันที่ ข้าราชการเกษียณอายุราชการ เนื่องในโอกาสเกษียณอายุราชการประจำปี ๒๕๕๙ ผมขอให้ผู้ที่เกษียณอายุราชการทุกท่าน ซึ่งล้วนเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทำงานต่างพระเนตร พระกรรณ รับผิดชอบต่อชาติ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ด้วยอุดมการณ์ ความรู้ ความสามารถ ความมุ่งมั่นและตั้งใจมาโดยตลอด ผมขอให้ทุกท่านได้ภูมิใจในอาชีพราชการไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใดก็ตาม แม้ “วันพรุ่งนี้” ท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว ผมเชื่อว่าความรู้ และประสบการณ์ของท่าน ยังจะเป็นคุณูปการต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ผมขอให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขกับครอบครัวนะครับ หมั่นดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ

๒.๕ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ว่าทฤษฎีการสร้างความปลอดภัยของ พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบลงภาคสนาม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นวาทกรรม

เปรมจิต มีวันดี ได้นำเสนองานวิจัย เรื่อง “วาทกรรมการผลิตซ้ำและการนำเสนอแนวคิดทางการเมือง ในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ เนื้อหาของรายการ นายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน^{๕๗} โดยทำการวิเคราะห์วาทกรรมจากคำ หรือประโยคที่ นายกฯ ทักซิณ กล่าวในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า วาทกรรมทางการเมืองที่นำเสนอโดยนายกฯ ทักซิณ ชินวัตร นั้นได้แสดงความหมายอย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ มาจากรากฐานของ ความรู้ ประสบการณ์ และการเตรียมข้อมูล ของ นายกฯ ทักซิณ เอง อีกทั้งภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจซึ่งลักษณะของการสร้างสรรค์ภาษานั้น ถ้อยคำที่พูดค่อนข้างชัดเจนและเป็นเอกลักษณ์ และแตกต่างกันออกไป อยู่ที่ว่า ในขณะนั้น ต้องการ

^{๕๗} เปรมจิต มีวันดี, “วาทกรรมการผลิตซ้ำและการนำเสนอแนวคิดทางการเมือง ในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน” , *วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๘), หน้า บทคัดย่อ.

จะสื่อสารกับใคร และพูดถึงใคร ซึ่งวาทกรรมดังกล่าวมุ่งที่จะสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชน อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นและการได้รับการไว้วางใจจากประชาชน ซึ่งในความหมายโดยนัยนั้น สะท้อนให้เห็นถึงควมมีพลังอำนาจ และภาวะการเป็นผู้นำที่เหนือกว่า , การนำเสนอประเด็นแนวคิดของนายทักษิณ ไปผลิตซ้ำ ทั้งการนำเสนอโดยคงความหมายเดิม และนำเสนอโดยเปลี่ยนแปลงสร้างความหมายใหม่ นั้น แสดงให้เห็นว่าสื่อ ได้ทำหน้าที่ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร และนำเสนอแนวคิดใหม่แต่ละมุมมองที่แตกต่างกันออกไป , การเน้นย้ำแนวคิดของนายทักษิณ ออกมาในรูปแบบของวาทกรรมนั้น แสดงถึงวัตถุประสงค์ที่พยายามจะสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคม และวางแนวทางเพื่อที่จะให้ดำรงไว้ในสังคม อีกทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน

สมัชชา นิลปัทม์ และ รุ่งรวี เฉลิมศรีภิญโญรัช ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “วาทกรรมสื่อมวลชนในกระบวนการสันติภาพสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒๕๕๖” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินวิธีการวิจัย โดยการสำรวจคุณลักษณะการรายงานข่าวของสื่อกระแสหลัก ในการรายงานข่าวที่เกี่ยวกับการพูดคุยสันติภาพในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ^{๕๘} ผลการวิจัยพบว่า การรายงานข่าวของสื่อกระแสหลักอย่างช่อง ๓ และไทยพีบีเอส พยายามที่จะก่อกวนทิศทางข่าวสารให้กระบวนการพูดคุยสันติภาพดำเนินต่อไป ขณะที่วาทกรรมของ สื่อด้านเว็บไซต์พุดออนไลน์โฟ ซึ่งเปรียบเสมือนกระบอกเสียงของขบวนการพูโล ก็ยังมีวาทกรรมสนับสนุนให้มีการเข้าร่วมพูดคุยสันติภาพ เพราะเห็นว่าเป็นการแก้ปัญหาตามแนวทางสันติ “สิทธิในการกำหนดชะตากรรมของตนเอง” การสื่อสารในพื้นที่สาธารณะของกลุ่มภาคประชาสังคม พบความตื่นตัวอย่างยิ่งของประชาคมที่สนใจในการใช้กระบวนการสันติภาพในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในภาคใต้ ในช่วงเวลานั้น มีการเกิดใหม่ของบล็อกเกอร์หน้าใหม่และมีชื่อเสียง ที่บางคนมีท่าทีเห็นด้วยการกับพูดคุยสันติภาพ แต่บางคนยังลังเลไปจนถึงมีกลุ่มที่ไม่สนับสนุน และวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการพูดคุยสันติภาพ เมื่อมีการถกเถียงถึงกระบวนการเจรจาสันติภาพ มากเท่าไร ก็พบว่า เกิดวาทกรรมในพื้นที่ดังกล่าวคือ “สันติภาพ” “สันติวิธี” “ประคับประคองกระบวนการสันติภาพ” และพื้นที่กลาง” ท่ามกลางความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังพบบทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะที่ผลิตความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสันติภาพอีกด้วย ซึ่งถือเป็นบทบาทใหม่ในฐานะพื้นที่สาธารณะเพื่อเตรียมการเปลี่ยนผ่านความขัดแย้ง (Conflict transformation) ที่สำคัญในอนาคต

^{๕๘} สมัชชา นิลปัทม์ รุ่งรวี เฉลิมศรีภิญโญรัช, “วาทกรรมสื่อมวลชนในกระบวนการสันติภาพสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒๕๕๖, **รายงานวิจัย**, (โครงการสะพานโดยการสนับสนุนจากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา, ๒๕๕๖), หน้า บทคัดย่อ.

นางกัลยา กุลสุวรรณ ได้นำเสนองานวิจัย “วาทกรรมคำสอนของพุทธทาสภิกขุ”^{๕๙} เป็น การวิจัยในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับศาสนาและสังคมในวาท กรรม คำสอนของพุทธทาสภิกขุ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีไวยากรณ์แทกมิมิค ทฤษฎีการเชื่อมโยง ความ แนวคิดเกี่ยวกับความนึกเปรียบเทียบของ I. A. Richard และปณิธาน ๓ ประการของพุทธทาสภิกขุ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ บทความจำนวน ๗๑ เรื่องในหนังสือชุมนุมข้อคิดอิสระ ชุมนุม เรื่อง ยาว ชุมนุมเรื่องสั้น และตามรอยพระอรหันต์ การวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงอัจฉริยภาพทางภาษาในการสื่ อพุทธธรรม ความลุ่มลึกในพุทธศาสนา และแนวคิดเกี่ยวกับศาสนาและสังคมของพุทธทาสภิกขุซึ่ง สอดคล้องกับ อุดมการณ์ในการสร้างสันติสุขและสันติภาพในชีวิตและสังคมด้วยกระบวนการสร้าง ความเข้าใจ ในคตินิยมทางศาสนาตามปณิธาน ๓ ประการของท่าน ได้องค์ความรู้ทางวิชาการด้าน ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ วรรณกรรม และพุทธปรัชญา โดยเฉพาะการเชื่อมโยงการศึกษาวาทกรรม ในมิติทาง ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นการบูรณาการด้านแนวคิดและการวิจัยข้ามศาสตร์อีก ลักษณะ หนึ่ง ประโยชน์สูงยิ่งสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ทำให้ทราบแนวทางการดำรงและสืบทอด พระพุทธศาสนา และการนำสารัตถธรรมไปปรับใช้ในการสร้างความสงบสุขให้แก่มวลมนุษย์ในสังคม

สันติ ทิพนา ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ “วาทกรรมความรักชาติผ่านบทเพลงของคณะ รักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.)”^{๖๐} ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์วาทกรรม ความรักชาติผ่านบทเพลงของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดยผลการวิจัย พบว่า วาท กรรมความรักชาติผ่านบทเพลงของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ปรากฏวาทกรรมย่อย ดังนี้ ๑) วาทกรรมผู้สร้างชาติ และพัฒนาชาติ ๒) วาทกรรมความรักชาติ ๓) วาทกรรมสามัคคี สมานฉันท์ปรองดอง ๔) วาทกรรมเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณความเป็นไทย ๕) วาทกรรมความ มั่นคงของประเทศ ๖) วาทกรรมลดความตึงเครียด โดยใช้ บทเพลงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอันจะช่วย ลดความตึงเครียดของสถานการณ์ บ้านเมืองที่ เข้าสู่ยุควิกฤติให้ผ่อนคลายความตึงเครียดลงได้วาท กรรมจึงเป็นกระบวนการสร้างหรือผลิตความหมายเกี่ยวกับความจริงในเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็น ปรากฏการณ์ขึ้นจริงในสังคม ส่งผลต่อการกำหนดความจริง ความรู้ กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติตามมา วาทกรรมแต่ละวาทกรรมจึงเป็นเสมือนชุดความคิด ซึ่งถูกสังเคราะห์ขึ้นเพื่อให้คำอธิบายแก่เรื่องใด เรื่องหนึ่ง

^{๕๙} นางกัลยา กุลสุวรรณ , “วาทกรรมคำสอนของพุทธทาสภิกขุ” วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎี, (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓), หน้า บทคัดย่อ.

^{๖๐} สันติ ทิพนา, วาทกรรมความรักชาติผ่านบทเพลงของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.), (วารสาร วิถีสังคมมนุษย์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑, ๒๕๕๙), หน้า ๑๓๖.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความปรองดอง

สถาบันพระปกเกล้า นำเสนองานวิจัย “การสร้างความปรองดองแห่งชาติ”^{๖๑} เป็นการจัดเวทีประชาเสวนาหาทางออกซึ่ง ได้ดำเนินการในทุกภูมิภาคทั่วประเทศโดยให้ประชาชน หลายภาคส่วนร่วมกันเสวนาหาทางออกของประเทศไทยร่วมกันในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ – มิถุนายน ๒๕๕๔ ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือ รากเหง้าของความขัดแย้งทางการเมืองไทย พบว่าปัญหาใจกลางคือมุมมองที่ แตกต่างกันต่อความเป็นประชาธิปไตยของประเทศที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการอำนาจและทรัพยากรใน สังคม ระหว่างฝ่ายหนึ่งที่ทำให้ผู้นำหนักต่อการเลือกตั้งซึ่งความชอบธรรมของผู้บริหารประเทศอยู่ที่ ‘เสียงข้าง มาก’ ของประชาชน กับอีกฝ่ายหนึ่งที่ทำให้ผู้นำหนักต่อ ‘คุณธรรมจริยธรรม’ ของผู้บริหารประเทศมากกว่าความ เป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่ ส่วนที่สองคือ ข้อเสนอกระบวนการสร้างความปรองดองในชาติ ความแตกแยกทางความคิดอย่างกว้างขวางในสังคมไทยที่ยืดเยื้อยาวนาน สะท้อนให้เห็นความจริง ที่ว่าไม่มีความคิดเห็นของฝ่ายใดที่ถูกหรือผิดไปเสียทั้งหมด ท่ามกลางสภาวะความขัดแย้งในปัจจุบันแต่ละ ฝ่ายยังคงยึดมั่นอยู่ในจุดยืน (Position) ของตนเอง สิ่งที่ต้องริเริ่มดำเนินการโดยเร็วคือการสร้าง บรรยากาศแห่งการปรองดองด้วยการเปิดพื้นที่ให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสถกเถียงแลกเปลี่ยนในวงกว้าง ต่อ ข้อเสนอ ทางเลือก และความเป็นไปได้ต่างๆ ในการสร้างความปรองดองในชาติทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ระหว่างกันมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้แต่ละฝ่ายสามารถก้าวออกจากจุดยืนที่แตกต่างกันมาสู่จุดร่วมที่จะนำไปสู่ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความ ปรองดองแห่งชาติสภาผู้แทนราษฎร ริเริ่มกระบวนการพูดคุยร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปเบื้องต้นโดยไม่ใช้เสียง ข้างมากในการตัดสิน หลังจากนั้นจึงขยายผลการพูดคุยสู่พรรคการเมืองของตน กลุ่มผู้สนับสนุน และสังคม ใหญ่ เพื่อให้ผู้คนทั้งสังคมที่ไม่ว่าจะมีความเห็นทางการเมืองแบบใด เกิดความตระหนักว่า สังคมไทยจะ ปรองดองกันได้ก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการถกเถียงถึงความเป็นไปได้ต่างๆ ผ่านกระบวนการพูดคุยที่ สามารถนำมาซึ่งทางออกที่ยอมรับได้ร่วมกัน

นางณฐา แยมสรวล ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “การประยุกต์หลักสราณียธรรมเพื่อเสริมสร้างความปรองดองในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” งานวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาล มีสาเหตุความขัดแย้งมาจากปัจจัยภายในอันได้แก่ตัวบุคคลที่ทำงาน ปราศจากความรัก ความเมตตา ให้อภัยต่อกัน เป็นผู้มี

^{๖๑} สถาบันพระปกเกล้า, การสร้างความปรองดองแห่งชาติ, ๒๕๕๕ [ออนไลน์], แหล่งที่มา: [http://www.tdw.polsci.chula.ac.th/sites/default/files/pdf_9.\[๔ ก.พ. ๒๕๖๐\]](http://www.tdw.polsci.chula.ac.th/sites/default/files/pdf_9.[๔ ก.พ. ๒๕๖๐]).

มิฉฉาปฏิญญา ทำให้บรรยากาศการทำงานของพยาบาล ขาดความสามัคคีปรองดองในหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน ผู้ป่วยที่มารับบริการ และองค์กรที่ต้องคอยจัดหาบุคลากรมาทดแทน และการจะเสริมสร้างให้พยาบาลเกิดความปรองดองต่อกันนั้น พบว่าหลักสราณียธรรม ๖ เป็นพุทธวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการอยู่ร่วมกันให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเห็นอก เห็นใจซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะให้อภัยกัน การนำหลักสราณียธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความปรองดองในการปฏิบัติงานของวิชาชีพพยาบาล แล้วยังสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้ง ด้านชีวิตครอบครัว ทำให้เกิดความรักความอบอุ่นเป็นพื้นฐาน, ด้านการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้จิตใจของพยาบาลเกิดความเข้มแข็งและมีสันติสุขในตนเอง และ ด้านการทำงานในองค์กรจะช่วยให้เสริมสร้างความปรองดองในการทำงานและลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กร ทำให้องค์กรเกิดสันติสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหลักวาจาสุภาษิต

นายสำราญ สมพงษ์ กับงานวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารเพื่อสันติภาพในสื่อออนไลน์ตาม แนวทางพุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาเว็บไซต์หนังสือพิมพ์คมชัดลึก” ซึ่งการดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ^{๒๒} ผลการวิจัยพบว่า หลักการสื่อสารเพื่อสันติภาพตามแนวทางตามแนวทางพุทธสันติวิธีคือหลักการใช้ “วาจาสุภาษิต” มีองค์ประกอบ ๕ ประการคือ เหมาะกาล จริง ไพเราะ ประสานประโยชน์ และประกอบด้วยเมตตาเป็นองค์ธรรมพื้นฐานช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข พระพุทธเจ้าผู้ทรงเป็นต้นแบบการใช้วาจาสุภาษิตจะพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ภายใต้เงื่อนไข ๖ กรณี ได้แก่ ๑) คำพูดที่ไม่จริง ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์ไม่ตรัส ๒) คำพูดที่จริง ถูกต้อง ไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์ไม่ตรัส ๓) คำพูดที่จริง ถูกต้อง เป็นประโยชน์ ไม่เป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์เลือกเวลาตรัส ๔) คำพูดที่ไม่จริง ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นประโยชน์ ถึงเป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์ไม่ตรัส ๕) คำพูดที่จริง ถูกต้อง แต่ไม่เป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์ไม่ตรัส และ ๖) คำพูดที่จริง ถูกต้อง เป็นประโยชน์ เป็นที่รักที่พอใจของผู้อื่น พระองค์เลือกเวลาตรัสจะเห็นได้ว่ามีเพียง ๒ กรณีเท่านั้นที่พระองค์ตรัสโดยการพิจารณาองค์ประกอบเรื่องเวลาที่เหมาะสม

จากการวิเคราะห์พบว่าเว็บไซต์หนังสือพิมพ์คมชัดลึกได้ปฏิบัติหน้าที่สะท้อนบริบทของการสื่อสารตามหลัก “วาจาสุภาษิต” ตามโมเดล “๑๔ส.” คือ “สื่อสารสาระ สืบสานสัมพันธ์สมัย สมพงษ์สังคมสุขสำราญ และสร้างสรรค์สันติภาพ” ที่มุ่งสื่อสารที่มีสาระประโยชน์ด้วยลีลาภาษาที่สุภาพสืบสานความสัมพันธ์ให้คนในสังคมไม่โกรธเกลียดกันได้อย่างเหมาะสมกับกาลเวลา ก่อให้เกิดคุณค่าและส่งเสริมให้สังคมเกิดสันติสุขได้ในระดับหนึ่ง

^{๒๒} สำราญ สมพงษ์, “ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารเพื่อสันติภาพในสื่อออนไลน์ตามแนวทางพุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาเว็บไซต์หนังสือพิมพ์คมชัดลึก”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า บทคัดย่อ.

พระมหาศรีสุพรรณ อุตตทิโป (ค่านนท์) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้วจาสุภาชิตที่ปรากฏในคัมภีร์ขุททกนิกายเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา”^{๖๓} เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ รูปแบบการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า วาจาสุภาชิตนั้นมีความหลากหลายในหลายประเด็นตามกรอบที่ได้วางไว้เพื่อจะศึกษามี ๔ ประเด็น ได้แก่ การเมืองการปกครอง การสังคมสงเคราะห์ การศึกษา และการเผยแผ่ ซึ่งผลการวิจัยด้านการเมืองการปกครองทำให้ทราบว่าผู้ปกครองที่ดีต้องมีคุณธรรม ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อยู่ใต้ปกครอง รู้จักพูด มีวาจาสัตย์ รู้จักทำความสงบใจ ไม่หลงใหลในอำนาจ ปกครองโดยอาศัยหลักธรรมมีจักกวัตติธรรมเป็นต้น ด้านสังคมสงเคราะห์ทำให้ทราบว่านักสังคมสงเคราะห์ที่ดีต้องมีพรหมวิหารธรรมเป็นหลักใจ มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ สงเคราะห์ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อผู้อื่นด้วยหลักสังคหวัตถุธรรม ด้านการศึกษาทำให้ทราบว่าพระพุทธศาสนาอาศัยหลักไตรสิกขาในการศึกษาเพื่อพัฒนาตนและสังคม โดยการพัฒนาตนทำให้กาย วาจาเรียบร้อย จิตใจเข้มแข็ง มีปัญญาในการดำรงชีวิต กระทั่งสามารถบรรลุพระอรหันต์ ส่วนการพัฒนาสังคมทำให้สังคมเกิดสันติสุข เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านการเผยแผ่ทำให้ทราบว่า การเผยแผ่พุทธธรรมที่ดีต้องมีหลักธรรมกถิตตามพุทธวิธี จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและได้รับ ประสิทธิผลอย่างเต็มที่ ประโยชน์ที่เกิดจากการกล่าววาจาสุภาชิต ทำให้ผู้ฟังมีการเปลี่ยนแปลงด้าน ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม ตามวาสนาบารมีของแต่ละบุคคล ซึ่งมีระดับที่แตกต่างกัน คือ ขึ้นชม ยินดี เข้าถึงพระรัตนตรัยตลอดชีวิต เป็นกัลยาณปุณฺณ บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน เป็นพระ สกทาคามี เป็นพระอนาคามี เป็นพระอรหันต์ หรือเป็นอุปนิสัยเกื้อหนุนตามสงในภพชาติต่อ ๆ ไป ดังนั้น วาจาสุภาชิตจึงมีคุณค่าในการพัฒนาตน สังคม และประเทศชาติอย่างแท้จริง ผู้ที่ศึกษาวาจาสุภาชิตอย่างถ่องแท้และปฏิบัติตามวาจาสุภาชิตอย่างไม่หวั่นไหวก็จะเกิดเป็นมงคลชีวิตและเป็น มาตรฐานของสังคมสืบไป

ธวัชกร กิรติเสถียร ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ศึกษาการใช้วจาเพื่อการสร้างสรรค์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท”^{๖๔} เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า พระพุทธศาสนาเถรวาทยึดหลักนวัคตฤศาสนในการใช้วจา และการบรรลุเป้าหมายของการใช้วจาขึ้นอยู่กับ การเลือกใช้ภาษา การเลือกคน การเลือกแคว้น การใช้ ภาษาพูด และการใช้ภาษากาย ส่วนประเด็นการ

^{๖๓} พระมหาศรีสุพรรณ อุตตทิโป (ค่านนท์), “การประยุกต์ใช้วจาสุภาชิตที่ปรากฏในคัมภีร์ ขุททกนิกายเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), บทคัดย่อ.

^{๖๔} ธวัชกร กิรติเสถียร, “ศึกษาการใช้วจาเพื่อการสร้างสรรค์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

ใช้วาจาเพื่อการสร้างสรรค์พบว่า พุทธพจน์ของ พระผู้มีพระภาคล้วนถือเป็นวาจาสุภาสิตได้ทั้งสิ้น โดยที่พุทธบริษัทก็ได้อาศัยวาจาสุภาสิตในการ ดำเนินชีวิตทั้งผู้ออกบวชและผู้ครองเรือน เป็นที่น่าสังเกตว่าการปฏิบัติตามพุทธพจน์ของฝ่าย บรรพชิตและคฤหัสถ์มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง คือ ฝ่ายบรรพชิตมักปฏิบัติตนในระดับโลกุตระ ขณะที่คฤหัสถ์ทั่วไปมักค่อนไปทางระดับโลกียะ ด้านการประยุกต์ใช้วาจาในวิถีชีวิตประจำวันนั้น พบว่าคำสอนของพระศาสดาสามารถ นำพาชีวิตของผู้ปฏิบัติตามให้เข้าถึงความสงบสุขได้ในสองระดับ กล่าวคือ การปฏิบัติที่ถูกต้องดี งามต่อตนเอง ต่อญาติมิตร บริวาร และสังคม กอปรด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง รู้ว่าชีวิตคืออะไร ควรดำเนินชีวิตให้เป็นสุขอย่างไร และรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้โดยสันติวิธี อีก ประการหนึ่งคือการดำรงชีวิตให้อยู่เหนือปัญหาทั้งปวง รู้เท่าทันความเป็นจริงว่าความสุขที่แท้จริง ของชีวิตคืออะไร เส้นทางดำเนินสู่ความสุขที่แท้จริงเข้าถึงได้อย่างไร ดังนั้น การศึกษาพุทธพจน์ให้เข้าใจถูกต้อง แล้วน้อมนำมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน จึงนับเป็นประโยชน์สูงสุดของชีวิตทั้งภพนี้และภพหน้า

พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้วาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ”^{๖๕} เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จากการศึกษาวิจัยพบว่า การใช้วาจาในการบริหารงานเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งของผู้บังคับบัญชาเพราะว่าในการปฏิบัติงาน หรือการสั่งการต่างๆ จะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยในการสั่งการนั้นสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การสั่งงานด้วยวาจาและการสั่งงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม และยังสามารถสั่งโดยใช้การบังคับหรือออกคำสั่ง การสั่งงานแบบขอร้อง การสั่งงานแบบแนะนำ การสั่งงานแบบอาสาสมัคร ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าตัวผู้บริหารจะเลือกใช้การสั่งงานแบบใด บทความนี้จะนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้วาจาของผู้นำในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์ เพราะว่าวาจาที่ดีมีคุณค่าสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันโดยสันติของคนในสังคม ประเทศชาติ แม้กระทั่งการมีสันติภาพของโลกโดยรวม และเมื่อศึกษาจนได้ข้อสรุปแล้ว ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อที่ผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าในโอกาส และ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตต่อไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมในด้านต่างๆ การสร้างความปรองดอง ที่สถาบันพระปกเกล้าได้ศึกษาวิเคราะห์ รวมถึง การใช้หลักวาจาสุภาสิต ตามคัมภีร์พระพุทธศาสนา นั้น ยังไม่พบว่ามีผู้ใด ทำการศึกษา เรื่องการใช้วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นเกี่ยวกับการสร้างความปรองดองให้กับสังคมโดยศึกษาผ่านวาทกรรม

^{๖๕} พระสมชาย ปโยโค, “การใช้วาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ”, สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๐๓.

ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยวิเคราะห์ตามกรอบของวาทาสุภาษิต ตามหัวข้อวิจัย การศึกษา
วิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาทาสุภาษิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิต ของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” มีขั้นตอนในการศึกษาดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบลงภาคสนาม (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรม ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่จัดรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ทุกคืนวันศุกร์ ช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการสังเคราะห์และวิเคราะห์ วิธีดำเนินการศึกษาข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยคุณภาพคุณภาพภาคสนาม (Qualitative Field Research) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ต้องการศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมบริบทที่ต้องการนำมาวิเคราะห์กับ บริบทของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพื่อศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกถึง รูปแบบของวาทกรรมที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จัดรายการ ดูเนื้อหาของเหตุการณ์ ที่นำมาพูดในแต่ละสัปดาห์นั้น มีวาทกรรมใด ในเหตุการณ์ที่เสริมสร้างในเรื่องของการปรองดองในสังคมไทย จากนั้น ได้สุ่มตัวอย่างวาทกรรมสกัดออกมาจัดกลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการเจาะจง โดยคัดเลือกผู้ที่จะให้ข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้าน ประกอบด้วย

๑) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร เนื่องจากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีการจัดรายการผ่านสื่อกระแสหลัก ซึ่งมีผู้รับชมจำนวนมาก ดังนั้น ในด้านการสื่อสารของพลเอกประยุทธ์ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญในแวดวงการสื่อสาร หรือสื่อมวลชน ได้ให้ความเห็นในวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ที่สื่อออกไปสู่สังคมด้วย สัมภาษณ์จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑) ผศ.ดร.วรัญญู ครุจิต ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์การ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๐ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)

๒) นายศักดิ์ จิวิธยางกูร บรรณาธิการบริหาร บริษัทสำนักข่าวไอเอ็นเอ็น จำกัด สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ บริษัทสำนักข่าวเอ็นเอ็น จำกัด ซอยรามคำแหง ๒๑ ถนนประดิษฐ์มนูธรรม แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

๒) นักสันติภาพและสันติวิธี ในการสร้างความปรองดองของประเทศไทยให้เกิดความสุขสงบ ในสังคม ย่อมต้องรู้วิธีดำเนินการตามแนวทางสันติวิธี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านสันติภาพและสันติวิธี ย่อมเป็นหนึ่งในกลุ่มเป้าหมายในการที่จะมาแสดงความเห็นเกี่ยวกับวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา สัมภาษณ์จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑) พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ ที่โรงแรม เดอะทวินทาวเวอร์ กรุงเทพฯ

๒) ร.ศ.ดร.โคทม อารียา ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ที่บ้านพักในซอยสวนพลู ๔

๓) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เนื่องจากการเรียนหลักสูตรสันติศึกษา เป็นหลักสูตรเชิงพุทธสันติวิธี เนื้อหาที่ทำการวิจัยจึงจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ต้องให้มุมมองเกี่ยวกับ หลักวาจาสุภาสิต และหลักธรรมอื่น ที่ผู้นำ ฟังจะสื่อสารไปยังประชาชนหรือบุคคลในสังคม เพื่อให้เกิดความปรองดองและสันติสุข สัมภาษณ์จำนวน ๒ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระไพศาล วิสาโล เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ที่วัดป่ามหาวัน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

๒) พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ ศูนย์วิปัสสนาไร่เชิญตะวัน ต.ห้วยสัก อ.เมือง จ.เชียงราย

๔) นักสิทธิมนุษยชน เรื่องของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในสังคมนั้นควรจะมี ทั้งปัจจัยพื้นฐาน อาทิ อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย แล้ว สิทธิในเสรีภาพ การแสดงออกทางความคิด ที่ไม่กระทบสิทธิ์ของผู้อื่นนั้น ประชาชนในสังคมก็ฟังจะปฏิบัติได้ ซึ่งผู้นำประเทศควรปฏิบัติกับบุคคลในสังคมให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และต้องไม่ทำให้ประชาชน เกิดความรู้สึกที่ว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม สัมภาษณ์จำนวน ๑ คน คือ

๑) นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชรระ อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ร้านกาแฟสตาร์บัค ใกล้กับรถไฟฟ้าบีทีเอสสถานีพญาไท

๕) ประชาชนทั่วไป ที่รับฟังรายการคืนความสุขให้ประชาชนในชาติ ต้องการที่จะทราบความรู้สึกในฐานะของประชาชน ธรรมดาคนหนึ่ง เมื่อได้ติดตามชมรายการคืนความสุขให้คนในชาติแล้ว รู้สึกกับวาทกรรมที่พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา สื่อกออกมาในเรื่องต่างๆ ว่าจะสามารถสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมได้หรือไม่อย่างไร สัมภาษณ์ จำนวน ๑ คน คือ

๑) นายโชคชัย ไชยชนะ อายุ ๔๙ ปี สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ร้านกาแฟอินทนิล บิมน้ำน่านบางจาก ถนนเลียบทางด่วนรามอินทรา ซอยรามคำแหง ๒๑ แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยจัดประเด็นคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การตรวจสอบเครื่องมือ ใช้กระบวนการ Index of Objective Congruence (IOC) ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ๓ คน โดยเครื่องมือที่จะนำไปใช้ต้องได้รับการให้นำหนักความน่าเชื่อถือจากคณะกรรมการร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป (รายนามผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์อยู่ในภาคผนวก ก)

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลวาทกรรมที่สอดคล้องตามหลักทฤษฎีวาทศาสตร์

ตอบคำถามในตารางที่แนบมานี้ เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของท่านที่ได้รับชม การกล่าวในการจัดรายการคืนความสุข, ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผ่านวาทกรรม เป็นการสะท้อนความคิด เกี่ยวกับสิ่งที่ พลเอกประยุทธ์ ได้พูดนั้น จะช่วยให้สังคมเกิดสันติสุขได้หรือไม่ อย่างไร (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ ๓ คำถามปลายเปิด

๑. วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ เป็นไปในแนวทางสร้างความปรองดองอย่างไรบ้าง
๒. วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์เป็นไปตามหลักทฤษฎีวาทศาสตร์อย่างไร
๓. การพูดของพลเอกประยุทรื้นั้นควรใช้หลักทฤษฎีใดเสริมเพื่อให้การพูดหรือวาทกรรมเป็นไปเพื่อความปรองดอง

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะ

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ ๑ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมสร้างความปรองดอง โดยวิเคราะห์สังเคราะห์จากการที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จัดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยมุ่งเน้นหลักธรรมวาจาสุภาสิต เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยผู้วิจัย รวบรวมทั้งข้อมูลงานวิจัย เอกสารวิชาการ และบทความที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารต่างๆและเว็บไซต์ ผู้วิจัย เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์การจัดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยวิเคราะห์ถึงวาทกรรมที่สื่อออกมานั้น เป็นการสร้างความปรองดองหรือไม่ โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องของหลักธรรมวาจาสุภาสิต

ขั้นที่ ๒ ศึกษาภาคสนาม

ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากการนำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบคิดสำหรับการออกแบบคำถามที่จะทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละด้าน โดยนำเครื่องมือที่ออกแบบ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ เมื่อได้ประเด็นคำถามแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านตามที่ระบุไว้ในขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕ กลุ่มตัวอย่างรวม ๘ คน โดยใช้การบันทึกเสียงสัมภาษณ์ ถ่ายภาพ เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามคำสัมภาษณ์ และนำเทปบันทึกเสียงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มาถอดเทปคำสัมภาษณ์ มาสกัดข้อมูลประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตอบคำถามไว้ และคัดแยกประเด็นไว้ที่ไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์อธิบาย ตีความ และสังเคราะห์ อย่างเป็นระบบ เพื่อจัดทำและนำเสนองานวิจัยที่สมบูรณ์ต่อไป จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้จากภาคสนามมาวิเคราะห์ ประกอบกับข้อมูลแนวคิดทฤษฎีตามที่ปรากฏในขั้นตอนที่ ๑ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของแนวคิดทฤษฎีที่ปรากฏจากการวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

ขั้นที่ ๔ สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในเชิงพรรณนา โดยนำเสนอ การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาสิต ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา รูปแบบวาทกรรม ในการสร้างความปรองดอง เพื่อให้เป็นกรณีศึกษากับผู้นำได้นำไปใช้ในองค์กร สังคม หรือการบริหารหน่วยงานต่างๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้คำพูด วาทกรรม อย่างไรให้สังคมเกิดความสงบ สันติ และสร้างความปรองดอง เพื่อให้สังคมและประเทศชาติเกิดความสงบสุขอย่างแท้จริง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยมีการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ครบถ้วน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดแยกประเด็นและจัดหมวดหมู่ตามความมุ่งหมายในการวิจัย

๒. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive and analytic Study) โดยการนำข้อมูลเบื้องต้นมาวิเคราะห์แยกประเภทหาข้อสรุป และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสุดท้าย สำหรับการสร้างข้อสรุปต่อไป

๓. สรุปผลการวิจัยตามหลักอุปนัยวิธี ผู้วิจัยใช้แนวคิดและทฤษฎีและกรอบวิจัยที่เสนอไว้ข้างต้น มาวิเคราะห์หลักการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น ๓ ส่วนตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ประกอบด้วย

๑. เพื่อศึกษาการใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
๒. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักวาจาสุภาษิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาษิต ของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

๔.๑ วาทกรรมสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

วาทกรรมสร้างเพื่อสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ จากการรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตลอดช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลไว้รวม ๕ ครั้ง และเป็นสกัดเป็นวาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองได้ ๑๖ เหตุการณ์

สำหรับการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการสร้างความปรองดอง นั้น ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของ นายโทนี แบลร์ อดีตนายกรัฐมนตรีประเทศอังกฤษ ที่ได้เคยเสนอเรื่องแนวทางสร้างความปรองดอง ไว้ ๕ แนวทาง ประกอบด้วย

๑) การแบ่งปันมากกว่าการแบ่งแยก ผู้วิจัยพบว่า วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา ที่พูดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกี่ยวข้องกับเรื่องของการแบ่งปัน มี ๓ เหตุการณ์ ดังนี้

(เหตุการณ์ที่๑) พลเอกประยุทธ์ พูดเพื่อให้กำลังใจกลุ่มนักกีฬาผู้พิการที่ไปแข่งขันกีฬาคคนพิการ “พาราลิมปิกเกมส์ ๒๐๑๖” ที่ประเทศบราซิล

“ผมขอเป็นกำลังใจให้กับนักกีฬาทุกคนที่กำลังอยู่ในระหว่างการแข่งขัน ครั้งนี้อาจเป็นเพียงจุดเริ่มต้นสำหรับบางคน ขอให้สัมผัสประสบการณ์ให้เข้มข้นเพื่อความสำเร็จในวันข้างหน้า”
(๑๖ กันยายน ๒๕๕๙)^๑

^๑ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

คำพูดของ พลเอกประยุทธ์ เป็นลักษณะของความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจนักกีฬาผู้พิการ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศไทยเพิ่งรวมใจกันเป็นหนึ่งใน การ ส่งกำลังใจไปเชียร์ ทพนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เมื่อจบการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ทพนักกีฬาไทยได้เหรียญโอลิมปิกรวม ๖ เหรียญ^๒ และมีรางวัลเงินอัดฉีดให้นักกีฬา จำนวนมาก จากนั้นก็มีการแข่งขันกีฬาผู้พิการต่อเนื่อง และถึงแม้นักกีฬาจะเป็นผู้พิการแต่ก็สามารถคว้าเหรียญโอลิมปิกในการแข่งขันกีฬารวมได้มากถึง ๑๘ เหรียญ ในโอกาสนี้นายกรัฐมนตรี จึงเลือกที่จะพูดเรื่องของกีฬาซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของของความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มาพูดให้กำลังใจนักกีฬาผู้พิการ

สอดคล้องกับแนวทางของโทนี แบลร์ ที่ให้ความเห็นว่า การที่จะสร้างความปรองดอง ต้องทำให้สังคมเกิดความรู้สึกแบ่งปันโอกาสและต้องผนึกกำลังกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวทางเรื่องของการแบ่งปัน ที่ พลเอกประยุทธ์ ได้แสดงออกผ่านวาทกรรม ซึ่งการแบ่งปันนั้นมิใช่เพียงเรื่องของการให้ทรัพย์สินสิ่งของมีค่า แต่การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจนักกีฬาผู้พิการได้ตระหนักว่า แม้ว่าวันนี้จะยังไม่ใช่ออกาสของเขาที่ได้รับเหรียญรางวัล แต่ประสบการณ์ ที่ได้รับ และการฝึกฝนให้มีความพร้อม สักวันโอกาสของความสำเร็ก็จะรอพวกเขาอยู่ในอนาคต ความหมายโดยรวม ผู้ฟังได้ฟังคำพูดนั้น จากผู้นำประเทศแล้วก็จะก่อให้เกิดกำลังใจและความพยายามเพิ่มมากขึ้น

(เหตุการณ์ที่๒) พลเอกประยุทธ์ ได้เดินทางไปร่วมประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๑ วันที่ ๑๘-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการพูดประเด็นเรื่องการประชุมสุดยอดผู้นำด้านผู้ลี้ภัย

“การศึกษาและฝึกอาชีพให้กับผู้ลี้ภัย ในพื้นที่พักพิง ให้มีความรู้ มีอาชีพ ถ้าเขามีโอกาสกลับคืนประเทศบ้านเกิด และจะได้ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขมีอาชีพมีรายได้ของเขา ” (๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^๓

เรื่องของปัญหาผู้ลี้ภัยที่หลายประเทศกำลังประสบปัญหาเดียวกัน คือ รับผู้ลี้ภัยไว้ในความดูแล นายกรัฐมนตรี หยิบยกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาพูดผ่านวาทกรรมในบริบทของการแบ่งปันไม่แบ่งแยก เช่นกัน เพราะประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ ผู้คนมีน้ำใจและเห็นอกเห็นใจ ขอบช่วยเหลือผู้อื่น พลเอกประยุทธ์ มองว่า ไม่เพียงแค่นี้ให้ที่พักพิงกับผู้ลี้ภัยเท่านั้น แต่ควรจะให้การศึกษาและฝึก

^๒ สรุปเหรียญโอลิมปิกฤดูร้อน ๒๐๑๖, sanook.com, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://sport.sanook.com/olympic/medal/> [๓ ม.ค. ๒๕๖๐].

^๓ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

อาชีพ ก่อนที่กลุ่มผู้ลี้ภัยจะกลับสู่ประเทศของตนเอง และใช้ความรู้ที่ได้รับจากเมืองไทย กลับไปใช้ประโยชน์ สร้างอาชีพ ในประเทศของเขา

ในเรื่องนี้ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ กลับมองในอีกมุมซึ่งตรงกันข้ามกับ พลเอกประยุทธ์ โดยเห็นว่า ปัญหาผู้ลี้ภัย เป็นปัญหาที่สะสมมานาน และเป็นธรรมดาของโลก ที่ประเทศไหนมีความเจริญก็จะมีผู้อพยพย้ายถิ่นฐานไปทำมาหากินในประเทศนั้น (Globalization) เหมือนครั้งหนึ่ง ที่คนไทยเองก็เคยหลั่งไหลไปขายแรงงานในประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะฉะนั้น การที่จะพูดว่า หากฝึกอาชีพให้ผู้อพยพผู้ลี้ภัยแล้ว เขาจะนำวิชาชีพกลับไปใช้ในประเทศของเขานั้น อาจจะไม่จริงเสมอไป เพราะหากเขาเห็นช่องทางทำธุรกิจในประเทศไทย เขาก็อาจจะอยู่ในประเทศไทยต่อไป ไม่เดินทางกลับประเทศต้นทาง^๔ ในเรื่องนี้อาจจะไม่เข้าข่ายเรื่องของการปรองดองในแนวทางของการแบ่งปัน เพราะคนในสังคมเอง อาจจะไม่เห็นด้วยกับการรับผู้ลี้ภัยเข้ามาในประเทศ

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ในแง่มุมมองที่ว่า การมีน้ำใจปัญหาของผู้อพยพผู้ลี้ภัยก็เป็นสิ่งดี ที่เราจะแบ่งปันความเอื้อเฟื้อให้กับผู้ที่เดือดร้อนแต่ก็ควรจะมีการจำกัดเรื่องของระยะเวลาในการให้ที่พักพิง ไม่ควรนานเกินไป และ ไม่ควรทำให้คนไทยด้วยกันเองรู้สึกว่า รัฐบาลเอื้อเฟื้อผู้ลี้ภัยมากจนเกินไป รับกลุ่มผู้ลี้ภัยเข้ามา เพื่อให้พักพิงชั่วคราว ในระยะเวลาไม่นาน อาจจะ ๑-๒ เดือนก่อนที่จะส่งต่อไปประเทศที่ ๓ น่าจะเป็นแนวทางที่ดีกว่า

(เหตุการณ์ที่ ๓) พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พูดถึงสิ่งที่รัฐบาล โดยบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน ได้จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติชุดยิ่งใหญ่ “สายธารพระราชไมตรี” ซึ่งนำเสนอพระราชกรณียกิจด้านการต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการเปิดตัวประเทศไทยต่อประชาคมโลกและเจริญสัมพันธไมตรีกับนานาชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ รวมทั้งสิ้น ๒๙ ประเทศทั่วโลก

“นับได้ว่าเป็นผลงานทางประวัติศาสตร์ ที่ผมอยากให้คนไทย รวมทั้งเยาวชน-คนรุ่นใหม่ ได้เห็นนะครับ” (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)^๕

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พยายามพูดถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมดวงใจของประชาชนทั้งประเทศ เพราะเมื่อพูดถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คนไทยทุกคนก็ต้องมีแนวความคิดไปในทางเดียวกันคือ รักและเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะพระราชกรณียกิจ

^๔ สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ ม.ค. ๒๕๖๐].

^๕ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๓๐ ก.ย.๒๕๕๙].

ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นที่ยอมรับของประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ในพระมหากรุณาธิคุณที่ พระองค์ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย เป็นล้นพ้น ดังนั้น ศูนย์รวมดวงใจของคนในชาติ จึงถูกดึงมาเพื่อ กระตุ้นก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดอง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ขณะที่ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ยังมีความคิดเห็นย้อนแย้งว่า การที่นายกรัฐมนตรี พูดในเรื่องของสารคดีเฉลิมพระเกียรติของในหลวงรัชกาลที่ ๙ อาจจะยังไม่ใช่แนวทางการสร้างความปรองดองที่แท้จริง เพราะเรื่องของพระราชกรณียกิจ สิ่งที่พระองค์ได้ทรงวางแนวทางไว้ ควรจะมีการรณรงค์ส่งเสริมให้คนในชาติได้สืบสานและได้ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงแค่ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือแค่เพียงโอกาสพิเศษ เท่านั้น^๖

ผู้วิจัยเห็นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นบุคคลที่คนไทยทั้งประเทศรักและเทิดทูนไว้เหนือเกล้า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ท่าน ไม่ว่าจะเป็นพระราชกรณียกิจ ต่างๆ หรือ สิ่งที่พระองค์ทรงวางแนวทางไว้ให้คนไทยได้ปฏิบัติตาม หรือช่วงที่ประเทศไทยประสบกับสถานการณ์ อันใด ทั้งอุบัติเหตุ หรือ ภัยธรรมชาติ ก็จะได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ที่พระองค์ทรงมีมหากรุณาธิคุณ พระราชทานความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมดวงใจคนไทยทั้งชาติ สามารถใช้เป็นสิ่งกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรัก ความสามัคคีได้

๒) ทิศทางอนาคตของประเทศ ผู้วิจัยพบว่า วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่พูดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกี่ยวข้องกับเรื่องของทิศทางอนาคตของประเทศ มี ๖ เหตุการณ์ ดังนี้

(เหตุการณ์ที่ ๑) นายกรัฐมนตรีพูดถึงเรื่องของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการของรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ได้มีการนำขบวนรถไฟใหม่จำนวน ๓๙ คัน มาให้บริการประชาชน

“จุดเปลี่ยน”ครั้งสำคัญของประวัติศาสตร์กว่า ๑๐๐ ปี ของการรถไฟไทย(๒ กันยายน ๒๕๕๙)^๗

การพูดถึงเรื่องของความปรองดอง คือการมองไปสู่เรื่องของอนาคต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งการเชื่อมโยงระบบขนส่ง ก็เป็นอีกนโยบายหนึ่งที่รัฐบาล มุ่งแก้ปัญหา

^๖ สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ ม.ค. ๒๕๖๐].

^๗ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

วางรากฐานที่มั่นคงให้ประเทศ หากพูดถึงทิศทางในอนาคต คือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรองดอง เพราะ นั่นคือการมองไปข้างหน้า คือการพัฒนาาร่วมกันในทุกมิติ พลเอกประยุทธ์ มองว่า รถไฟเป็นการขนส่งรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนเลือกจะใช้บริการ เพราะอัตราค่าโดยสารที่ไม่แพงมากเหมาะกับคนรายได้น้อย แต่ที่ผ่านมา ขบวนรถไฟ ค่อนข้างเก่า และมีปัญหา จึงถึงเวลาแล้วที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยการนำขบวนรถไฟใหม่เข้ามาให้บริการกับประชาชน

โทนี แบลร์ แสดงความเห็นเรื่องของการมองทิศทางในอนาคต ร่วมกันว่า ในอดีตจะเป็นอย่างไร ให้จดจำไว้เป็นบทเรียน ตอนนี้ให้อยู่กับปัจจุบัน และมองเรื่องที่จะนำไปสู่อนาคต คือ ความสามัคคี ปรองดอง เพื่อการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ เหมือนกับคำกล่าวของ ปรีชาญาณ วงศ์อรุณ ที่กล่าวในบทความ “สมานฉันท์-ปรองดอง : ศัพท์แสง หลักการและทางเลือก” โดยการหยิบยกสำนวนสุภาษิตฝรั่งที่ว่า “let bygones be bygones”^๔ หมายถึง อดีตที่ขมขื่นก็ควรปล่อยให้เป็นอดีตไปตลอด อย่าพยายามไปรื้อฟื้นโหยหามันอีก ไหนๆ เมื่อมันได้เกิดขึ้นแล้ว ก็ไม่สามารถย้อนกลับไปหยุดยั้งหรือแก้ไขอะไรมันได้อีกแล้ว ดังนั้น ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อประเทศไทยเราต้องการที่จะก้าวข้ามความขัดแย้งเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน จำเป็นต้องมองไปถึงเรื่องในอนาคตที่คนในชาติจะต้องพัฒนาร่วมกัน

(เหตุการณ์ที่ ๒) พลเอกประยุทธ์ ได้พูดถึงเรื่องของการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ที่มีการอนุมัติโครงการต่างๆ ๓๔ โครงการ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิต กระตุ้นกิจกรรมห่วงโซ่อุปทาน ในสินค้าและบริการต่างๆ ในท้องถิ่น และในภาพรวมของประเทศ

“นอกจากจะเป็นการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร” แล้ว ยังช่วยสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของคนในประเทศ ช่วยให้คนไทยสามารถเข้าถึงยา เครื่องมือแพทย์” (๒ กันยายน ๒๕๕๙)^๕

ความมุ่งหมายของรัฐบาล คสช. ในอีกมิติหนึ่ง คือการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร เพื่อเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์แบบครบวงจร และสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประชาชนคนไทยทั่วประเทศ เพราะการรักษาพยาบาลเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงจะได้รับ รวมถึงการเข้าถึงยาได้โดยง่าย ด้วย สิ่งที่พลเอกประยุทธ์ พยายามพูดในเรื่องของ “ศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร เป็นนโยบายสัญญาากับประชาชน ว่า ในอนาคต คนไทยทั้งประเทศจะมีสุขภาพที่ดีขึ้น หากรัฐบาลเร่งผลักดันอุตสาหกรรมทางการแพทย์ การสนับสนุนการวิจัย

^๔ ปรีชาญาณ วงศ์อรุณ, สมานฉันท์-ปรองดอง: ศัพท์แสง หลักการและทางเลือก, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.matichon.co.th/news/464337> [๑๑ ก.พ. ๒๕๖๐].

^๕ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

ยา เพื่อผลิตยาใช้เองในประเทศ ลดต้นทุนการนำเข้ายาจากต่างประเทศ ทำให้คนไทยเข้าถึงยาที่มีคุณภาพได้ง่ายขึ้น นายกรัฐมนตรี พยายามจะพูดให้ประชาชน ได้เห็นในสิ่งที่รัฐบาล กำลังจะทำให้ประชาชนมีสิทธิขั้นพื้นฐาน ทางด้านสุขภาพที่ดีขึ้น

เช่นเดียวกับ สามารถ มั่งส้าง นักวิชาการและคอลัมน์นิสต์ ที่มีมุมมองเรื่องของการคุ้มครอง ในด้านทิศทางอนาคตของประเทศ คือ การมองภาพรวมของอนาคตและสังคมร่วมกัน^{๑๐} เป็นการปูพื้นความสัมพันธ์ของคนในสังคม เพราะความขัดแย้งในแง่หนึ่งของสังคม คือ การเข้าถึงสิทธิพื้นฐานได้ไม่เท่าเทียมกัน แต่หากรัฐบาล มีการพัฒนาเรื่องของสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนพึงจะได้รับ ให้เสมอภาคกัน ความปรองดอง ของคนในชาติก็จะเกิดขึ้นได้

(เหตุการณ์ที่ ๓) พลเอกประยุทธ์ พูดถึง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้จัดกิจกรรม ตลาดนัดคลองผดุงกรุงเกษม ด้านข้างทำเนียบรัฐบาล ภายใต้ชื่องาน “ตลาดเกษตรดิจิทัล” วันที่ ๕-๒๕ กันยายน ๒๕๕๙

“ตลาดเกษตรดิจิทัล” ภายใต้แนวคิด “เทคโนโลยีก้าวไกล การเกษตรไทยก้าวหน้า” (๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๑๑}

เรียกได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก ที่ผ่านมามีการประสบปัญหาเรื่องของพ่อค้าคนกลาง ซึ่งเป็นคนรับซื้อสินค้าทางการเกษตร จากเกษตรกร เพื่อนำไปขายต่อ อีกทอดหนึ่ง ทำให้เกษตรกร ต้องขายสินค้าในราคาส่งและหลายครั้งถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา มีการเอารัดเอาเปรียบกันเกิดขึ้น นายกรัฐมนตรี จึงได้ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง เร่งหามาตรการแก้ปัญหาสินค้าราคาตกต่ำ และปัญหาเกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง จึงมีไอเดียการจัดงาน “ตลาดเกษตรดิจิทัล” ขึ้น เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีจากระบบดิจิทัล ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เกษตรกร สามารถเข้าถึงการขายสินค้าทางการเกษตร ได้ทางอินเทอร์เน็ต คือ จากผู้ผลิต สู่มือผู้ซื้อ โดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางอีกต่อไป เพราะรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของเกษตรกร ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ และอยากให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงต้องการที่จะสนับสนุนการขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ให้มากขึ้น ตามนโยบาย ไทยแลนด์ ๔.๐

(เหตุการณ์ที่ ๔) นายกรัฐมนตรี ได้พูดถึงการแถลงผลงานของรัฐบาลได้ครบรอบ 2 ปี ในการบริหารประเทศด้านต่างๆ

^{๑๐} สามารถ มั่งส้าง, การปรองดอง: การคิดเห็นตรงข้าม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9570000082152> [๑๑ ก.พ. ๒๕๖๐].

^{๑๑} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙]

**“ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” เพื่อเป็น “เข็มทิศนำทาง” ให้ประเทศสู่ความสำเร็จ สู่ความ
“มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ก็เพื่อลูกหลานไทย”** (๑๖ กันยายน ๒๕๕๙)^{๑๒}

พลเอกประยุทธ์ พยายามจะบอกถึงสิ่งที่ รัฐบาล คสช. ได้เข้ามาบริหารประเทศครบ ๒ ปี จึงต้องมีการชี้แจงผลงานของรัฐบาลว่า ตลอดเวลาที่เข้ามาเป็นรัฐบาลนั้น มีผลงานอะไรเป็นที่ ประจักษ์แก่สายตาประชาชน ไปบ้างแล้ว ความคืบหน้าโครงการต่างๆ ที่ได้เข้ามาสานต่อ และทิศทาง ในการบริหารประเทศของรัฐบาล คสช. ได้วางยุทธศาสตร์ของชาติไว้ถึง ๒๐ ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ วางรากฐานในอนาคตให้กับประชาชนชาวไทย ในอนาคต ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งตรงกับหลัก ของการสร้างความปลอดภัย ในเรื่องของสิทธิพื้นฐานอันพึงมีขอประชาชน นั่นคือ หลักของความ มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งการที่พลเอกประยุทธ์ นำเรื่องของเป้าหมายที่ประเทศจะเดินไปใน อนาคตนั้น ประชาชนจะพบกับความเป็นอยู่ที่ดี ก็ทำให้คนพึงรู้สึก ว่า ตนเองมีเป้าหมายและวางแผน อนาคตได้ถูกต้อง เพราะรัฐบาล หรือ ผู้นำประเทศ ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารประเทศได้ เข้ามาให้ความสำคัญแล้ว

สำหรับในแง่มุมมองของ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ มองว่าพลเอกประยุทธ์ เป็นคนที่มี ความรู้ความสามารถและ มีอำนาจในการไปพูด หรือแสดงออกในเวทีต่างๆ ทั้งระดับโลกและ ระดับประเทศ แต่การนำเสนอข้อมูล หรือการพูดถึงนโยบายนั้น จะอาศัยหลักความชอบธรรมของ นโยบายต่างๆในการสร้างความชอบธรรมให้กับตัวเอง ซึ่งพยายามจะบอกถึงทิศทางการบริหาร ประเทศในอนาคต หรือ เรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นั้น พลเอกประยุทธ์ พยายามที่จะมุ่งเน้นไป ที่การแก้ปัญหาเรื่องของความแตกแยก วิถีชีวิตบ้านเมือง แต่ยังไม่ได้มองถึงปัญหาความยากจนของคน ในประเทศ ซึ่งสิ่งที่พูดออกมายังไม่ใช่ความจริงทั้งหมด หรือ **Half truth** เพราะสิ่งที่พูดมาเป็น แนวนโยบาย แต่ความจริงอีกครั้งหนึ่ง คือ ปัญหาในทางปฏิบัติ^{๑๓} เพราะบางสิ่งบางอย่างไม่สามารถ ทำได้จริง นั่นเป็นเพราะพลเอกประยุทธ์ ยังไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสิทธิมนุษยชน ไม่เข้าใจในหลัก ของการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่เข้าใจในสิ่งที่เส้นทางออกของประเทศ ที่นำไปสู่การพ้นวิกฤต เรื่องปัญหาความยากจน เรื่องความเหลื่อมล้ำอย่างแท้จริง

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ระบุว่า เรื่องของการวางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ต้องให้ประชาชน มีส่วนร่วม ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ทำอะไรแบบที่ตัวเองอยากจะทำบนพื้นฐานของความเป็นไป

^{๑๒} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๑๓} นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ, อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, [๓๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

ได้ และไม่ผิดกฎหมาย นั่นคือการตอบโจทก์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพราะหากประชาชนยังไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองพึงจะกระทำได้ ความปรองดอง ก็จะไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม^{๑๔}

ส่วน นายโชคชัย ชัยชนะ กลับมองว่าทุกครั้งที่นายกรัฐมนตรี พูดออกมานั้น เหมือนเป็นการรับปากกรายๆว่า จะทำตามแนวนโยบายที่ได้ประกาศออกไป ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งมองว่า เรื่องต่างๆที่เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์และจะเป็นการปูพื้นฐานไปสู่ความปรองดองในอนาคต^{๑๕}

สรุป ตามที่นายโทนี แบร์ล มองว่า ความปรองดองที่จะนำไปสู่ทิศทางในอนาคตได้นั้น ต้องเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน นั่นหมายถึงว่า นโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลได้มีแนวคิดออกมาในทุกเรื่อง ต้องพยายามทำให้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่สามารถปฏิบัติได้จริง และเห็นผลเป็นรูปธรรม และประชาชน จะเป็นผู้ตัดสินเองว่า สิ่งที่พลเอกประยุทธ์ พูดมานั้น เป็นเรื่องจริงที่ปฏิบัติได้ จนนำไปสู่การสร้างความปรองดองของชาติในอนาคต

(เหตุการณ์ที่ ๕) พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของ วันเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๐ กันยายนของทุกปี ในปีนี้มีการกำหนดคำขวัญว่า “ร่วมแรงแข่งขัน ช่วยกันพัฒนา ฝ่าฟันอันตราย” ซึ่งนายกรัฐมนตรี ต้องการให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

“ให้สมกับที่รัฐบาลได้ทุ่มเท ในทุกมิติ ทุกด้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนในวันนี้ จะเป็นผู้นำพาประเทศไปสู่จุดหมายของเรา ในวันข้างหน้า” (๑๖ ก.ย.๒๕๕๙)^{๑๖}

เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า นั่นคือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เพราะเยาวชนต้องเติบโตไปเพื่อรับหน้าที่ต่อจากคนรุ่นหลังในการนำพา พัฒนาและบริหารประเทศไทย ซึ่งพลเอกประยุทธ์ ต้องการให้เยาวชน ได้เรียนรู้ และพัฒนาความรู้ความสามารถ และจดจำประสบการณ์ ในช่วงที่เกิดวิกฤติความขัดแย้งในประเทศ เพื่อไม่ให้ปัญหาเหล่านี้ย้อนกลับไปสู่ยุคที่เยาวชนคนรุ่นหลังต้องขึ้นมาเป็นผู้นำ หรือขึ้นมาพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งวาทกรรมที่ พลเอกประยุทธ์กล่าวนั้นถือว่า มีการ

^{๑๔} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า , [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายโชคชัย ชัยชนะ, ผู้จัดการบริษัทเอกชน, [๒๗ ม.ค.๒๕๖๐].

^{๑๖} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

วางหมุดหมาย และการประกาศมีความชัดเจน เป็นวาทกรรมที่เอาจริงเอาจัง มุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การที่เยาวชนคือพลังในการสร้างชาติในอนาคต

(เหตุการณ์ที่ ๖) พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของวันเกษียณอายุราชการ ประจำปี ๒๕๕๙ ซึ่งตรงกับวันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปี โดยมุ่งหวังให้ข้าราชการที่แม้จะเกษียณอายุราชการไปแล้วแต่ด้วยความรู้ความสามารถที่มีอยู่ ก็สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศไทย

“แม้วันพรุ่งนี้ท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว ผมเชื่อว่าความรู้ และประสบการณ์ของท่าน ยังจะเป็นคุณูปการต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง” (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)^{๑๗}

พลเอกประยุทธ์ ได้พูดให้กำลังใจข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุ ว่า ให้ภูมิใจกับอาชีพข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด เพราะที่ผ่านมาได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติมาเป็นระยะเวลาหลายสิบปี ดังนั้น ช่วงเวลาต่อจากนี้ไป ขอให้ข้าราชการได้พักผ่อนอยู่กับครอบครัว ดูแลสุขภาพของตนเองหลังจากที่ต้องทำงานหนัก มาเป็นเวลานาน แต่กระนั้นความรู้ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ ที่สั่งสมมาของข้าราชการ นั้นก็สามารถ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม หรือประเทศชาติในอนาคต สำหรับข้าราชการ ก็เป็นฟันเฟืองหนึ่งที่จะนำไปสู่ความปรองดองของสังคมได้ เพราะข้าราชการของหน่วยงานต่างๆ ต่างก็มีหน้าที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันไป แต่ละกระทรวง ทบวง กรม ข้าราชการ ต้องทำงานแบบสุจริต โปร่งใสและตรวจสอบได้ และมีความจริงใจในการทำงานบริการประชาชน เพราะเมื่อเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ยังคงความน่าเชื่อถือให้กับประชาชนในสังคมได้

๓) ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ผู้วิจัยพบว่า วาทกรรมสร้างเพื่อความปรองดองของพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา ที่พูดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกี่ยวข้องกับเรื่องของความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม มี ๓ เหตุการณ์ ดังนี้

(เหตุการณ์ที่ ๑) พลเอกประยุทธ์ กล่าวถึงเรื่องของการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

“การแก้ไขปัญหาความมั่นคงจังหวัดชายแดนใต้ฉัน ทุกคนเป็นห่วง รัฐบาลห่วงมากที่สุดอยู่แล้ว เพราะเป็นความเป็น ความตายของประชาชน”(๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๑๘}

^{๑๗} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: [http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1\[๓๐ ก.ย.๒๕๕๙\]](http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1[๓๐ ก.ย.๒๕๕๙]).

ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง ที่มีรัฐบาลหลายชุดที่เข้ามาบริหารประเทศตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ต่างกำหนดเป็นนโยบายที่เร่งด่วน แต่เนื่องจากเป็นปัญหา ที่ละเอียดอ่อน มีความสลับซับซ้อน อีกทั้งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความยากลำบาก และ ยังไม่มีท่าทีว่าจะยุติลงได้โดยง่าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงของชาติทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก การที่พลเอกประยุทธ์ พุดถึงเรื่องความห่วงใยประชาชนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะต้องการให้ความเป็นธรรมกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และช่วยเหลือเยียวยา รวมถึงการติดตามจับกุมกลุ่มผู้ก่อเหตุ และมาตรการเรื่องของการพูดคุยสันติภาพ

โทนี แบร์ล มองว่า จริงๆแล้ว เราไม่สามารถลบเลือนความยุติธรรมได้ แต่สาระที่แท้จริงคือสามารถตั้งกรอบการทำงานที่ทุกคนเห็นว่ายุติธรรมได้ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นประเทศไทยมีกรอบอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องลงลึกในรายละเอียดในแง่ของความยุติธรรมและความสมดุล และสร้างความไว้วางใจกับประชาชน หรือ การที่รัฐบาลเอาใจจริงเอาใจกับการแก้ปัญหาความไม่สงบอย่างจริงจัง ประชาชนก็จะรับรู้ได้ถึงความจริงใจของรัฐบาล เช่นเดียวกับ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ เห็นว่า ในเรื่องของการแก้ปัญหาปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ นั้น รัฐบาลต้องใช้เครื่องมือที่มีอยู่ ในการสร้างความชอบธรรม ทั้งเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย และการเร่งเยียวยา ทั้งนี้ต้องไม่ลืมที่จะวางแผนนโยบายในอนาคตคือเรื่องของการพูดคุยสันติสุข^{๙๙} เช่นเดียวกับ พระไพศาล วิสาโล ที่มองว่า เรื่องของความปรองดอง รัฐบาลเองต้องเข้าใจความรู้สึกของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะปัญหาของฝ่ายที่ขัดแย้งไม่เห็นด้วยเป็นเพราะปัจจัย ๓ ประการ คือ โกรธ เกลียด กลัว ซึ่ง ๓ สิ่งนี้เป็นอุปสรรคที่ทำให้การปรองดองเกิดขึ้นได้ยาก เป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก ที่พลเอกประยุทธ์ จะต้องพูดอย่างไรให้กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย หรือคนในพื้นที่บรรเทาความรู้สึก โกรธ เกลียด กลัวลงได้^{๑๐๐} ซึ่งหากจะพูดให้ได้ผลจริงๆ ก็ต้องเข้าใจความรู้สึกและมุมมองของฝ่ายที่เห็นต่างด้วย เพราะหากไม่เข้าใจแล้วพูดออกไป อาจจะทำให้เข้าใจไม่พอใจ หรืออาจจะเกิดความหวาดระแวง และกลัวมากขึ้น ดังนั้น พระไพศาล วิสาโล แนะนำให้พลเอกประยุทธ์ ต้องฟังให้มาก

^{๙๙} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1>[๒ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๑๐๐} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๑๐๑} สัมภาษณ์ พระไพศาล วิสาโล, เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ, [๓๐ ม.ค.๒๕๖๐].

ผู้วิจัยมองว่า ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น รัฐบาลมีความพยายามที่จะแก้ปัญหา แต่จากการที่ผู้วิจัยได้เคยมีโอกาสลงไปสัมผัสและศึกษาปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น พบว่า ความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นชาวมุสลิม ไม่ต้องการให้คนนอกพื้นที่เข้าไปบริหารจัดการหรือ ดูแลแก้ไขในหลายๆ เรื่องที่เขาสามารถดูแล และจัดการกันเองได้ เพราะที่ผ่านมาเกิดการเอารัดเอาเปรียบกันขึ้น และมีการปลูกฝังผ่านมาจากฐานสู่รุ่น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ บางส่วนอาจยังไม่เห็นด้วยกับนโยบายของภาครัฐมากนัก เช่น การนำทหารต่างพื้นที่ซึ่งไม่เข้าใจหลักของศาสนาอิสลาม ลงไปอยู่ใน พื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเมื่อมีการบุกเข้าตรวจค้น บ้านต้องสงสัย นั้น ได้นำสุนัขดมกลิ่นเข้าไปตรวจค้น ซึ่งตามหลักคำสอนของชาวมุสลิม ไม่ชอบสุนัขเพราะสุนัขเป็นสัตว์สกปรก แต่เจ้าหน้าที่ก็ยังจะนำสุนัขเข้าไปในบ้าน หรือแม้กระทั่ง การเข้าไปในบ้านของประชาชนในช่วงเวลาละหมาด นั้น ก็เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เหล่านี้ คนนอกพื้นที่ ควรต้องศึกษาบริบทของสังคมนั้นๆ ก่อนที่เราจะเข้าไปสัมผัสหรือเข้าไปแก้ไข ตามแนวยุทธศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงพระราชทานแนวทางแก่งหวายงานที่ลงไปปฏิบัติภารกิจ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

(เหตุการณ์ที่ ๒) พลเอกประยุทธ์ พุดถึงเหตุการณ์เรือของผู้แสวงบุญชาวมุสลิม ล่มที่แม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง ๒๘ คน

“เสียใจด้วยนะครับ เป็นพี่น้องชาวมุสลิมส่วนใหญ่ ไปทำบุญ ผมสั่งงานไปแล้วว่าจะต้องรับผิดชอบดูแลค่าเสียหาย เยียวยา มีความผิดทางอาญาคด้วย” (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)^{๒๑}

นายกรัฐมนตรี พยายามพูดให้กำลังใจ รู้สึกเห็นอกเห็นใจต่อการสูญเสียในครั้งนี้ พร้อมทั้งได้สั่งการให้มีการรับผิดชอบดูแลช่วยเหลือเยียวยาค่าเสียหาย เรื่องความผิดคดีอาญา ให้ทุกคนได้รับความเป็นธรรมในทุกมิติ นอกเหนือจากนี้ ยังให้มีการดูแลป้องกันในระยะยาวด้วย ทั้งเรื่องของการตรวจสอบอุปกรณ์ของเรือให้ได้มาตรฐาน อุปกรณ์ช่วยชีวิตควรมีให้เพียงพอต่อผู้โดยสาร

ผู้วิจัยมองว่า การที่นายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้นำประเทศ ได้ออกมาแสดง ความเห็นอกเห็นใจต่อผู้สูญเสียในครั้งนี้ และสั่งการให้มีการช่วยเหลือเยียวยาผู้บาดเจ็บและญาติผู้เสียชีวิต ก็ทำให้ผู้ที่ได้รับฟังรู้สึกเกิดความรู้สึกว่า ตนเองต้องได้รับความยุติธรรมจากผู้เกี่ยวข้อง เพราะพลเอกประยุทธ์ ได้มีข้อสั่งการลงมาแล้ว และหากเป็นผู้วิจัยเอง ที่เป็นญาติของผู้ที่เสียชีวิต ก็ย่อมมีความรู้สึกที่ดี ต่อการปฏิบัติของท่านนายกรัฐมนตรี เรื่องของความเป็นธรรม

^{๒๑} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

เหตุการณ์ที่ ๓ พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของการแก้ปัญหาทวิศุูนย์เหรียญ โดยการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความถูกต้อง และสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

“รัฐบาลได้เร่งแก้ปัญหา “ทวิศุูนย์เหรียญ” นะครับ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย” (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)^{๒๒}

นายกรัฐมนตรี ได้หยิบยกประเด็นของทวิศุูนย์เหรียญซึ่งเป็นปัญหาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมานานกว่า ๔๐ ปี สร้างความเสียหายให้กับธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย และเกิดการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวจีน ที่มีการจัดโปรแกรมทัวร์ ในลักษณะพานักท่องเที่ยวไปซื้อของในร้าน นอมีนี่ อาทิ จิวเวอร์รี่, เครื่องหนัง และอื่นๆ โดยนักท่องเที่ยวต้องเสียเงินซื้อสินค้าในราคาที่แพงกว่าความเป็นจริง ๑๐-๑๐๐ เท่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวที่เข็ดขยาด ไม่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยอีก และจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย พลเอกประยุทธ์ จึงต้องพูดถึงเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้กลุ่มธุรกิจเอาเปรียบนักท่องเที่ยวเหล่านี้หมดไป เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านด้านการท่องเที่ยวให้ประเทศไทย

ผู้วิจัยมองว่า กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว ในประเทศไทยนั้น มีจำนวนมาก และปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวจีน เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวนมาก แต่บริษัทท่องเที่ยวชั้นนำ ที่มีสายป่านยาว สามารถติดต่อนักท่องเที่ยวเข้ามา แต่หากบริษัทนำเที่ยวรายใด ที่จัดโปรแกรมทัวร์เอาเปรียบนักท่องเที่ยวสมควรที่จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย เพื่อไม่ให้เสียภาพลักษณ์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวทางของท่านนายกรัฐมนตรี และรัฐบาลที่ดำเนินการขึ้นเด็ดขาดกับกลุ่มธุรกิจที่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว และ ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้เห็นว่า บริษัทนำเที่ยวที่ได้มาตรฐานมีคุณธรรมและไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว ยังมีให้เลือกใช้บริการอีกจำนวนมาก

๔) ความจริงใจในการแก้ปัญหาและดูแลประชาชนอย่างจริงจัง ผู้วิจัยพบว่า วาทกรรมสร้างเพื่อความปรองดองของพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา ที่พูดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกี่ยวข้องกับเรื่องของความจริงใจในการแก้ปัญหาให้กับประชาชนมี ๒ เหตุการณ์ ดังนี้

(เหตุการณ์ที่ ๑) นายกรัฐมนตรี พูดถึงเรื่องของการแก้ปัญหการจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพมหานครที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน เพราะปริมาณรถไม่สมดุลกับถนนหรือเส้นทางที่มีอยู่ในปัจจุบัน

^{๒๒} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1>[๓๐ ก.ย.๒๕๕๙].

“เราต้องมองปัญหาทั้งระบบ และแก้ปัญหาอย่างมียุทธศาสตร์” (๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๒๓}

พลเอกประยุทธ์ พยายามที่จะบอกให้ประชาชนได้ทราบถึงการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ใช้รถใช้ถนน ว่ารัฐบาลกำลังพยายามที่จะเร่งดำเนินการอยู่ แต่เพราะปัญหานี้ เป็นปัญหาที่มีมานานแล้ว ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงานในการบูรณาการร่วมกัน

ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต มองว่าสิ่งที่พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของการแก้ปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร ที่ว่า เป็นปัญหาที่สะสมมานาน รัฐบาลกำลังพยายามแก้ปัญหาเรื่องนี้อยู่ ว่า แม้จะมีข้อเท็จจริง แต่ก็เหมือนการแก้ตัว เพราะรัฐบาลควรต้องหามาตรการอะไรออกมาแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว^{๒๔} สอดคล้องกับผู้วิจัยเอง ที่เห็นว่า ไม่ว่ารัฐบาลชุดใด ก็มักจะหาเหตุผลในเรื่องของเป็นปัญหาสะสมในระยะยาว แต่ไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการ คิดใหม่ ทำใหม่ อย่างจริงจัง เช่นทุกวันนี้ การจัดระบบรถประจำทาง รถไฟ และเรือ รวมถึงรถไฟฟ้า นั้นก็มีความเชื่อมโยงกันในระดับหนึ่ง แต่ควรที่จะส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้บริการสาธารณะมากยิ่งขึ้น เช่น ลดเวลาของการรอนาน ให้การเดินทางของผู้ใช้บริการถึงที่หมายเร็วขึ้น แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำด้วย เพื่อเป็นการจูงใจ ให้คนหันมาใช้บริการรถสาธารณะกันมากขึ้น เมื่อทุกคนเห็นว่า ระบบการขนส่งผู้โดยสารในกรุงเทพ น่าสนใจที่จะใช้บริการมากขึ้น ปริมาณของการนำรถยนต์ส่วนตัว ออกมาวิ่งบนท้องถนนก็ลดลง ก็ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาการติดขัดได้ในระดับหนึ่ง แต่ที่ผ่านมา มองว่า คนที่มีรถยนต์ส่วนตัวมักจะนำรถของตัวเองออกมาใช้งาน เพราะไม่มั่นใจในการบริการของรถโดยสารสาธารณะ อย่างเช่นรถเมล์ ที่ยังให้บริการไม่น่าประทับใจ จึงไม่เกิดแรงจูงใจที่จะโดยสารรถเมล์ไปยังจุดหมายปลายทาง

(เหตุการณ์ที่ ๒) นายกรัฐมนตรี พูดถึงเรื่องของปัญหาเด็กหาย ซึ่งผู้ปกครองต้องดูแลบุตรหลานให้ดีและผู้ปกครองต้องสอนให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตัวเองเมื่อต้องพบเจอกับคนแปลกหน้า

“ควรจะสอนลูก เตรียมทักษะให้ลูกในการที่ไม่รับของคนแปลกหน้า ไม่ไปไหนกับคนแปลกหน้า ต้องสั่งให้ชัดเจน แล้วก็ฝึกให้เป็นนิสัย” (๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^{๒๕}

^{๒๓} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๒๔} ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต, ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์กร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, [๕ ม.ค. ๒๕๖๐].

^{๒๕} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

พลเอกประยุทธ์ มีความห่วงใยเรื่องของปัญหาเด็กหาย ไม่ว่าจะเป็นการหายแบบพลัดหลงกับผู้ปกครอง หรือถูกลักพาตัว นับเป็นปัญหาหนึ่งของประเทศที่ต้องช่วยกันระมัดระวัง ดังนั้นผู้ปกครอง ควรต้องดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด พร้อมกับให้คำแนะนำเรื่องของการสอนบุตรหลาน ให้มีทักษะในการไม่รับของจากคนแปลกหน้า ไม่ให้ไปไหนกับคนแปลกหน้า และควรฝึกให้เป็นนิสัย และหากไปเที่ยวสถานที่ที่มีบุคคลพลุกพล่าน ควรจดชื่อและเบอร์ติดต่อของผู้ปกครอง ใส่กระเป๋าไว้ เพื่อใช้ในการติดตามตัว ซึ่งในเรื่องนี้เป็นความห่วงใยของพลเอกประยุทธ์

๕) การวางรากฐานประชาธิปไตยโปร่งใสตรวจสอบได้ ผู้วิจัยพบว่า วาทกรรมสร้างเพื่อความปรองดองของพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา ที่พูดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกี่ยวข้องกับเรื่องของความจริงใจในการแก้ปัญหาให้กับประชาชนมี ๒ เหตุการณ์ ดังนี้

เหตุการณ์ที่ ๑ พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของ การเพิ่มบทบาทของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เพื่อความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพตมิชอบ

“รัฐบาลนี้ถือว่าการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นวาระแห่งชาติ” (๙ กันยายน ๒๕๕๙)^{๒๖}

พลเอกประยุทธ์ ได้กล่าวถึงเรื่องของการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยให้ข้อมูลในเชิงสถิติว่า จากการตรวจสอบข้อมูลว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ปัญหาการทุจริตได้สร้างความเสียหายให้หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๒๐๐ เรื่อง คิดมูลค่าความเสียหายมากกว่า ๕ แสนล้านบาท นายกรัฐมนตรียังกล่าวถึงดัชนี ชีวิตาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI) เกือบ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก โดยในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๗๖ ดังนั้น เป้าหมายสำคัญของรัฐบาล คสช. คือการเร่งปราบปรามการทุจริตทุกประเภท ซึ่งถือเป็นนโยบายหลัก ที่รัฐบาล คสช.ได้ประกาศให้เป็นวาระแห่งชาติตั้งแต่เข้ามาบริหารประเทศ โดยการทำงานเชิงรุก บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ที่ผ่านมา ได้มีการตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริต และมีการดำเนินการทางวินัยอย่างเด็ดขาด รวมถึงหากพบความผิดชัดเจนถึงขั้นให้ไล่ออกจากราชการ เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่าง และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่า ในหน่วยงานราชการต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแนวทางของโทนี แบลร์ ที่ว่า การปรองดองจะง่ายขึ้นถ้ารัฐบาลกำลังทำงานเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนรู้สึกดีขึ้น

^{๒๖} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๙ ก.ย.๒๕๕๙].

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ มองว่าการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ควรดำเนินการมาตั้งนานแล้ว เพราะที่ผ่านมาปัญหาคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่ยังรากลึกในสังคมไทย ถึงเวลาที่ต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจัง^{๒๗}

ขณะที่ นายศักดิ์ จิวิธยางกูร ให้ความเห็นว่า พลเอกประยุทธ์ ในฐานะผู้นำรัฐบาลชุดนี้ เห็นว่าจุดอ่อนของรัฐบาล คสช.คือ ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ทำให้ถูกโจมตีทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งรัฐบาลเองก็ต้องพยายามทำความเข้าใจว่าเหตุใด คสช.จึงต้องเข้ามาบริหารประเทศเอง และในขณะที่อธิบายหรือชี้แจงแสดงเหตุผลแล้ว สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจกันไปด้วยอีกทางหนึ่งก็คือต้องปฏิบัติอย่างมียุทธศาสตร์ มีแนวทางที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญเป็นธรรมกับคนในสังคม เพราะตราบใดที่ประชาชนในสังคมรู้สึกว่าคุณเองได้รับความเป็นธรรมและการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น อคติและความขัดแย้งก็จะหมดไป และความปรองดองก็จะเกิดขึ้นได้^{๒๘}

ผู้วิจัย เห็นด้วยกับรัฐบาลเป็นอย่างยิ่งว่า การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นสิ่งที่ควรต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะการทุจริต ถือเป็นเนื้อร้ายที่เกาะกินประเทศไทย การทุจริต คอร์รัปชัน งบประมาณแผ่นดิน ที่สมควรจะนำไปพัฒนาประเทศให้เกิดความหน้า ดังนั้น พลเอกประยุทธ์ ในฐานะนายกรัฐมนตรี ควรต้องดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง สิ่งที่ท่านได้กล่าวมา เกี่ยวกับเรื่องของการปราบปรามทุจริตเป็นวาระแห่งชาตินั้น ถือเป็นสิ่งที่สร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

(เหตุการณ์ที่ ๒) พลเอกประยุทธ์ พุดเรื่องของปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า ทั้ง เพื่อการทำมาหากิน ของชาวบ้าน หรือการเข้าไปปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นการประทุพผิตกฎหมายที่ปล่อยปละละเลยมานาน

“รัฐบาลพยายามจะแก้ปัญหาว่าจะแก้ได้อย่างไร การบุกรุกป่าไม่ใช่เอาเขาออกมาแล้ว ผลักไล่ใส่ลงไปในไหนก็ได้ ต้องหาที่อยู่ให้เขา” (๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^{๒๙}

นายกรัฐมนตรี มีความพยายามที่จะแก้ปัญหาเรื่องของการที่ชาวบ้าน บุกรุกพื้นที่ป่าสงวน เพื่อทำการเกษตรปลูกพืชไร่เพื่อหารายได้ ทั้งที่รู้ว่า การกระทำในลักษณะดังกล่าว เป็นสิ่งที่ผิด

^{๒๗} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายศักดิ์ จิวิธยางกูร, บรรณาธิการบริหาร บริษัทสำนักข่าว ไอเอ็นเอ็น จำกัด, [๑๓ ม.ค.๒๕๖๐].

^{๒๙} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

กฎหมาย และต้องดำเนินการให้ชาวบ้านออกจากพื้นที่ป่าสงวน แต่นายกรัฐมนตรีก็ยังมีจิตใจที่เมตตาว่า ต้องหาที่อยู่ใหม่ให้ชาวบ้านให้มีพื้นที่อยู่อาศัยและทำมาหากินได้ สอดคล้องกับ โทนี แบลร์ ที่ว่า รัฐบาลต้องสร้างกระบวนการที่ทำให้เกิดสันติภาพกับประชาชนแล้วนำไปสู่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ ให้แง่คิดมุมมองที่สอดคล้องกับสิ่งที่นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวมาข้างต้น โดยระบุว่า การบังคับใช้กฎหมายต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชน เพราะเป็นหลักที่เป็นประโยชน์และความถูกต้องของประชาชนอาจจะอยู่ในกฎหมาย หรือไม่อยู่ในกฎหมายก็ได้ อย่างเช่น ประชาชนซึ่งเป็นชาวเขาอาศัยอยู่บนพื้นที่ราบสูง และมีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการปลูกไร่หมุนเวียน นั่นคือวัฒนธรรมของชาวเขาที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่คิดว่า การปลูกพืชหมุนเวียนในป่านั้น คือวิถีวัฒนธรรม แต่ข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้กลับมองว่า การกระทำความผิดของคนที่ราบสูง เป็นการบุกรุกทำลายผืนป่า เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และไล่ชาวเขาที่ราบสูงออกจากป่า ที่เปรียบเสมือนบ้านของพวกเขา ซึ่งในความคิดของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ไม่ได้มองไปถึงสิทธิในการทำมาหากิน และวิถีชีวิตของชาวเขาเลย^{๓๐}

ผู้วิจัยเห็นว่า สิ่งที่พลเอกประยุทธ์ พูดถึงเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายกับชาวบ้านที่บุกรุกพื้นที่ป่านั้น จะต้องมีการพิจารณาเป็นรายกรณีไป ต้องดูถึงความจำเป็น มองไปถึงวิถีวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ รวมถึงการใช้ประโยชน์ทำกินในพื้นที่ป่านั้น เป็นไปเพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพตามสมควร หรือแผ้วถางป่าเป็นอาณาบริเวณกว้างเพื่อเป็นนอมินี ให้นายทุนในการทำประโยชน์ ทั้งนี้ ต้องให้ความตระหนักรู้กับชาวบ้านให้เห็นความสำคัญของผืนป่า และควรเร่งสำรวจว่าประชาชนที่ขาดแคลนที่ดินทำกินจะต้องไปรุกพื้นที่ป่านั้น มีมากน้อยเพียงใด หรือมีเหตุแห่งความจำเป็นอะไรบ้าง ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐเอง ต้องจัดสรรที่ดินทำกิน ให้กับชาวบ้าน ดังเช่น โครงการของรัฐบาลที่กำลังทำอยู่ในตอนนี้ ถือว่า มาถูกทางแล้ว คือ โครงการจัดหาที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน^{๓๑} ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ภาครัฐได้ตั้งจัดหาที่ดินทำกินให้ราษฎรเพิ่มเติม รวม ๓๔๐,๔๑๓ ไร่ แบ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๓๐๕,๔๑๓ ไร่, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ๖,๗๔๔ ไร่, ป่าชายเลน ๒๗,๐๐๐ ไร่, ที่ราชพัสดุ ๓๑๘ ไร่ และที่สาธารณะประโยชน์อีก ๙๓๘ ไร่ โดยจัดสรรให้กับชุมชนรอบพื้นที่ป่า ๘๒ ชุมชน ในพื้นที่ ๔๗ จังหวัด

^{๓๐} นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ, อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, [๓๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

^{๓๑} รัฐเตรียมแจกที่ดินทำกินให้คนยากจน 3 แสนไร่ใน 47 จว., [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.thaich8.com/news_detail/2836 [๒๘ ก.พ.๒๕๖๐].

สรุป วาทกรรมเป็นเรื่องของอำนาจ การแสดงออกซึ่งข้อเท็จจริง หรือบางสิ่งบางอย่าง อาจจะยังไม่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่พูดไปจะส่งผลให้ผู้ฟังได้คิดตามและจดจำ ถ้าหากผู้นำ ในที่นี้ หมายถึง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจ สั่งการ มีบทบาทในสังคม หากต้องการทำให้สังคมไทยในขณะนี้ ที่ต้องการความปรองดอง เป็นอย่างมาก พลเอกประยุทธ์ ควรจะต้องใช้วาทกรรม ไปในทางที่สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ ใช้วาทกรรม ทำหน้าที่ในการอธิบาย เหตุการณ์ หรือเรื่องราวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม บริบทต่างๆ ให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับสาร ได้รับรู้ที่เกิดอะไรขึ้น และการดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ที่รัฐบาลจะทำให้ประชาชน กลับมามีสันติสุข เกิดความปรองดองนั้น รัฐบาลมีความพยายามและจริงจังในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง เหล่านั้นมากน้อยเพียงใด นายกรัฐมนตรี สามารถใช้วาทกรรมส่งผ่านเรื่องราวต่างๆ ได้

๔.๒ หลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

การใช้วาจาสุภาสิต ถือเป็นเรื่องที่พระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญ และถือว่าเป็นมงคลแบบหนึ่งของชีวิต ด้วยเหตุที่ว่า หากคำพูดของเราเป็นคำพูดที่ดี จะไม่นำโทษมาสู่ผู้พูดและไม่ทำให้ชาวโลกหรือ ผู้รู้ติเตียนในวาทะนั้นได้ วาจาสุภาสิตในทางพระพุทธศาสนา นั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงวางหลักเกณฑ์ การแสดงวาจาในการสอนธรรมของพระองค์ ไว้ ๕ ประการคือ คำพูดนั้นต้องเป็นจริง, มีความไพเราะสุภาพ, เป็นประโยชน์ เป็นคำพูดที่มาจากจิตที่มีเมตตา และต้องรู้จักช่วงเวลาที่จะพูด หรือจะกล่าวในเรื่องนั้นๆ วิเคราะห์จากเกณฑ์วาจาสุภาสิตทั้ง ๕ ประการนี้พบว่า

๑) คำพูดที่เป็นความจริง เป็นหัวใจสำคัญของการพูดที่สอดคล้องกับหลักพื้นฐานของความเป็นชาวพุทธ ๕ ประการก็คือศีล ๕ เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่จะพึงรับฟัง ความจริง หลักศีล ๕ เป็นหลักที่อุบาสก อุบาสิกา พึงควรปฏิบัติตามแนวทางที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ การที่สังคมเกิดความขัดแย้งนั้น มีตั้งแต่สมัยพุทธกาล จากเรื่องเล่า อคคัณณสูตร^{๓๒} พระพุทธเจ้าได้ตรัสเล่าถึงกำเนิดของโลกและจักรวาล โดยข้อความตอนท้ายของ อคคัณณสูตรมีการแสดงถึง การถือกำเนิดของข้าวสารี ทำให้มนุษย์เกิดความโลภ ออกไปขโมยข้าวสารีของคนอื่นมาบริโภค เมื่อถูกจับได้ ต่างก็ไม่ยอมรับจนเกิดการโต้เถียงกัน จุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง ที่ นอกเหนือจากการขโมยแล้ว มันก็นำมาซึ่งการโกหก การไม่ยอมรับความผิดซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่การลงมือทำร้ายกัน ดังนั้น การพูดความจริง จึงเป็นเรื่องที่พระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญ เพราะความจริง นั้นเชื่อมโยงกับต้นตอ เบื้องต้นของความขัดแย้ง นอกเหนือจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์แล้ว ความขัดแย้งเรื่องข้อ

^{๓๒} ดูรายละเอียดใน ที.ปา. (ไทย)๑๑/๑๑๕-๑๓๗/๘๕-๑๐๑.

ข้อมูล ก็เป็นอีกหนึ่งปัญหา อีกทั้งความจริง ยังเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์พึงที่จะได้รับรู้ความจริง เพราะทุกคนปรารถนาที่จะฟังความจริงไม่ปรารถนาที่จะฟังความเท็จ

๒) คำพูดที่ประกอบด้วยประโยชน์ นอกเหนือจากคำพูดที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจริง แล้ว สิ่งสำคัญอีกประการของหลักวาจาสุภาสิตพูดตามแต่อย่างไรก็ตาม ถ้าความจริงนั้น ก็ต้องประกอบไปด้วยประโยชน์ ความจริงบางอย่าง เพราะความจริงบางอย่างต้องพิจารณาว่า เป็นประโยชน์หรือไม่ ดังเรื่องเล่าในอดีตกาล เมื่อครั้งที่พระพุทธองค์เสด็จจากป่าอิสิปตนมฤคทายวัน มุ่งสู่ตำบลอรุเวลาเสนานิคม ในระหว่างทางเสด็จเข้าไปประทับพักผ่อนได้ร่มไม้ในไร่ฝ้ายแห่งหนึ่ง ขณะนั้นมีพระราชกุมาร ๓๐ พระองค์ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าโกศลราช ณ กรุงสาวัตถี และร่วมพระราชบิดาเดียวกันกับ พระปเสนทิโกศลราชกุมาร มีนามเป็นที่รู้จักกันดีว่า “ภัททวัคคีย์”^{๓๓} เพราะทุกพระองค์มีรูปร่าง พระราชกุมารเหล่านี้ พากรยาเสด็จประพาสป่าเพื่อหาความสำราญ แต่ราชกุมารองค์หนึ่ง ไม่มีกรรยาจึงนำหญิงงามเมืองมาเป็นคู่เที่ยว หญิงนั้นเห็นพระราชกุมารประมาทเผลอเรือ จึงลักขโมยเอาเครื่องประดับแล้วหนีไป พระราชกุมารทั้งหลาย จึงพากันออกติดตามจนได้มาพบกับ พระพุทธองค์ และถามพระพุทธองค์ว่า เห็นหญิงงามเมืองที่ขโมยของมาหรือไม่

พระพุทธองค์ตรัสตอบกลับ ภัททวัคคีย์ ทั้งหลาย ว่า “เธอจะตามหาหญิง หรือตามหาตนเอง” แล้วทรงแสดงอนุปุปพิกถาและอริยสัจ ๔ พระราชกุมารทั้งหมดบรรลุธรรมาภิสมัย คือ ที่บรรลุพระโสดาบันก็มี ที่บรรลุพระสกทาคามีก็มี พระพุทธองค์ได้ประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา แล้วส่งไปประกาศพระพุทธศาสนา

ดังนั้น ความจริงในที่นี้ คือต้องวิเคราะห์ความจริง ใน ๒ ระดับ คือ ความจริงที่เป็น Fact กับความจริงที่เป็น สัจธรรม แม้พระพุทธองค์ นั้น ได้เห็นหญิงงามเมืองคนดังกล่าว ซึ่งถือเป็นข้อเท็จจริง แต่พระองค์เลือกที่จะไม่ตอบว่าเห็น แต่พระพุทธองค์ได้เลือกคำพูดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ โดยตรัสตอบเป็นสัจธรรม แก่ ภัททวัคคีย์ ทั้งหมด

๓) คำพูดที่ประกอบด้วยเมตตา ตามหลักวาจาสุภาสิตนั้น นอกเหนือจากคำพูดที่ต้องประกอบด้วยความจริง และ คำพูดที่ประกอบด้วยเป็นประโยชน์ แล้ว คำพูดทั้งสองรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยผู้พูดต้องมีจิตที่เมตตา ดังนั้น รากลึกของวาจา ต้องเริ่มต้นจากจิตของคนพูด ที่ต้องประกอบไปด้วยความมีเมตตา เพราะบางครั้ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความจริง แต่ถ้าเหตุการณ์นั้นไม่เกิดประโยชน์กับสังคม ก็ไม่ควรที่จะสื่อ หรือพูดออกไป เพราะความมีเมตตา เป็นพื้นฐานสำคัญ

^{๓๓} ดูรายละเอียดใน (ไทย) วิ.ม. ๔/๓๖/๔๓.

ของพระพุทธศาสนา และเป็นหลักสากล ที่ในทุกๆศาสนา ให้ความสำคัญ ดังนั้น ด้วยจิตที่เมตตา เป็นตัวขับเคลื่อนว่า หากเรามีจิตเมตตา ก็จะมองเห็นประโยชน์ที่จะพูดในข้อเท็จจริง หากบุคคลที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตาใช้ความเมตตาในการปกครองคนส่วนมากแล้วย่อมจะเกิดผลดีในด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำกับผู้อยู่ในปกครอง เพราะเมื่อใดก็ตามที่ผู้นำแสดงความเมตตาต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง เขาก็จะรู้สึกว่าได้รับความเป็นธรรม และจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเรียบร้อยเคร่งครัด และเต็มความสามารถ ด้วยความเมตตาตนเองจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคม ในทางที่ดีขึ้น

๔) คำพูดที่ไพเราะสุภาพ ในถ้อยคำนั้น จะมีประสิทธิภาพ และทำให้ทุกฝ่ายที่อยากที่จะฟัง ต้องมาจากวาจาที่มีความสุภาพไพเราะนุ่มนวล ไม่พูดกระทบกระเทียบเปรี้ยวเปรย หรือใช้คำพูดบาดใจคนฟัง เพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดอคติและปิดกั้นสิ่งที่ผู้พูดได้พูด หรือสื่อออกไป ซึ่งจะทำให้คำพูดนั้นไปลดทอนความจริง ซึ่งก็จะเชื่อมโยงกับ “สัมมาวาจา” คือ การงดเว้นจากการพูดเท็จ งดเว้นจากการพูดส่อเสียด งดเว้นจากการพูดคำหยาบ งดเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ซึ่งการงดเว้นดังกล่าวเรียกว่า การกล่าวชอบ เพราะคำพูดที่เพ้อเจ้อ และการพูดคำหยาบ นั้น จะทำให้ลดทอนสิ่งที่น่าฟัง และเป็นประโยชน์

๕) คำพูดที่ถูกต้องกาลเทศะ ลักษณะการพูดตามหลักวาจาสุภาสิตในเรื่องสุดท้ายคือเรื่องของช่วงเวลาที่จะพูด ในการที่จะพูดหรือ กล่าวอะไรออกไป เราต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ที่เรา ควรรู้ว่าเวลาไหนควรพูด เวลาไหนยังไม่ควรพูด ควรพูดนานเท่าไร ต้องคาดผลที่จะเกิดขึ้นไว้ด้วย พูดถูกสถานที่ (เทศะ) คือรู้ว่าในสถานที่เช่นไร เหตุการณ์แวดล้อม เช่นไรจึงสมควรที่จะพูด หากพูดออกไปแล้วจะมีผลดีหรือผลเสียอย่างไร

สรุป ดังนั้น หลักวาจาสุภาสิต จึงเชื่อมโยงกับวาทกรรม เพราะไม่ว่าใครก็ตาม ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่มีอำนาจ ผู้นำทางจิตวิญญาณ ผู้นำทางความคิด ผู้นำทางศาสนา ในการใช้วาทกรรมของบุคคลเหล่านั้น ต้องใช้หลักของวาจาสุภาสิต เข้าไปประกอบในคำพูดนั้นด้วย เพราะจะส่งผลกระทบไปถึงผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นในคำพูด เมื่อผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่น ก็จะทำให้เกิดความปรองดองและสันติสุขในสังคมได้ถ้า ผู้นำเหล่านี้ ได้พูดตามหลักวาจาสุภาสิต

๔.๓ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ผลการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา การได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการคัดเลือกจากรายการคืน

ความสุขให้คนในชาติ ที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้ดำเนินรายการและออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ทุกคืนวันศุกร์เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น.

จากการวิเคราะห์ข้อมูลวาทกรรมสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ ในการจัดรายการคืนความสุขให้คนในชาตินั้น ผู้วิจัยพบข้อความที่เกี่ยวข้องรวม ๑๖ ข้อความ สามารถจัดเข้ากลุ่มตามกรอบความปรองดองของ โทนี แบลร์

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อความเหล่านี้มาวิเคราะห์ผ่านกรอบของหลักวาจาสุภาชิต อันได้แก่ พูดด้วยความที่เป็นความจริง, พูดด้วยข้อความที่เป็นประโยชน์, พูดด้วยจิตที่มีเมตตา, พูดด้วยความสุภาพไพเราะ และ พูดถูกกาลเทศะ และผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดวาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาชิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ไปขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นนักวิชาการสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องรวม ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการสื่อสาร, นักวิชาการด้านสันติภาพสันติวิธี, นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา, นักวิชาการด้านสิทธิมนุษยชน, และ ประชาชนทั่วไป

ผลการศึกษาวิเคราะห์ตามหลักวาจาสุภาชิตพบว่า มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมสร้างความปรองดอง รวม ๑๖ ข้อความ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด ของโทนี แบลร์ ไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑) การแบ่งปันมากกว่าการแบ่งแยก คือ เรื่องที่สังคมมีความรู้สึกอยากแบ่งปันมากกว่าแบ่งแยก ต้องการเห็นโอกาส และการผนึกกำลังร่วมกันที่จะแบ่งปันโอกาส สามารถวิเคราะห์ออกมาได้ ๓ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

(เหตุการณ์ที่ ๑) “ผมขอเป็นกำลังใจให้กับนักกีฬาทุกคนที่กำลังอยู่ในระหว่างการแข่งขันครั้งนี้ อาจเป็นเพียงจุดเริ่มต้นสำหรับบางคน ขอให้สัมผัสประสบการณ์ให้เข้มข้นเพื่อความสำเร็จในวันข้างหน้า” (๑๖ กันยายน ๒๕๕๙)^{๓๔}

ในข้อความ หรือวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ที่พูดให้กำลังใจนักกีฬาผู้พิการ จากการที่พวกเขาได้ไปแข่งขันพาราลิมปิกเกมส์ที่ประเทศบราซิล นั้น นักวิชาการ ทุกสาขา ต่างให้ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ในข้อความนี้ พลเอกประยุทธ์ ใช้วาทกรรม ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักวาจาสุภาชิต ครบทุกข้อ ทั้งพูดเรื่องที่เป็น**ความจริง** คือ ข้อเท็จจริงที่นักกีฬาได้ไปแข่งขันกีฬาพาราลิมปิกเกมส์ **พูดถูกกาลเวลา** เพราะพูดให้กำลังใจหลังจากทราบผลการแข่งขันทั้งหมดแล้วว่า นักกีฬาผู้

^{๓๔} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

พิจารณาการนำเหรียญทองกลับมาเป็นความภาคภูมิใจให้กับคนไทยได้มากถึง ๑๒ เหรียญ และพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะ เพราะเป็นคำพูดที่ให้อำนาจใจ

แต่สิ่งที่นักวิชาการให้ความเห็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ คือเรื่องของ การกล่าวด้วยจิตอันมีเมตตา มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้ที่ด้อยโอกาสทางสังคม แต่ก็ยังสามารถทำประโยชน์ สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ รวมถึง การให้กำลังใจ ว่าแม้ว่า ในการแข่งขันกีฬาย่อมมีแพ้มีชนะ แต่หากนักกีฬาต่างฝึกฝนทักษะ ก็อาจจะทำให้เป็นผู้ชนะในเกมการแข่งขันได้ในอนาคต

สำหรับทัศนะของผู้วิจัยมองว่า เรื่องของกีฬา เป็นเรื่องสากล และเป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคี ประองตอง ดังนั้นการพูดให้กำลังใจในนักกีฬาผู้พิการ ในวาทกรรมนี้ นอกจากจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีพื้นที่แสดงออกซึ่งความสามารถแล้ว พลเอกประยุทธ์ ในฐานะผู้นำประเทศยังสามารถนำหลักวาจาสุภาพ มาใช้ให้สอดคล้องกับวาทกรรมสร้างความปรองดองได้อีกด้วย

(เหตุการณ์ที่ ๒) **“การศึกษาและฝึกอาชีพให้กับผู้พิการ ในพื้นที่พักพิง ให้มีความรู้ มีอาชีพ ถ้าเขามีโอกาสกลับคืนประเทศบ้านเกิด และจะได้ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขมีอาชีพมีรายได้ของเขา ”**
(๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^{๓๕}

วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ที่กล่าวเกี่ยวกับปัญหาของผู้ลี้ภัยที่อพยพย้ายถิ่นฐานและประเทศไทยให้ที่พักพิงไว้ และดูแลช่วยเหลือ ในเรื่องนี้ นักวิชาการบางส่วนเห็น สอดคล้องตอกันว่า คำพูดของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องนี้ พูดครบองค์ประกอบตามหลักวาจาสุภาพ ทั้งการพูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริงคือ มีผู้ลี้ภัยอพยพย้ายถิ่นมาพักอาศัยในประเทศไทย คำพูดที่มีประโยชน์ พูดด้วยจิตใจที่มีเมตตา เพราะอยากจะสร้างงาน สร้างอาชีพให้ผู้ลี้ภัยได้มีความรู้ติดตัวกลับไปทำงานในประเทศบ้านเกิด พูดถูกช่วงเวลา เพราะพูดในการประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติ ที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวาระเกี่ยวกับเรื่องของการรับผู้อพยพลี้ภัย แต่สิ่งที่นักวิชาการหลายท่านให้ความคิดเห็นมากที่สุด คือ พลเอกประยุทธ์ พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะ เพราะพูดในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือตามหลักสิทธิมนุษยชน

ในขณะที่นักวิชาการ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ มีความเห็นแย้งในเรื่องของวาทกรรมข้อนี้ของพลเอกประยุทธ์ คือเรื่องของข้อเท็จจริง เกี่ยวกับผู้ลี้ภัยที่ว่า หากเราได้ทำการฝึกอาชีพให้เขาแล้ว เขานำกลับไปใช้ประโยชน์ที่บ้านเกิดนั้น มองว่าไม่ใช่ข้อเท็จจริง เพราะผู้ลี้ภัย คือผู้ที่แสวงหาชีวิตที่ดีกว่าการอยู่ในประเทศของตนเอง หากเขาได้รับการฝึกอาชีพ และเห็นช่องทางทำมาหากินเขาก็

^{๓๕} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

อาจจะไม่เดินทางกลับบ้านเกิด ดังนั้นจึงเป็นธรรมดาของโลกที่ว่า ประเทศใดพัฒนา ก็จะมีคนหลั่งไหลไปค้าขายแรงงานกันจำนวนมาก^{๓๖}

สำหรับผู้วิจัยมองว่า ข้อความนี้ที่พลเอกประยุทธ์ได้พูดเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย เป็นไปด้วย **จิตที่เมตตา** ต้องการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ได้รับความเดือดร้อน และให้โอกาสในการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นไปตามหลักมนุษยชน และหลักเมตตาธรรม ที่เป็นหลักสากลของโลก และทุกศาสนาพึงมีเกี่ยวกับความเมตตาเพื่อนมนุษย์ ดังนั้น การที่จะเป็นผู้นำ **ความมีเมตตา** จึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ที่พึงมีและมีใช้เพียงแต่ความเมตตาต่อประชาชนในประเทศเท่านั้น แต่หากเป็นพลเมืองผู้ลี้ภัยที่ได้รับความเดือดร้อน แล้วมาขออาศัยชั่วคราว ก็ควรที่จะให้ความช่วยเหลือตามกำลังที่จะพอช่วยได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ควรที่จะมีขอบเขตของการช่วยเหลือ ระยะเวลาการอยู่ในประเทศที่แน่นอน

(เหตุการณ์ที่ ๓) **“นับได้ว่าเป็นผลงานทางประวัติศาสตร์ ที่มียกให้คนไทย รวมทั้งเยาวชน-คนรุ่นใหม่ได้เห็นนะครับ”**(๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)

ในเรื่องนี้พลเอกประยุทธ์ กล่าววาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสารคดีเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ชุด “สายธารพระราชไมตรี” ในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี นักวิชาการเกือบทุกท่าน เห็นว่าสิ่งที่นายกรัฐมนตรีได้หยิบยกเรื่องของ การจัดทำสารคดีเทิดพระเกียรติ มากล่านั้น เป็น **ข้อความที่จริง** เพราะมีการจัดทำสารคดีเทิดพระเกียรติในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผู้ซึ่งเป็นที่รักและเทิดทูนของคนไทยทั่วประเทศ และ **พูดถูกช่วงเวลา** เพราะในช่วงปี ๒๕๕๙ เป็นปีที่พระองค์ทรงครองสิริราชสมบัติ (ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ยังไม่เสด็จสวรรคต)

ขณะที่นักวิชาการ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ยังคงให้ความเห็นในมุมมองของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกล่าวของนายกรัฐมนตรี ในข้อนี้ ว่า ยังไม่ใช่ข้อความที่เป็นจริงมากนัก เพราะการจัดทำสารคดีเทิดพระเกียรติ เพื่อให้ประชาชน หรือเยาวชน ได้เห็นพระราชกรณียกิจและการทรงงานของพระองค์ตลอด ๗๐ ปีของการทรงงาน ควรจะมีการปลูก และส่งเสริมสนับสนุนให้คนไทยได้น้อมนำคำสอน ของพระองค์ มาประพฤติ ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงแค่กระตุ้นเพื่อให้เป็นกระแสแค่ช่วงเวลาใด ช่วงเวลาหนึ่ง แต่ควรให้เรื่องของพระองค์ และแนวทางการทรงงานของพระองค์ ได้มีผู้นำไปปฏิบัติใช้ให้เกิดเป็นรูปธรรม ตั้งแต่เยาวชน ตลอดจนผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง รวมถึงคนไทยทั้งประเทศ ด้วย

^{๓๖} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ เสนอของหลักการสื่อสารของผู้นำ เพื่อเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ที่ต้องมีการเรียบเรียงคำพูดออกมา หรือมีอารมณ์อะไรออกไปกับคำพูด และการใช้ภาษากาย การแสดงบทบาท ยกตัวอย่างเช่น การพูดแล้วชี้นิ้วไปข้างหน้าเป็นการแสดงซึ่งอำนาจ ซึ่งผู้นำที่ดีไม่พึงกระทำ แต่ควรฉายมือออกเพื่อแสดงถึงความเปิดใจ และไม่ดูเป็นการชี้หน้า^{๓๗} ขณะที่ พระมหาวชิชัย วชิรเมธี มองว่า นายกรัฐมนตรี เป็นคนที่คิดเร็ว ทำเร็ว และตัดสินใจเร็ว ซึ่งเรื่องนี้เป็นทั้งจุดแข็ง พร้อมกันนั้นก็เป็นจุดอ่อนด้วย การสื่อสารที่ควรจะต้องลงไปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในคำพูดคือ พูดให้ช้า และชัดเจนในเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อ ก็จะทำให้ภาวะผู้นำมีความสง่างาม

แต่ผู้วิจัยกลับมีมุมมองต่างจากพลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ในอีกแบบเกี่ยวกับเรื่องของวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ เพราะเห็นว่า สิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำสารคดี เทิดพระเกียรติ นั้น **เป็นข้อเท็จจริง**และเป็นสิ่งที่ควรจะนำมาบอกเล่าและบอกต่อให้ประชาชนได้รับทราบ และติดตามพระราชกรณียกิจ ซึ่งหลายคนอาจจะยังไม่ทราบว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระมากรุณาธิคุณกับคนไทย ในด้านใดบ้าง และทรงวางแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับคนไทย ซึ่ง สิ่งที่พลเอกประยุทธ์ ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น นอกเหนือจากเรื่องของข้อเท็จจริงแล้ว ยัง**ก่อให้เกิดประโยชน์**กับผู้ฟัง เพราะหากผู้ฟังได้ติดตามสารคดี “สายธารพระราชไมตรี” ก็จะได้รับความรู้ นำไปประพฤติปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เป็นประโยชน์ทั้งตนเองและสังคม

๒) ทิศทางอนาคตของประเทศ คือ ความปรองดองจะไม่ใช้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิดในอดีต แต่เป็นความคิดที่จะนำไปสู่อนาคต ทั้งนี้ หากวิเคราะห์เหตุการณ์ในประเทศไทย เราจะเห็นประเด็นต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน แต่การปรองดองต้องก้าวข้ามมันไป ซึ่งสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ ๖ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

(เหตุการณ์ที่ ๑) “จุดเปลี่ยน”ครั้งสำคัญของประวัติศาสตร์กว่า ๑๐๐ ปี ของการรถไฟไทย”(๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๓๘}

นักวิชาการเกือบทุกสาขา เห็นว่า วาทกรรมที่ พลเอกประยุทธ์ ได้กล่าวในเหตุการณ์เรื่องของการเปลี่ยนแปลงของการรถไฟไทย โดยการนำขบวนรถไฟใหม่มาให้บริการประชาชน นั้นเข้าองค์ประกอบของหลักวาทาสาสุภาษิตในทุกๆด้าน คือ **เป็นข้อเท็จจริง** ที่คิดว่า **ถึงเวลาแล้ว**ที่การรถไฟ

^{๓๗} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๓๘} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่ดีขึ้น สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหันมาใช้บริการ และเป็นการ **พูดที่ก่อให้เกิดประโยชน์** ทั้งนี้ ประโยชน์ เกิดขึ้นใน ๒ ด้าน คือ ด้านของประชาชน ได้ใช้บริการที่มีความทันสมัยมากขึ้น ขณะที่ประโยชน์อีกด้านหนึ่งก็เกิดจากการให้บริการประชาชน เมื่อผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ สิ่งก็ตามมาก็คือ รายได้ ที่รัฐบาลตั้งเป้าไว้ว่า จะมีรายได้เฉลี่ยจากการให้บริการในครั้งนี้อย่างน้อย ๑,๒๕๐ ล้านบาท เรียกได้ว่าสมประโยชน์ทั้ง ๒ ฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ Ho๒ เห็นด้วยกับวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ในข้อนี้ว่า **มีข้อเท็จจริงและก่อให้เกิดประโยชน์** เพราะถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ก็ควรที่จะต้องทำ

นายโชคชัย ชัยชนะ ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องของการรถไฟ ว่า สิ่งทีพลเอกประยุทธ์พูดนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่**เป็นประโยชน์**มาก เพราะประชาชนจะได้ใช้บริการรถไฟที่มีความทันสมัย แต่อยากให้มีการสะท้อนกลับของการตอบรับจากประชาชน ว่า ให้ไปทดลองใช้บริการ และ ขอความเห็นหลังการทดลองใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงด้านการบริการ ทั้งเรื่องของราคา การบริการของพนักงาน รวมถึงข้อเสนอแนะอื่นอื่น ซึ่งเป็นการสะท้อนกลับ ถึงการสื่อสาร ๒ ทาง ทั้งจากการรถไฟฯ ส่งถึงประชาชน และ จากประชาชน ถึงการรถไฟฯ เป็นต้น^{๓๙} ซึ่งหากมีการสะท้อนกลับทางมุมมองของผู้ใช้บริการที่แท้จริง จะก่อให้เกิดประโยชน์กับการรถไฟฯ และรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น

ในเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นด้วยที่ว่า หลักวาจาสุภาสิต ของผู้นำคือต้อง**พูดด้วยข้อเท็จจริงที่เกิดประโยชน์ และประกอบด้วยเมตตา** พลเอกประยุทธ์ พูดให้ข้อมูลความรู้กับประชาชนถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับการรถไฟ และประโยชน์ที่หลายฝ่ายจะได้รับ จิตที่เมตตาของนายกรัฐมนตรีคือปรารถนาที่จะเห็นประชาชนได้รับบริการที่ดีจากระบบขนส่งมวลชน อย่างรถไฟ ที่ควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย นับเนื่องจาก ๑๐๐ ปีก่อนจวบจนปัจจุบัน ก็ถึงกาลเวลาที่ควรจะต้องดำเนินการยกเครื่องขนานใหญ่ของการรถไฟเสียที ดังนั้น วาทกรรมในข้อนี้ของพลเอกประยุทธ์ จึงเป็นไปตามหลักวาจาสุภาสิต

(เหตุการณ์ที่ ๒) “นอกจากจะเป็นการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร” แล้ว ยังช่วยสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของคนในประเทศ ช่วยให้คนไทยสามารถเข้าถึงยา เครื่องมือแพทย์” (๒ กันยายน ๒๕๕๙)

นโยบายของรัฐบาลที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร นั้น นักวิชาการส่วนมากมองถึงเรื่องของ**ประโยชน์**ที่จะได้รับกับประชาชนในอนาคต คือ เรื่องของการเข้าถึงบริการทางการแพทย์และยา ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น นั่นหมายถึง ความมั่นคงทางสุขภาพของ

^{๓๙} สัมภาษณ์ นายโชคชัย ชัยชนะ, ผู้จัดการบริษัทเอกชน, [๒๗ ม.ค.๒๕๖๐].

ประชาชน ซึ่งสิ่งที่พลเอกประยุทธ์ ได้กล่าวมานั้นเป็นนโยบายของรัฐบาล ที่เกิดจาก **จิตที่มีเมตตา** ต้องการเห็นประชาชนมีสุขภาพที่ดี อันเป็นสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนในประเทศพึงจะได้รับ รวมถึงประเทศไทยเองก็ได้รับประโยชน์ เพราะลดการนำเข้ายาและเครื่องมือแพทย์จากต่างประเทศ ทำให้คนไทยไม่ต้องใช้ยาราคาแพง

แต่ผู้วิจัยเห็นว่า ในการพูดลักษณะนี้ อาจจะยังไม่เป็นข้อเท็จจริงเท่าที่ควร เพราะเป็นนโยบายในอนาคต นั้นหมายถึงสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น และปัจจุบัน เรายังคงเห็นผู้ป่วยไปรับบริการทางการแพทย์ตามโรงพยาบาลของรัฐบาลกันอย่างแออัดยัดเยียด ในช่วงเช้ามีดของทุกวัน เพราะประชาชนคนรากหญ้ารายได้อาจไม่เพียงพอ ที่จะไปรับบริการตรวจรักษาจากโรงพยาบาลเอกชน ดังนั้น เรื่องของข้อเท็จจริงว่า หากประเทศไทย เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ครบวงจร แล้วประชาชนจะได้รับบริการทางการแพทย์ได้อย่างทั่วถึงและถูกกว่าปัจจุบันหรือไม่ ก็ยังไม่สามารถตอบคำถามในเรื่องของข้อเท็จจริง ได้ รวมถึง ช่วงเวลาที่จะเกิดขึ้น ขณะนี้ รัฐบาลกำลังพยายามผลักดัน แต่ก็ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม

(เหตุการณ์ที่ ๓) **“ตลาดเกษตรดิจิทัล” ภายใต้แนวคิด “เทคโนโลยีก้าวไกล การเกษตรไทยก้าวหน้า”** (๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๔๐}

อาชีพเกษตรกร นั้น เป็นอาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย รัฐบาลพยายามส่งเสริมและผลักดันให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายสินค้าทางการเกษตร เพิ่มมากขึ้น นักวิชาการ หลายคนมองว่าวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องนี้ มองเห็นถึง **ประโยชน์**ที่จะเกิดขึ้นกับเกษตรกรเป็นหลัก เพราะที่ผ่านมา ต้องประสบกับปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง แต่ปัจจุบัน เทคโนโลยีก้าวหน้าไปไกล สังคมโซเชียลก็เข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คนเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงเห็นช่องทางในข้อนี้ ที่อยากจะผลักดัน “ตลาดเกษตรดิจิทัล” ให้เกษตรกร ได้ซื้อขายสินค้าผ่านโลกออนไลน์ จากผู้ขายถึงผู้ซื้อโดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และสามารถต่อรองราคาสินค้า และกำหนดราคาสินค้าได้ด้วยตนเองตามความเหมาะสม ซึ่งแนวคิดตลาดดิจิทัล ถือเป็นแนวคิดที่ก่อกำเนิดจาก **ความมีเมตตา** นอกจากนี้ หลักวาจาสุภาษิต **ว่าด้วยเรื่องของความจริง และความไพเราะ**ก็ยังปรากฏอยู่ในวาทกรรม ของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องนี้เช่นกัน

ผู้วิจัย เห็นว่าอาชีพเกษตรกร เป็นอาชีพที่รัฐบาลควรส่งเสริมและให้ความสำคัญ ดังนั้น แนวนโยบายต่างๆที่ออกมาเพื่อให้เกษตรกรของประเทศมีรายได้จากการขายสินค้าทางการเกษตรได้เพิ่มมากขึ้น ก็เป็นสิ่งดี เพราะการที่รัฐบาลให้ความสำคัญ กับปัญหาความเป็นอยู่ปากท้องของ

^{๔๐} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

ประชาชน และเล็งเห็นถึงผลดีที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ก็เป็นสิ่งดี ๆ ที่น่ายกย่องกับแนวคิดนี้ เพราะประกอบไปด้วยประโยชน์และเมตตาโดยแท้

(เหตุการณ์ที่ ๔) “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” เพื่อเป็น “เข็มทิศนำทาง” ให้ประเทศสู่ความสำเร็จ สู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ก็เพื่อลูกหลานไทย” (๑๖ กันยายน ๒๕๕๙)^{๔๑}

ในเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นักวิชาการแต่ละท่านมีความคิดความเห็นต่อวาทกรรมสร้างความปรองดอง ของพลเอกประยุทธ์ ไปในแง่มุมที่หลากหลาย ซึ่งส่วนมากมองไปที่เรื่องของ การพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะ เพราะเป็นแผนงานที่จะต้องทำให้เกิดผลในอนาคต และต้องพูดให้ประชาชนเข้าใจถึงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งนักวิชาการ นายโชคชัย ชัยชนะ สะท้อนถึงวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ว่า ในการแถลงนโยบายนั้นได้ พูดตามหลักวาจาสุภาสิตในเรื่องของ **ข้อเท็จจริง** ว่าที่ผ่านมารัฐบาล ได้ดำเนินการอะไรเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความยากจน รวมถึงปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน และปัจจุบัน กำลังทำอะไร และในอนาคต รัฐบาลจะดำเนินการอะไรบ้าง ซึ่งหลักใหญ่ใจความคือเรื่องของ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ที่นำมาเน้นย้ำให้ประชาชนทราบถึงทิศทางในอนาคตของประเทศว่าจะเดินไปตามแผนอย่างไร^{๔๒}

ส่วนเรื่องของความมีเมตตา จากการวิเคราะห์ผ่านวาทกรรม นี้แล้วพบว่า พลเอกประยุทธ์ **พูดด้วยจิตที่มีความเมตตา** อยากจะเห็นประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในอนาคต จึงไว้วางแผนยุทธศาสตร์ชาติไว้ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ มองว่าเรื่องของแผนยุทธศาสตร์ชาติเป็นสิ่งที่ดี มีการวางแผนพัฒนาในอนาคตให้กับประเทศชาติ แต่ในทางปฏิบัตินั้น ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่ หากยังมีการบังคับประชาชนให้ทำในสิ่งที่ไม่ต้องการก็ไม่ถือว่า ถ้อยคำวาทกรรมสร้างความปรองดอง ของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องนี้เป็น การ **พูดตามข้อเท็จจริง**^{๔๓} เช่นเดียวกับ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ มองเรื่องของการวาทกรรมสร้างความปรองดองนี้ว่า สิ่งที่พลเอกประยุทธ์พูดเป็นเพียงความจริงครึ่งเดียว หรือ Half truth เพราะมองว่าเรื่องนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายต่างๆ พลเอกประยุทธ์ ต้องทำความเข้าใจในบริบทของหลักมนุษยธรรม เรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชน^{๔๔} ดังนั้น นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ จึง

^{๔๑} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๔๒} สัมภาษณ์ นายโชคชัย ชัยชนะ, ผู้จัดการบริษัทเอกชน, [๒๗ ม.ค.๒๕๖๐].

^{๔๓} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๔๔} นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ, อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, [๓๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

มองว่า สิ่งที่พลเอกประยุทธ์พูดในเรื่องนี้ ยังไม่เข้าองค์ประกอบของหลักวาจาสุภาสิต ในแง่มุมมองข้อเท็จจริง ดังนั้น เมื่อยังไม่ใช่ข้อเท็จจริง ก็ทำให้ไม่เห็นวาทกรรมที่จะเกิดประโยชน์

ผู้วิจัยมองว่า เรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเรื่องใหญ่ของประเทศ ในการดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ เสียงสะท้อนและมุมมองต่างๆ เป็นประโยชน์มากกับแนวคิดเรื่องของการสร้างความปรองดอง เพียงแต่ควรต้องเปิดช่องว่างในการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทำทุกอย่างให้เป็นรูปธรรมไม่เพียงแต่เป็นวาจาจากที่กล่าวออกมา แต่ต้องนำมาปฏิบัติได้จริง ซึ่งรายละเอียดต่างๆ คงต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาและต้องมีการติดตามและต้องใช้เวลา

(เหตุการณ์ที่ ๕) “ให้สมกับที่รัฐบาลได้ทุ่มเท ในทุกมิติ ทุกด้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนในวันนี้ จะเป็นผู้นำพาประเทศไปสู่จุดหมายของเราในวันข้างหน้า” (๑๖ ก.ย.๒๕๕๙)^{๔๕}

นักวิชาการหลายท่านเห็นว่าวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ กล่าวถึงเรื่องเยาวชน เพราะต้องการให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต นั่นคือ ข้อเท็จจริงที่ปรากฏคือ เยาวชนจะต้องเติบโตไป บริหารประเทศ นอกจากนี้ วาทกรรมนี้ ยังมองเห็นถึงประโยชน์ของการพูดคือ ให้กำลังใจเด็กและเยาวชน ให้ตั้งใจศึกษาเรียนรู้ ซึ่งเป็นการบอก และแนะแนวทางว่า ในอนาคตข้างหน้า นั้น เยาวชนจะต้องเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นคำพูดที่ประกอบไปด้วยเมตตา เพราะห่วงใยเยาวชน

ผู้วิจัย เห็นว่า วาทกรรมเกี่ยวกับเยาวชน ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวอย่างชัดเจน ตามหลักวาจาสุภาสิตในเรื่องของประโยชน์ ซึ่งตามที่พระพุทธรองค์ทรงสอนไว้เกี่ยวกับเรื่องของประโยชน์ ๓ ประการ คือ ประโยชน์ตน สำหรับเยาวชนนั้นควรทำหน้าที่ศึกษาหาความรู้ ใฝ่เรียนเป็นคนดี ส่วนประโยชน์ต่อผู้อื่น คือ การช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน เป็นจิตอาสา ช่วยงานพ่อแม่ หรือ ช่วยเหลือเพื่อนตามแต่โอกาส จะเอื้ออำนวย ซึ่งเยาวชนที่ประพฤติ ปฏิบัติตามประโยชน์ ๓ ก็จะมีหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ และเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดี พร้อมดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้ นายกรัฐมนตรี จึงมีความคาดหวังให้เยาวชนได้ฝึกฝนตนเองและหมั่นขวนขวายวิชาความรู้ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต และจดจำเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

(เหตุการณ์ที่ ๖) “แม้วันพรุ่งนี้ท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว ผมเชื่อว่าความรู้ และประสบการณ์ของท่าน ยังจะเป็นคุณูปการต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง” (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)^{๔๖}

^{๔๕} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๑๖ ก.ย.๒๕๕๙].

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องของการใช้วาทกรรมของพลเอก ประยุทธ์ ว่า ถ้อยคำที่พูดถึงข้าราชการเกษียณอายุนั้น ว่า ความรู้ความสามารถที่มีอยู่จะสามารถ พัฒนาประเทศได้ เป็น**ข้อเท็จจริง** เพราะข้าราชการเคยทำงานที่ตนเองถนัดมาเป็นเวลาต่อเนื่องกัน หลายสิบปี บางคนมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือเป็นที่ยอมรับในสังคม ฉะนั้น ความรู้ความสามารถที่สั่งสมมาตลอดชีวิตการทำงานนั้น ย่อมยังประโยชน์กับผู้อื่นได้อย่างแน่นอน^{๔๗}

นอกจากนี้ยังมองว่าวาทกรรมเกี่ยวกับข้าราชการนั้น พลเอกประยุทธ์ได้กล่าวตามหลักของ**ความมีเมตตา**คือ การให้กำลังใจข้าราชการ ที่ทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองมาโดยตลอด และพูดด้วยความหวังใจว่า จากนั้นขอให้กลับไปดูแลสุขภาพและอยู่กับครอบครัวให้มีความสุข รวมถึงเรื่องของการ**พูดถูกช่วงกาลเวลา** เพราะเป็นช่วงสิ้นเดือนกันยายน เป็นช่วงของการเกษียณอายุงานของข้าราชการ

๓) **ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม** คือ การวางกรอบการทำงานที่ทุกคนเห็นว่าได้รับความยุติธรรมและความสมดุลได้ สามารถวิเคราะห์ห่อออกมาได้ ๓ เหตุการณ์ ประกอบด้วย

(เหตุการณ์ที่ ๑) **“การแก้ไขปัญหามันคงจังหวัดชายแดนใต้เนี่ย ทุกคนเป็นห่วงรัฐบาลห่วงมากที่สุดอยู่แล้ว เพราะเป็นความเป็น ความตายของประชาชน”**(๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๔๘}

ในเรื่องของการพูดแสดงความหวังใจ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เนี่ย นักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นกับวาทกรรมดังกล่าวว่า เข้าหลักองค์ประกอบของวาจาสุภาสิตทุกข้อ ทั้งเรื่องของความมี**เมตตา**ในรูปแบบหนึ่งตามหลักวาจาสุภาสิต ซึ่งสมควรเป็นอย่างยิ่งที่ พลเอก ประยุทธ์ ในฐานะนายกรัฐมนตรี ควรที่จะแสดงออกถึงความมีเมตตาให้มากๆ เพราะหลักของ**ความเมตตา**จะทำให้ผู้ที่รับรู้เกิดความรู้สึกที่ดี ความปรองดองจะเกิดขึ้นในสังคมได้ ต้องมาจากความเมตตาของผู้มาเป็นตัวแปรสำคัญ คำพูดที่เป็น**ข้อเท็จจริง**คือเรื่องของการสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดภาคใต้ เป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง คำพูดนี้**ก่อให้เกิดประโยชน์** เพราะนายกรัฐมนตรี สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดูแลประชาชนในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังการก่อเหตุ โดยพระไพศาล วิสาโล ยังได้เสนอแนะหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมที่จะส่งเสริมในเรื่องของการสร้างความปรองดองนั้น ยังมีเรื่องของหลักปิยะวาจา ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของ หลักธรรม สังคหวัตถุ ๔ ที่ต้องผู้นำต้องพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เมื่อจิตมีเมตตาแล้ว ก็ต้องมีอคติน้อยลง เปิดใจรับฟังผู้อื่นไม่ยึดติดความคิดของ

^{๔๖} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๓๐ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๔๗} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๔๘} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

ตนเองเป็นใหญ่ และ ต้องมี “สัจจานุรักษ์” คือความตระหนักรู้ว่า คนที่คิดและพูดไม่เหมือนเรา ไม่ได้แปลว่าเขาไม่ถูก ไม่ได้แปลว่าเขาพูดไม่จริง นั่นคือ ต้องมีใจที่เปิดกว้าง^{๔๙} รวมถึงพระมหาวุฒิชัย วชิระเมธี (ว.วชิระเมธี) ยังเสนอหลักธรรมที่เกื้อหนุนจากสุภาษิต และเป็นไปเพื่อเสริม สร้างวาทกรรม สร้างความปรองดอง สัมมาวาจา สัมมาสติ ขันติ อโภชระ หลักการพูดของ พระพุทธเจ้า ๖ และหลักทศพิธราชธรรม^{๕๐}

แม้ว่าการพูดแสดงความถึงความห่วงใยประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของพลเอกประยุทธ์ นักวิชาการจะเห็นด้วยในหลักของความเมตตา แต่ นักวิชาการ H02 มองว่าการพูดถึงสถานการณ์การก่อเหตุในพื้นที่ภาคใต้ ของท่านนายกรัฐมนตรี นั้นยังไม่เข้าหลักของความเมตตา เพราะเป็นเรื่องของความมั่นคง และเป็นปัญหาระดับชาติ แต่มองว่ารัฐบาลควรใช้เครื่องมือของรัฐบาลที่มีอยู่ ทั้งทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ในการควบคุมสถานการณ์

ผู้วิจัยมีความเห็นในเรื่องของวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับความห่วงใยประชาชนในพื้นที่ก่อความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ ของ พลเอกประยุทธ์ นั้น เป็นคำพูดที่เกิดจาก **ความมีเมตตา**เป็นหลัก เพราะสถานการณ์ในพื้นที่ มักจะเกิดเหตุรุนแรง จากกลุ่มผู้ก่อการ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ก็ได้สั่งการให้มีการดูแลประชาชนและช่วยเหลือเยียวยาอย่างเต็มที่ เพื่อความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ตามกรอบของหลักวาจาสุภาษิต ที่เชื่อมโยงกับวาทกรรมสร้างความปรองดองนั้น นอกเหนือจากเรื่องของคำพูดแล้ว หลักปฏิบัติของนายกรัฐมนตรี ต้องหามาตรการลดความหวาดระแวงของคนในพื้นที่ และหามาตรการทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความรู้สึกว่าไม่ได้ถูกทอดทิ้งจากรัฐบาล

(เหตุการณ์ที่ ๒) “เสียใจด้วยนะครับ เป็นพี่น้องชาวมุสลิมส่วนใหญ่ ไปทำบุญ ผมสั่งงานไปแล้วว่าจะต้องรับผิดชอบดูแลค่าเสียหาย เยียวยา มีความผิดทางอาญาด้วย ” (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)^{๕๑}

สำหรับผู้สูญเสียจากอุบัติเหตุ เรือล่มในแม่น้ำเจ้าพระยา ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พลเอกประยุทธ์ นักวิชาการส่วนมาก ให้ความเห็นไปในแนวทางของ **หลักเมตตา**เป็นส่วนใหญ่ เป็นเพราะความเห็นอกเห็นใจที่นายกรัฐมนตรี มีต่อประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน จากอุบัติเหตุ ทั้งผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เป็นคำพูดที่ **ประกอบไปด้วยประโยชน์** คือได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปดูแล

^{๔๙} สัมภาษณ์ พระไพศาล วิสาโล, เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ, [๓๐ ม.ค.๒๕๖๐].

^{๕๐} สัมภาษณ์ พระมหาวุฒิชัย วชิระเมธี, ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย จ.เชียงใหม่, [๒๒ ม.ค. ๒๕๖๐].

^{๕๑} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

ช่วยเหลือเยียวยาและอำนวยความสะดวก เพราะเมื่อผู้สูญเสียได้รับการเยียวยา หรือได้รับความยุติธรรมแล้ว ก็จะทำให้บรรเทาในเรื่องของความกลัว และความเสียใจได้ในระดับหนึ่ง หรือนอกเหนือจากนั้น ยังได้สั่งให้มีการเตรียมการเฝ้าระวังและตรวจสอบตรวจตรา บุคคลขับเรือประสิทธิภาพของเรือ อุปกรณ์การช่วยชีวิต แม้ว่าจะเป็นมาตรการว้าวายล้อมคอกแล้ว แต่ก็ยังดีที่กระตุ้นให้เกิดการตรวจสอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำรอยอีก

ผู้วิจัยเหตุด้วยกับ นักวิชาการหลายท่านที่มีความเห็นสอดคล้องเกี่ยวกับเรื่องวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ที่ตรงกับ**หลักของความเมตตา** เพราะผู้สูญเสีย ทั้งผู้บาดเจ็บหรือญาติผู้เสียชีวิต ย่อมต้องการที่จะได้รับการเยียวยาทั้งจิตใจ และ เยียวยาค่าเสียหายหรือความสูญเสียที่เกิดขึ้น แม้ว่าชีวิตของคนๆ หนึ่ง จะทดแทนเป็นเงินที่ประเมินค่าไม่ได้ แต่รัฐบาลก็ควรที่จะดูแลช่วยเหลือในด้านนี้ด้วยเพื่อให้ญาติหรือผู้บาดเจ็บได้ใช้เป็นทุนในการดำเนินชีวิตต่อไป

(เหตุการณ์ที่ ๓) **“รัฐบาลได้เร่งแก้ปัญหา “ทัวร์ศูนย์เหรียญ” นะครับ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย”** (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)^{๕๒}

นักวิชาการส่วนใหญ่ มองว่า การแก้ปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญ ของรัฐบาล จะทำให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน ทั้ง**ประโยชน์**กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในประเทศไทย ที่จัดปัญหา บริษัทนำเที่ยวที่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว จัดโปรแกรมเที่ยว เพื่อไปซื้อของยังสถานที่ที่รู้เห็นเป็นใจกัน และนักท่องเที่ยวต้องจ่ายค่าสินค้าที่แพงเกินไป อีกทั้งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการท่องเที่ยวไทย มีการกำหนดมาตรฐานการนำเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บริษัทนำเที่ยว เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม เมื่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวดีขึ้น นักท่องเที่ยวก็จะกลับมาเที่ยวในประเทศไทย ซ้ำอีกและมีการบอกต่อให้คนอื่นมาเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัย เห็นว่า นอกเหนือจากวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ที่เกี่ยวกับ**หลักของประโยชน์**แล้ว ยังเข้ากับองค์ประกอบของหลักภาวะสุภาชิตในเรื่องของข้อเท็จจริง ด้วย เพราะทัวร์ศูนย์เหรียญ เป็นการดำเนินธุรกิจที่เอารัดเอาเปรียบ นักท่องเที่ยวมานานถึง ๔๐ ปี จึงประกอบด้วยกาลที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและดำเนินคดีกับคนที่ทำทุจริต สร้างความเสียหายให้กับประเทศ ซึ่งการทำทุจริตนั้น เป็นอีกมาตรการหนึ่งที่รัฐบาลจะมุ่งเน้นแก้ไขปราบปราม และเป็นแนวทางเรื่องของความสันติในสังคมด้วย

^{๕๒} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ,[ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๓๐ ก.ย.๒๕๕๙].

๔) ความจริงใจในการแก้ปัญหาและดูแลประชาชนอย่างจริงจัง คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในด้านต่างๆ ที่เขาได้รับความเดือดร้อน รัฐบาลในฐานะที่เป็นผู้ปกครองควรต้องหามาตรการดูแล ให้ประชาชนเพื่อให้เห็นถึงความจริงใจของรัฐบาล

(เหตุการณ์ที่ ๑) “เราต้องมองปัญหาทั้งระบบ และแก้ปัญหาอย่างมียุทธศาสตร์” (๒ กันยายน ๒๕๕๙)^{๕๓}

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ มองเรื่องของ วาทกรรมของนายกรัฐมนตรี พูดเรื่องของ การแก้ปัญหาการจราจร เข้าองค์ประกอบของหลักวาจาสุภาษิต เรื่องของเป็น**ข้อเท็จจริง** และ**ก่อให้เกิดประโยชน์** เนื่องจากปัญหาการจราจรเป็นเรื่องที่สะสมมานานสมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไข^{๕๔} และ **ถึงกาล**ที่ควรแก้ไขได้แล้ว ซึ่งปัญหาเรื่องของจราจร ถือเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาล ควรเข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิด ขณะที่ ผศ.ดร.วรชัย ครุจิต มองเรื่องวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องนี้ ว่า การพูดถึงเรื่องปัญหาการจราจรเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขทั้งระบบ มองว่าเป็นการพูดเรื่องจริง และถึงเวลาที่ต้องดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม แต่อาจจะยังไม่เข้าองค์ประกอบเกี่ยวกับเรื่องของ การก่อให้เกิดประโยชน์ เนื่องจากมองว่า ในทุกยุคทุกสมัยของรัฐบาล ก็ ต้องประสบกับปัญหาเรื่องของ การจราจรติดขัด การที่บอกว่า ต้องแก้ไขทั้งระบบนั้นเป็นจริงตามนั้น แต่อาจจะเป็นการแก้ตัวมากกว่า^{๕๕}

ผู้วิจัยเห็นสอดคล้องกับนักวิชาการบางท่านที่ว่า พลเอกประยุทธ์ พยายามบอกเล่าปัญหา เรื่องของการจราจร ตามข้อเท็จจริง ที่ปรากฏและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เป็น**ข้อเท็จจริง** และการพูด ของพลเอกประยุทธ์ ในครั้งนี้ จะ**ก่อให้เกิดประโยชน์**ก็ต่อเมื่อ ผู้ที่รับหน้าที่นำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็น รูปธรรม เพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ที่ใช้รถใช้ถนนในกรุงเทพมหานคร

(เหตุการณ์ที่ ๒) “ควรจะสอนลูก เตรียมทักษะให้ลูกในการที่ไม่รับของคนแปลกหน้า ไม่ ไปไหนกับคนแปลกหน้า ต้องสั่งให้ชัดเจน แล้วก็ฝึกให้เป็นนิสัย” (๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^{๕๖}

^{๕๓} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๕๔} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๕๕} สัมภาษณ์ ผศ.ดร.วรชัย ครุจิต ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์การ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์[๕ ม.ค ๒๕๖๐].

^{๕๖} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

นักวิชาการ ต่างแสดงความคิดเห็นในวาทกรรมเรื่องของปัญหาเด็กหาย ของพลเอก ประยุทธ์ ว่า เป็นการพูดที่เข้าหลักองค์ประกอบของวาทศาสตร์ เรื่องของ**จิตที่มีเมตตา** เพราะมีความห่วงใยเด็กเล็กๆ ที่อาจจะพลัดหลงกับผู้ปกครอง หรือถูกลักพาตัว ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้ให้คำแนะนำกับผู้ปกครอง เรื่องของข้อควรระวัง เพื่อป้องกันปัญหาเด็กหาย และเรื่องที่พลเอกประยุทธ์ พูดมีประโยชน์สำหรับผู้ฟัง ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกันเฝ้าระวังป้องกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องของเด็กหายที่นายกรัฐมนตรีแสดงความห่วงใยนั้น เป็นหลักของ**ความเมตตา**ที่แสดงออกให้มีการระมัดระวัง และเฝ้าระวังไม่ให้บุตรหลานประสบปัญหาเด็กหาย

๕) การวางรากฐานประชาธิปไตยโปร่งใสตรวจสอบได้ คือการที่รัฐบาลต้องวางรากฐานในการทำงานเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนรู้สึกดีขึ้น ทำให้ประชาชนรู้สึกว่ากระบวนการสันติภาพนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(เหตุการณ์ที่ ๑) “รัฐบาลนี้ถือว่าการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นวาระแห่งชาติ”
(๙ กันยายน ๒๕๕๙)^{๕๗}

พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ มองว่าวาทกรรมเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ที่พลเอกประยุทธ์ ได้พูดนั้น เป็น**เรื่องจริง**ที่ปรากฏขึ้น และ**เหมาะสมกับช่วงเวลา**ที่ต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแล้ว เพราะประเทศไทยมีการทุจริต คอร์รัปชันมายาวนาน สมควรที่จะต้องปราบปรามคอร์รัปชันอย่างจริงจัง^{๕๘} ขณะที่ นายโชคชัย ชัยชนะให้ความเห็นเกี่ยวกับวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ ในเรื่องของการปราบปรามการทุจริต เป็นเรื่อง**ที่พูดด้วยข้อเท็จจริง** ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นวาระแห่งชาติ เร่งตรวจสอบกลุ่มบุคคลที่ทุจริต ทั้งข้าราชการและกลุ่มองค์กร โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง แต่เมื่อใดที่บุคคลในรัฐบาล คสช.ถูกตั้งคำถามว่า อาจจะมีส่วนในการทุจริต หรือ มักจะกระทำการตรวจสอบแบบลับๆไม่ค่อยเป็นที่เปิดเผยมากนัก และเสียงที่จะกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล คสช. หรือประเด็นที่ทำให้รัฐบาลเกิดความเสียหาย^{๕๙}

ผู้วิจัย มองว่าจากเสียงสะท้อนนี้ รัฐบาลเอง ต้องปรับท่าทีเรื่องของการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันที่ต้องดำเนินการให้มีความละเอียดให้รอบด้าน และต้องให้มีความชัดเจน ปฏิบัติกับทุก

^{๕๗} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๙ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๕๘} สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ, ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า, [๒๒ มกราคม ๒๕๖๐].

^{๕๙} สัมภาษณ์ นายโชคชัย ชัยชนะ, ผู้จัดการบริษัทเอกชน, [๒๗ ม.ค.๒๕๖๐].

ฝ่ายอย่างเท่าเทียม เพราะความปรองดองเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน รัฐบาล เองจะทำอะไร ก็มักจะเป็นที่จับตามอง อยู่เสมอ

(เหตุการณ์ที่ ๒) “รัฐบาลพยายามจะแก้ปัญหาว่าจะแก้ได้อย่างไร การบุกรุกป่าไม่ใช่เอาเขาออกมาแล้วลักไลใส่ส่งไปไหนก็ได้ ต้องหาที่อยู่ให้เขา” (๒๓ กันยายน ๒๕๕๙)^{๖๐}

นักวิชาการส่วนใหญ่มองว่า วาทกรรมเรื่องของการแก้ปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่า เป็นไปตามหลักวาจาสุภาชิตเรื่องของ**ข้อเท็จจริง**ที่เกิดขึ้น เพราะปัจจุบันยังพบปัญหาของชาวบ้านบนพื้นที่สูง บุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อปลูกไร่เลื่อนลอย แต่คำพูดของนายรัฐมนตรียังแฝงไปด้วยเมตตาที่ว่า หากพบว่ามี การบุกรุกที่แล้ว ก็ต้องให้ชาวบ้านเหล่านั้นออกมาจากป่า แต่ก็ต้องจัดหาพื้นที่อยู่และจัดสรรที่ดินทำกินให้กับชาวบ้านเหล่านั้นด้วย เป็นคำพูดที่**ก่อให้เกิดประโยชน์**ในทางปฏิบัติ ที่ผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบการบุกรุกป่า ได้ใช้**หลักเมตตา** ในการดำเนินการกับกลุ่มคนเหล่านี้ และต้องเข้าใจสภาพบริบทของชาวเขาบนพื้นที่สูง ดังเช่นคำแนะนำของ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ ที่สะท้อนปัญหาว่า หลักสิทธิมนุษยชน นั้น ชาวบ้านบนพื้นที่สูง ที่บุกรุกป่าเพื่อปลูกไร่เลื่อนลอย นักวิชาการเคยทำการวิจัยในเรื่องนี้ พบว่า พวกเขาเหล่านั้น คิดว่า การปลูกไร่เลื่อนลอย คือวิถีวัฒนธรรมที่เขาสืบทอดกันมา จากยุคโบราณกาล ซึ่งการที่จะไปดำเนินการขึ้นเด็ดขาดด้วยการบังคับใช้กฎหมายนั้น แสดงว่า เจ้าหน้าที่ป่าไม้เอง ก็ยังไม่เข้าใจ วิถีชีวิตของพวกเขา และควรดำเนินการด้วยจิตที่เมตตาและเข้าใจ^{๖๑}

นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ ยังเสนอให้นายกรัฐมนตรี ทบทวนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหลายครั้งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมของผู้นำมักจะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องของสิทธิมนุษยชน ในมุมมองของนักวิชาการมองว่า ในบางอย่างให้สิทธิด้านหนึ่ง ก็ไปกดสิทธิอีกด้านหนึ่ง บริบทของสิทธิมนุษยชนจึงต้องเข้าไป ก่อนที่จะสื่อหรือสร้างวาทกรรม ต้องเข้าใจตัวแก่นของหลักสิทธิมนุษยชนว่ารากฐานคืออะไร นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ ระบุว่า กฎหมายที่อยู่ บนพื้นฐานของอำนาจรัฐธำณัติ เป็นสิ่งที่คนไม่ยอมรับ เพราะกฎหมายต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน ดังนั้น พลเอกประยุทธ์ ต้องฟังเสียงของประชาชนตามหลักประชาธิปไตย เพราะประชาชนจะเป็นหลักประกันเรื่องประโยชน์และความถูกต้องของผู้มีอำนาจ การบังคับใช้กฎหมายต้องยึดหลักของสิทธิมนุษยชน เป็นหลักที่เป็นประโยชน์และเป็นหลักของความถูกต้องของประชาชน

^{๖๐} รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/program1> [๒๓ ก.ย.๒๕๕๙].

^{๖๑} สัมภาษณ์ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ, อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, [๓๐ ม.ค. ๒๕๖๐].

ดังนั้นผู้วิจัย มองว่า วาทกรรมเรื่องของการแก้ปัญหาการบุกรุกที่นั่น พลเอกประยุทธ์ มีจิตที่เมตตาที่ต้องการจะรับรู้ถึงปัญหาที่แท้จริง และหาหนทางแก้ไขให้กับชาวเขาบนพื้นที่สูง แต่อยากให้ข้อเสนอแนะ ว่า การบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดกับชาวบ้านที่มีวิถีวัฒนธรรมเฉพาะเป็นของตนเองในลักษณะนี้ ไม่มีประโยชน์ในเรื่องของการสร้างความปรองดอง เพราะควรต้องเข้าใจบริบทของประชาชนในแต่ละพื้นที่ด้วย

สรุป วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เกิดขึ้นในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ห้วงเวลาที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตลอดช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๙ รวม ๕ สัปดาห์ นับเป็นข้อความที่ปรากฏได้รวม ๑๖ข้อความ จัดเข้ากลุ่มตามกรอบแนวคิดหรือคำแนะนำของโทนี แบลร์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมวาจาสุภาสิต ใน ๔ ประการประกอบด้วยพูดตามข้อเท็จจริง, พูดก่อให้เกิดประโยชน์, พูดด้วยหลักเมตตา, พูดด้วยถ้อยคำไพเราะสุภาพ และพูดถูกกาลเทศะ พบว่า ทั้ง ๑๖ ข้อความ โดยภาพรวมแล้วจากทั้งที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามทฤษฎี ประกอบกับการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นนักวิชาการในแต่ละด้าน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการสื่อสาร, นักสันติภาพสันติวิธี, ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา, นักสิทธิมนุษยชน และ ประชาชนทั่วไป เห็นว่า ในภาพรวมของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีความพยายามของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่จะทำให้เกิดความปรองดองโดยใช้พื้นที่ของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งมีทั้งเป็นความจริง ส่วนใหญ่มักจะเป็นการแนะนำผลงานของรัฐบาลที่บอกให้เห็นถึงประโยชน์ คือมุ่งเน้นประโยชน์มิใช่เพียงแค่ภาครัฐแต่จะมองให้เห็นประโยชน์ของประเทศชาติเป็นตัวตั้ง และมีหลักของความมีเมตตาประกอบในวาทกรรม

ดังนั้น การที่พลเอกประยุทธ์ ในฐานะผู้นำประเทศแสดงทิศทางในลักษณะนี้ ก็สะท้อนมุมมองได้อีกรูปแบบหนึ่งว่า แม้ท่าทีของพลเอกประยุทธ์ ที่ปรากฏแก่สังคม โดยภาพรวม มีท่าทีที่อาจดูแข็งขัง จริงจัง ดุดัน เพราะท่านเป็นทหาร แต่เมื่อเราวิเคราะห์และพิจารณาจากข้อความที่นายกรัฐมนตรีได้ กล่าวผ่านรายการคืนความสุขฯ จะเห็นว่า ข้อความแต่ละอย่าง พลเอกประยุทธ์ มีแต่ความรักและความห่วงใยประเทศชาติ นั้นหมายถึงการเป็นคนที่มีเมตตา และการที่พลเอกประยุทธ์ ได้ใช้เวทีในการชี้แจงผลงาน ข้อมูลข่าวสาร ส่งผ่านไปยังประชาชน โดยไม่มีตัวเร้า หรือตัวกระตุ้น เพราะด้วยความที่พลเอกประยุทธ์ บางครั้ง มีอารมณ์ที่ชิงชังดุดัน เมื่อถูกสิ่งเร้าอย่างสื่อมวลชน ในการตั้งคำถามบางคำถามที่อาจจะไม่ถูกใจหรือไม่ไปกระตุ้นเร้าอารมณ์โกรธ บางครั้งผู้นำพูดจึงไม่อาจที่จะพูดในสิ่งที่อยากจะพูดได้ แต่ในขณะที่เดียวกันหากนายกรัฐมนตรี ได้มีการเตรียมตัว เตรียมความพร้อมของข้อมูล จะเห็นได้ว่าท่านสามารถให้ข้อมูลข่าวสาร ได้ข้อเท็จจริง ได้อย่างมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง

ทั้งนี้แม้ตัวแปรที่สำคัญอีกอย่างคือเรื่องของการเปิดใจรับฟัง เพราะกระบวนการสร้างความปรองดอง จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ผู้ฟัง เปิดใจรับฟังผู้พูด นั้นหมายถึง ประชาชนต้องฟังนายกรัฐมนตรี

พูดในรายการคืนความสุขฯ อย่างตั้งใจ ก็จะได้รับประโยชน์ ดังนั้น หากเป็นไปได้ในการจัดรายการคืนความสุขฯ นายกรัฐมนตรี ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือ สอบถามข้อสงสัย เป็นเหมือนการสื่อสาร ๒ ทางหรือ two way communication ซึ่งเป็นหลักการหนึ่งในการสร้างความปรองดอง พลเอกประยุทธ์ สามารถเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในประเด็นที่ประชาชนสนใจ ในทุกๆสัปดาห์อาจจะมีคำถามจากประชาชนที่ผ่านการกลั่นกรองและมีการเตรียมข้อมูล เช่น นักวิชาการบางท่านตั้งข้อสังเกตเรื่องข้อเท็จจริงในการตรวจสอบคอร์รัปชัน ที่มุ่งเน้นบังคับใช้กฎหมาย แต่เมื่อมีการพาดพิงถึงพวกพ้องตนเอง การตรวจสอบกลับเงียบหายไป การตีความประกอบกับรัฐบาลไม่ขยายความ มันก็นำไปสู่รัฐบาลไม่เข้าใจ ฉะนั้น ความปรองดองก็เกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น การสื่อสารแบบ ๒ ทางให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีการเตรียมคำตอบไว้ให้ประชาชน ก็จะช่วยให้รายการนี้สามารถคืนความสุขให้คนในชาติได้จริงสมดังเจตนา เพราะฉะนั้น มาตรการสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์จะเกิดขึ้นได้ถ้ามีทั้งผู้นำและมีกระบวนการเข้ามาจัดสรรได้อย่างเหมาะสม

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักทฤษฎีของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ ๓ ประเด็น คือ

๑. เพื่อศึกษาการใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
๒. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักทฤษฎีวาทกรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักทฤษฎีวาทกรรมของพล.อ.

ประยุทธ์ จันทร์โอชา

จากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การใช้วาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดอง ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า วาทกรรมสร้างเพื่อสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นเรื่องของอำนาจ การแสดงออกซึ่งข้อเท็จจริง หรือบางสิ่งบางอย่างอาจเกิดขึ้น แต่สิ่งที่พูดไปจะส่งผลให้ผู้ฟังได้ติดตามและจดจำ ขณะที่ ความปรองดอง จะเกิดขึ้นได้ ต้องอยู่บนรากฐานสำคัญหลายประการ อาทิ คู่ขัดแย้งหรือประชาชนในสังคมเกิดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม, การให้อภัยก้าวข้ามความขัดแย้ง, การเยียวยาผู้สูญเสีย, และประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน, การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจของคนในสังคม ถ้าหากผู้นำ ในที่นี้ หมายถึง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งการ มีบทบาทในสังคม หากต้องการทำให้สังคมไทยในขณะนี้ ที่ต้องการความปรองดอง เป็นอย่างมาก พลเอกประยุทธ์ ควรจะต้องใช้วาทกรรม ไปในทางที่สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ ใช้วาทกรรมทำหน้าที่ในการอธิบายเหตุการณ์ หรือเรื่องราวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม บริบทต่างๆ ให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับสาร ได้รับรู้ที่เกิดอะไรขึ้น และการดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ที่รัฐบาลจะทำให้ประชาชน กลับมามีสันติสุข เกิดความปรองดองนั้น รัฐบาลมีความพยายามและ

จริงใจในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง เหล่านี้มันก็น้อยเพียงใด นายกรัฐมนตรี สามารถใช้วาทกรรมส่งผ่านเรื่องราวต่างๆ ได้

ประเด็นที่ ๒ แนวคิดเกี่ยวกับหลักวาจาสุภาสิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

จากการศึกษาวิจัยพบว่า หลักธรรมวาจาสุภาสิต คือการพูดที่ดี มีคุณกับตนเองและผู้อื่น ซึ่งหัวใจสำคัญของวาจาสุภาสิต คือ ความจริง เพราะการพูดความจริง เป็นพื้นฐานสำคัญของหลัก ศีล ๕ ที่ชาวพุทธโดยทั่วไปพึงปฏิบัติ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่มีสิทธิ์รับรู้ข้อมูลที่เป็นความจริง นอกเหนือจากนี้แล้ว สิ่งที่พูดหรือ วาทกรรมที่จะกล่าวนั้น ต้องมีประโยชน์กับตนเองและเป็นประโยชน์ของผู้อื่น เพราะแม้ว่า เรื่องบางเรื่องที่เป็นความจริงแต่ไม่มีประโยชน์กับใคร ในทางตรงกันข้าม กลับเป็นเรื่องไร้สาระ หรือเรื่องที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน เรื่องดังกล่าวก็ไม่ควรพูดหรือกล่าวออกมา ขณะเดียวกัน ความจริงและประโยชน์ที่จะพูดจะเกิดขึ้นมาไม่ได้เลยหาก ผู้พูดขาดจิตที่มีเมตตา เพราะความมีเมตตาเป็นหลักพื้นฐานสากล ที่บุคคลทั่วโลกพึงจะมี เพราะบางครั้งแม้จะมีเรื่องจริงเกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ แต่ผู้พูดขาดจิตที่มีเมตตาในการที่จะกล่าว เรื่องที่จะพูดอาจกลายเป็นลบได้ ดังนั้น หากบุคคลหรือผู้นำ เติบโตไปด้วยความเมตตาใช้ความเมตตาในการปกครองคนส่วนมากแล้ว ย่อมจะเกิดผลดีในด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำกับผู้อยู่ในปกครอง เพราะเมื่อใดก็ตามที่ผู้นำแสดงความเมตตาต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง เขาก็จะรู้สึกว่าได้ได้รับความเป็นธรรม และจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเรียบร้อยเคร่งครัด และเต็มความสามารถ ด้วยความเมตตาตนเองจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคม ในทางที่ดีขึ้น หลักวาจาสุภาสิต จึงเชื่อมโยงกับวาทกรรม เพราะในการใช้วาทกรรมของผู้นำ ต้องใช้หลักของวาจาสุภาสิต เข้าไปประกอบในคำพูดนั้นด้วย เพราะจะส่งผลกระทบไปถึงผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นในคำพูด เมื่อผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่น ก็จะทำให้เกิดความปรองดองและสันติสุขในสังคมได้ถ้า ผู้นำเหล่านี้ได้พูดตามหลักวาจาสุภาสิต

๓. วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาสิต ของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

จากการศึกษาวิจัย วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เกิดขึ้นในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ผู้วิจัยพบว่า ภาพรวมของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นความพยายามของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่จะทำให้เกิดความปรองดองโดยใช้พื้นที่ของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งมีทั้งเป็นความจริง ส่วนใหญ่มักจะเป็นการแนะนำผลงานของรัฐบาลที่บอกให้เห็นถึงประโยชน์ คือมุ่งเน้นประโยชน์มิใช่เพียงแค่ภาครัฐ แต่จะมองให้เห็นประโยชน์ของประเทศชาติเป็นตัวเอง และมีหลักของความมีเมตตาประกอบในวาทกรรม

ดังนั้น การที่พลเอกประยุทธ์ ในฐานะผู้นำประเทศแสดงทิศทางในลักษณะนี้ ก็สะท้อนมุมมองได้อีกรูปแบบหนึ่งว่า แม้ท่าทีของพลเอกประยุทธ์ ที่ปรากฏแก่สังคม โดยภาพรวม มีท่าทีที่อาจดูขึงขัง จริงจัง ดุดัน เพราะท่านเป็นทหาร แต่เมื่อเราวิเคราะห์และพิจารณาจากข้อความที่นายกรัฐมนตรีได้ กล่าวผ่านรายการคืนความสุขฯ จะเห็นว่า ข้อความแต่ละอย่าง พลเอกประยุทธ์ มีแต่ความรักและความห่วงใยประเทศชาติ นั้นหมายถึงการเป็นคนที่เมตตา และการที่พลเอกประยุทธ์ ได้ใช้เวทีในการชี้แจงผลงาน ข้อมูลข่าวสาร ส่งผ่านไปยังประชาชน โดยไม่มีตัวเรา หรือตัวกระตุ่น เพราะด้วยความที่พลเอกประยุทธ์ บางครั้ง มีอารมณ์ที่ขึงขังดุดัน เมื่อถูกสิ่งเร้าอย่างสื่อมวลชน ในการตั้งคำถามบางคำถามที่อาจจะไม่ถูกใจหรือไปกระตุ้นเร้าอารมณ์โกรธ บางครั้งผู้นำพูดจึงไม่อาจที่จะพูดในสิ่งที่อยากจะพูดได้ แต่ในขณะเดียวกันหากนายกรัฐมนตรี ได้มีการเตรียมตัวเตรียมความพร้อมของข้อมูล จะเห็นได้ว่าท่านสามารถให้ข้อมูลข่าวสาร ได้ข้อเท็จจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อผู้ฟัง

ทั้งนี้ มีตัวแปรที่สำคัญอีกอย่างคือเรื่องของการเปิดใจรับฟัง เพราะกระบวนการสร้างความปรองดอง จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ผู้ฟัง เปิดใจรับฟังผู้พูด นั้นหมายถึง ประชาชนต้องฟังนายกรัฐมนตรี พูดในรายการคืนความสุขฯ อย่างตั้งใจ ก็จะได้รับประโยชน์ ดังนั้น หากเป็นไปได้ในการจัดรายการคืนความสุขฯ นายกรัฐมนตรี ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การสื่อสาร ๒ ทาง ซึ่งเป็นหลักการหนึ่งในการสร้างความปรองดอง นายกรัฐมนตรี ควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในประเด็นที่ประชาชนสนใจ อาจจะมีการเปิดรับข้อสงสัยคำถามจากประชาชนที่ผ่านการกลั่นกรองและมีการเตรียมข้อมูล เช่น นักวิชาการบางท่านตั้งข้อสังเกตเรื่องของการข้อเท็จจริงในการตรวจสอบคอร์ปชั่น ที่มุ่งเน้นบังคับใช้กฎหมาย แต่เมื่อมีการพาดพิงถึงพวกพ้องตนเอง การตรวจสอบกลับเงียบหายไป การตีความประกอบกับรัฐบาลไม่ขยายความ ประชาชนไม่เข้าใจ ความปรองดองก็เกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น การสื่อสารแบบ ๒ ทางให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีการเตรียมคำตอบไว้ให้ประชาชน ก็จะช่วยให้รายการนี้สามารถคืนความสุขให้คนในชาติได้จริงสมดังเจตนา เพราะฉะนั้น วาทกรรมสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์จะเกิดขึ้นได้ถ้ามีทั้งผู้นำและมีกระบวนการเข้ามาจัดสรรได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

จากการได้ศึกษา การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดองตามหลักวาจาสุภาชิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า การกล่าววาทกรรมเพื่อสร้างความปรองดองของพลเอกประยุทธ์ เป็นไปตามหลักของการกล่าววาจาสุภาชิต เป็นไปเพื่อต้องการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และต้องการให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่ายังมี

บทบาทหรือแนวคิดเกี่ยวกับบริบทของวาทกรรม, ความปรองดอง เพื่อสร้างสังคมให้เกิดความสันติสุข ที่ควรใช้ในการศึกษาในโอกาสต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอประเด็นปัญหาเอาไว้ให้ ผู้ที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยในโอกาสต่อไป ดังนี้

- ๑) ศึกษาวิเคราะห์การเสริมสร้างความปรองดองตามหลักทศพิธราชธรรม ที่ผู้นำพึงมี
- ๒) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารของผู้นำผ่านสื่อมวลชนโดยพุทธสันติวิธี
- ๓) ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้นำในกระบวนการสร้างความสามัคคีในองค์กรตามหลักสังคหวัตถุ ๔

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ

กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหาสารและความหมาย. ในประมวลสาระชุดวิชาปรัชญานิตยศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ ๘-๑๕. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๖.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา: ความรู้ ความจริง เอกลักษณะและความเป็นอื่น, พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : วิภาษา, ๒๕๔๕.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมกับการพัฒนา กรุงเทพฯ : วิภาษา, ๒๕๔๓.

พันเอกปิ่น มุทุกันต์. มงคลชีวิต ภาค ๑. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์บุ๊คส์, ๒๕๔๙.

พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการธิการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา, ๒๕๔๘

สุภางค์ จันทวานิช. ทฤษฎีสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

เสนาะ เจริญพร. ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๘.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง และความเป็นอื่น. กรุงเทพฯ : วิภาษา, ๒๕๔๓.

อานันท์ กาญจนพันธ์. คิดอย่างมีเชล พุทธคิดอย่างวิพากษ์ : จากวาทกรรมของอัตบุคคลถึงจุดเปลี่ยนของอัตตา เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒.

สุภางค์ จันทวานิช. ทฤษฎีสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

ร้อยเอก ดร.จิตรจันง สุภาพ. กัลป์ยามาหะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทโอเรียนเต็ลแอ็ด

เวอร์ไทซ์แอนด์มีเดีย จำกัด, ๒๕๓๓.

(๒) งานวิจัย

ธนักร กิริติเสถียร. “ศึกษาการใช้วาจาเพื่อการสร้างสรรค์ในพระพุทธานุศาสนาท”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

นางกัลยา กุลสุวรรณ. “วาทกรรมคำสอนของพุทธทาสภิกขุ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชดี.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓.

พระครูนิยมนันโทโพธิ์ โพธิ์ศรี จันทสโร. “การประยุกต์ใช้วาทะจากสุภาษิตในมงคลสูตรกับสังคมไทยปัจจุบัน” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓)

พระสมชาย ปโยโค ดำเนิน. “การใช้วาทะเพื่อการบริหารงานของผู้บริหาร”. สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕

พระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). “ผู้นำกับการใช้วาทะในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์”.

สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.

พรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘

พระมหาศรีสุพรรณ อุตตโทโป (คำนันท์), การประยุกต์ใช้วาทะจากสุภาษิตที่ปรากฏในคัมภีร์ขุททกนิกายเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต ธรรมนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

เปรมจิตต์ มีวันดี. วาทกรรมการผลิตซ้ำและการนำเสนอแนวคิดทางการเมือง ในรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๘.

วุฒิสาร ตันชัยและคณะ. “การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ”. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕.

สมัชชา นิลปัท และ รุ่งรวี เณลินศรีภิญโญรัช, วาทกรรมสื่อมวลชนในกระบวนการสันติภาพสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒๕๕๖.

สาวิตรี คทวนิช, วาทกรรมการศึกษาเพื่อวิจัยทางสังคม : กรอบทฤษฎีเพื่อการวิจัยเชิงประจักษ์ ในมองสังคมผ่านวาทกรรม, ภาษาวรรณ หงส์ลดาธรรมณ์, จันทิมา เอี่ยมมานนท์ บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า พิมพ์ ธรรมธโร. บทสร้างนิสัยแบบอย่าง. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

สำราญ สมพงษ์. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารเพื่อสันติภาพในสื่อออนไลน์ตามแนวทางพุทธสันติวิธี: กรณีศึกษาเว็บไซต์หนังสือพิมพ์คมชัดลึก. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

(๓) บทความ

โทนี แบลร์. ชู ๕แนวทางสร้างความปลอดภัย ดึงแก้รัฐธรรมนูญ แคปเปลือก-ยุติธรรมต้องไร้อคติ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/527123> สืบค้นเมื่อ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สันติ ทิพนว. วาทกรรมความรักชาติผ่านบทเพลงของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.). วารสาร
วิถีสังคมมนุษย์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑, ๒๕๕๙

(๔) สัมภาษณ์

- สัมภาษณ์ ร.ศ.ดร.โคทม อารียา ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล
- สัมภาษณ์ พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบัน
พระปกเกล้า
- สัมภาษณ์ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ อดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
- สัมภาษณ์ ผศ.รท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ ประธานสมาพันธ์ชาวพุทธแห่งประเทศไทย
- สัมภาษณ์ พระไพศาล วิสาโล เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
- สัมภาษณ์ พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย จ.เชียงราย
- สัมภาษณ์ ผศ.ดร.วรชัย ครุจิต ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์กร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์
- สัมภาษณ์ นายศักดิ์ จิวัธยางกูร บรรณาธิการบริหาร บริษัทสำนักข่าวไอเอ็นเอ็น จำกัด
- สัมภาษณ์ นายโชคชัย ไชยชนะ อายุ ๔๙ ปี

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- นภพัฒน์จักษ์ อัตตนนท์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://noppatjak.com/2014/01/1097>
สืบค้นเมื่อ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.royin.go.th/dictionary> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๐
- ดร.สุทธิชัย ปัญญโรจน์. ผู้กำกับการพูด. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://oknation.nation.tv/blog/markandtony/2011/08/09/entry-2> สืบค้นเมื่อ
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- วรรณิกา ฤกษ์เย็น, มาร์ติน ลูเธอร์ คิงส์ จูเนียร์ : ข้ามความฝัน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :
<http://www.manager.co.th/Taste/ViewNews.aspx?NewsID=9540000143339> สืบ
ค้นเมื่อ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- วิกิพีเดีย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3> สืบค้นเมื่อ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙.
- วิไล สมพันธ์. ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมรายการวิทยุจส.สนทนา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/113893.pdf> สืบค้นเมื่อ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

สถาบันพระปกเกล้า, การสร้างความปรองดองแห่งชาติ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

http://www.tdw.polsci.chula.ac.th/sites/default/files/pdf_9 สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

สามารถ มั่งสะ. การปรองดอง : การคิดเห็นตรงข้าม .[ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9570000082152>
สืบค้นเมื่อ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

อิศราวดี (แอมมี) ชำนาญกิจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://leadership.exteen.com/20091002/entry> สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

Isranews. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.isranews.org/isranews-scoop/item/29666-%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%AB_29666.html สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

๒. ภาษาอังกฤษ

Marianne Jorgensen and Louise Philips. Discourse Analysis as Theory and Method. London : SAGE Publications, ๒๐๐๒.

ภาคผนวก ก.

หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สถาบันภาษา มจร (สาขาวิชาสันติศึกษา) โทร.๐-๓๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๕๒๘

ที่ ศธ ๖๑๐๖/๑๙๔ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร ดร.นพ.บรรพต ดันธีรวงศ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษาภาคพิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ ที่อยู่ ๒๘๗/๑๙๕ ตำบลพลับพลา อำเภอวังทองกลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๓๐ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักท้าวจากสุภาชีวิตของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอเรียน/เจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการวิจัยให้แก่นิสิต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขออโนทนาขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อทราบและอนุเคราะห์สืบไป

(พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.)
ผู้อำนวยการสถาบันภาษา มจร
ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

๐.๑๖๖๖๖/๑๙๔

13 ๑๑ 59

๑๐.๑๖๖๖๖/๑๙๔

๑๑.๑๖๖๖๖/๑๙๔

13.30.๕๖

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สถาบันภาษา มจร (สาขาวิชาสันติศึกษา) โทร.๐-๓๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๕๒๘

ที่ ศธ ๖๑๐๖/๑๙/๕ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร ดร.พูนสุข มาศรีสรณ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษาภาคพิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ ที่อยู่ ๒๘๗/๑๙๕ ตำบลพลับพลา อำเภอวังทองกลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๓๐ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาษิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอเรียน/เจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการวิจัยให้แก่มิติดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขออโนไมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อทราบและอนุเคราะห์สืบไป

(พระมหาทรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการสถาบันภาษา มจร

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สถาบันภาษา มจร (สาขาวิชาสันติศึกษา) โทร.๐-๓๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๕๒๘

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว๙๔ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร ผศ.ร.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษาภาคพิเศษ เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ ที่อยู่ ๒๘๗/๑๙๕ ตำบลพลับพลา อำเภอวังทองกลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๓๐ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอเรียน/เจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการวิจัยให้แก่นิสิต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอโน้มน้าขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

จึงเรียน/เจริญพรมาเพื่อทราบและอนุเคราะห์สืบไป

(พระมหาพรหม ธรรมาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการสถาบันภาษา มจร
ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

๕ ม.ค. ๒๕๖๐

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ภาคผนวก ข.

หนังสือขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๖/วส๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอง่วงน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร นายโจชัว วัชรพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสร้างความปรองดอง
ตามหลักวาจาสุภาษิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา" ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรช ธมฺมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๔-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๔-๐๔๔

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๘๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร พระมหาทวีชัย วชิรเมธี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักวาจาสุภาษิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออโนโมทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาทรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙
http://www.ps.mcu.ac.th
นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว๘๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร ผศ.ดร.ปรารถนา ปรารถนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัตนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักวาจาสุภาษิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออัญมโทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรชชา ธรรมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัตนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร พระไพศาล วิสาโล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรชชา ธรรมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว ๑๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักท้าวจากสุภาวดีของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออโนทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรหม ธรรมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๔-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๔-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/๐๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๐
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร ผศ.ดร.วรัญญู ครุจิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรชชา ธมมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙๙
http://www.ps.mcu.ac.th
นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว๘๕

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร นายศักดิ์ จิระเวทกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาควิชา มหวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ภาวะกรรมสร้างความปรองดอง
ตามหลักท้าวาสฏาธิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้หนังสือดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออโนทนาขอบคุณ
ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรช ธรรมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙
http://www.ps.mcu.ac.th
นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว ๔๔

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๘๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๘๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง
 ตามหลักทฤษฎีจิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา” ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
 อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
 ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
 หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณ
 ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรหม ธรรมสาโร, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

โทร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๘, โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๙๙

<http://www.ps.mcu.ac.th>

นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๑-๑๒๐-๒๑๔๓

ที่ ศธ ๖๑๐๖/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน/เจริญพร รศ.ดร.โคทม อารียา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารคำถามสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุพัฒนา นามสกุล บุญธรรม เลขประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๔๐๕๕๓๓ นิสิต
 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง
 ตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา" ทางหลักสูตรฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นในหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความ
 อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุน
 ข้อมูลเพื่อการวิจัยในหัวข้อที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ
 หน่วยงานต่อไป

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออโนทนาขอบคุณ
 ในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระมหาพรช ธรรมหาโส, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

สำนักงานโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
 โทร ๐๓๕-๒๕๔-๐๐๐ ต่อ ๘๕๒๔, โทรสาร ๐๓๕-๒๕๔-๐๙๙
<http://www.ps.mcu.ac.th>
 นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม นิสิตผู้วิจัย โทร. ๐๙๙-๓๒๐-๒๑๔๓

ภาคผนวก ค.
แบบคำถามสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide)

เพื่อการวิจัยหัวข้อ “ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาสิตของ
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา”

.....

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเรื่อง **ศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมสร้างความปรองดอง ตามหลักวาจาสุภาสิตของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา** โดยมีนางสาวสุพัฒนา บุญธรรม เป็นผู้วิจัยซึ่งเป็นนิสิตจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งนี้จะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาถอดเทปรวบรวมอธิบาย ขยายความ วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบภายใต้กรอบของหลักวาจาสุภาสิตเพื่อสรุปเป็นต้นแบบให้ผู้นำอื่นๆได้ปฏิบัติตามในการจะกล่าววาทกรรมที่สร้างความปรองดอง หรือหลีกเลี่ยงวาทกรรมที่สร้างความขัดแย้ง พร้อมทั้งนำเสนอเป็นงานวิจัยที่สมบูรณ์ในโอกาสต่อไป

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์จะกลั่นกรองภาษาและสำนวนให้เหมาะสม และใช้เพื่อประกอบในการทำวิจัยเท่านั้น โดยจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อผู้ให้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ชื่อ-นามสกุล..... ๒. สัญชาติ..... ๓. อายุ.....
๔. เพศ..... ๕. ตำแหน่ง..... ๖. อาชีพ.....
๗. ศาสนา..... ๘. บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในฐานะ ประชาชนทั่วไป

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลวาทกรรมที่สอดคล้องตามหลักวาทศาสตร์

ตอบคำถามในตารางที่แนบมานี้ เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของท่านที่ได้รับชม การกล่าวในการจัดรายการคืนความสุข, ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผ่านวาทกรรม เป็นการสะท้อนความคิด เกี่ยวกับสิ่งที่ พลเอกประยุทธ์ ได้พูดนั้น จะช่วยให้สังคมเกิดสันติสุขได้หรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ ๓ คำถามปลายเปิด

๑. วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ เป็นไปในแนวทางสร้างความปรองดองอย่างไรบ้าง

๒. วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์เป็นไปตามหลักธรรมวาทศาสตร์อย่างไร

๓. การพูดของพลเอกประยุทธ์นั้นควรใช้หลักธรรมใดเสริมเพื่อให้การพูดหรือวาทกรรมเป็นไปเพื่อความปรองดอง

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ง.
ภาพถ่ายสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

สัมภาษณ์ พระไพศาล วิสาโล เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ที่วัดป่ามหาวัน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

สัมภาษณ์ พระมหาอุทัย วชิรเมธี ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย ที่ ศูนย์วิปัสสนา
ไร่เชิญตะวัน ต.ห้วยสัก อ.เมือง จ.เชียงราย เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวสุพัฒนา บุญธรรม
วัน เดือน ปีเกิด	๑๐ กันยายน ๒๕๒๓
ที่อยู่ปัจจุบัน	๒๘๗/๑๙๕ ซ.รามคำแหง ๒๑ ถนนประดิษฐ์มนูธรรม แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐
เบอร์โทรศัพท์	๐๘๑๖๕๕๕๗๖๙
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. ๒๕๓๐	สำเร็จระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ รร.นิคมสร้างตนเองกระเสียว ๒ อ.อ่านช้าง จ.สุพรรณบุรี
พ.ศ. ๒๕๓๖	สำเร็จระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ รร.บริหารแจ่มใสวิทยา ๓ อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี
พ.ศ. ๒๕๔๖	สำเร็จระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิทยุโทรทัศน์ สถาบัน ราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. ๒๕๕๖	สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีปทุม
ปัจจุบัน	ศึกษาในระดับปริญญาโท คณะพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ด้านการทำงาน	
ปัจจุบัน	ผู้สื่อข่าว -ผู้ประกาศข่าว สำนักข่าว ไอเอ็นเอ็น (www.innnews.co.th)